

SOUDNÍ TLUMOČNÍK

2013

Z OBSAHU DVOJČÍSLA VYBÍRÁME

- Setkání tlumočnicků a představitelů justice na večeru tříkrálovém
- Staronové vedení KST ČR®
- Zákon nepřipouští zápis akademických titulů do obchodního rejstříku – akademické tituly nejsou referenčním údajem evidovaným v registru obyvatel
- Specifické dvousemestrální studium na právnické fakultě je povinné pro uchazeče o soudní tlumočení. Akreditované právnické fakulty jsou PF UK v Praze a PF MU v Brně

Pojišťovací makléř WI-ASS ČR s.r.o. nabízí pro členy Komory soudních tlumočnicků ČR pojištění profesní odpovědnosti za škodu z činnosti soudního tlumočnicka

Makléřská společnost WI-ASS ČR s.r.o. nabízí zájemcům pojištění profesní odpovědnosti za škodu z činnosti soudního tlumočnicka. Ve spolupráci s Komorou soudních tlumočnicků ČR (KST ČR) uzavřel WI-ASS ČR s.r.o. Rámcovou dohodu o pojištění profesní odpovědnosti členů Komory soudních tlumočnicků ČR, o.s. u Generali Pojišťovny a.s.

Pojištění odpovědnosti za škodu z činnosti soudního tlumočnicka se vztahuje na odpovědnost za škodu, pokud tato škoda vznikne v souvislosti s jednáním nebo opomenutím pojištěného při výkonu jeho profesní činnosti.

Toto pojištění kryje odpovědnost za škody způsobené třetí osobě z profesní činnosti **soudního tlumočnicka** a je rozšířeno i na odpovědnost za škody z činnosti **komerčního překladatele a na obecnou odpovědnost** z provozu kanceláře.

- **profesní odpovědnost za škody z činnosti soudního tlumočnicka**
- **profesní odpovědnost za škody z činnosti komerčního překladatele**
- **obecná – provozní odpovědnost**

V základním krytí je sjednáno také:

- **zpětné krytí** (pojištění odpovědnosti za škodu, k níž došlo v souvislosti s chybným jednáním v době do 1 roku od data počátku pojištění)
- **odpovědnost za věci převzaté**

Další možnosti připojištění:

- **rozšíření územní platnosti** na území Evropy či světa (mimo USA a Kanady)

Dále pro členy KST ČR zajišťujeme zvýhodněné pojištění i v dalších oblastech:

- **pojištění majetku, který je určen k podnikání**
- **pojištění motorových vozidel (povinné ručení a havarijní pojištění)**

Milé kolegyně a milí kolegové,

letošní rok jsme začali společenským večerem pořádaným společně s Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka a Spolkem Praha–Čáchy/Aachen v Clam-Gallasově paláci. Myslím, že všichni, kteří se večera zúčastnili, se shodnou na tom, že se opravdu vydařil. Nejen volbou místa, to jest nádhernými prostory paláce, po kterých zájemce s odborným výkladem provedla předsedkyně Spolku, paní Silvia Pavlicová, ale i díky partnerům, kteří zajistili ochutnávku vína a pohoštění. Vynikající byl i program, o který se nejvíce zasloužila naše kolegyně Nad'a Dingová.

Na řádné valné hromadě, která letos byla volební, se obměnilo složení jak představenstva, tak i dozorčí rady. Kdo se valné hromady nezúčastnil, se jistě již na našich webových stránkách s těmito změnami seznámil. Nejvíce nás asi mrzela rezignace ze zdravotních a rodinných důvodů dlouholeté členky dozorčí rady, paní Aleny Jakubíčkové. Tímto jí ještě jednou moc děkujeme za skvělou dlouholetou práci. Nejen za dlouholetou práci pro Komoru, ale i k jejímu životnímu jubileu, jsme se rozhodli udělit jí na příští valné hromadě čestné členství. I letos bylo uděleno několik čestných členství, mezi jinými i paní Jitce Oleárnkové, dlouholeté člence představenstva KST ČR.

Komora samozřejmě pokračovala v tradičních terminologických seminářích, letos zaměřených hlavně na terminologii nového občanského zákoníku, který po novém roce vstoupí v platnost. Nových termínů pro nás tlumočníky je tam opravdu hodně. Předpokládali jsme, že o semináře bude velký zájem, a proto jsme letos v létě ve spolupráci s Justiční akademií zorganizovali intenzivní týdenní semináře nejen tradičně v Kroměříži, ale i v Praze. Semináře jsme rozšířili i o další jazyky, tj. nejen nejvíce žádanou angličtinu a němčinu, ale i francouzštinu a ruštinu.

Tímto bych také chtěla složit poklonu kolegyni Janě Klokočkové, která nejen zajistila vynikajícího přednášejícího na francouzský seminář, ale zorganizovala i první česko-rumunský terminologický seminář na Velvyslanectví Rumunska.

Na žádost kolegů ruštinářů, především neabsolventů překladatelství a tlumočnictví a těch, kteří jsou si sebekriticky vědomi, že na tlumočení u soudu jsou kladeny stále větší a větší nároky, a že je potřeba si tlumočnické dovednosti a schopnosti zkvalitňovat a zdokonalovat, jsme ve spolupráci s Ústavem translatologie (který mimo jiné letos oslavuje 50. let svého působení), a především s paní profesorkou Ivanou Čeňkovou, zorganizovali dva velmi úspěšné kondiční kurzy konsekutivního a simultánního tlumočení. A chtěli bychom zorganizovat podobné semináře i pro tlumočníky jiných jazyků.

Na závěr bych ještě chtěla zmínit, že se nám dostalo té cti, že jsme zastoupeni ve výkonném výboru Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA, a to paní Catherinou Van den Brinkovou Štífterovou. Byla zvolena na valném shromáždění EULITA, které se konalo na konferenci v Londýně v dubnu tohoto roku.

Více o těchto a dalších akcích si můžete přečíst nejen v tomto čísle Soudního tlumočnicka, ale i na našich webových stránkách.

*Eva Gorgolová
předsedkyně představenstva*

Úvodní slovo předsedkyně KST ČR, Evy Gorgolové	1
Jak hradit členské a jiné příspěvky, či sponzorské dary	4
KOUTEK POEZIE	
Myslet na tebe	5
AKCE KST ČR®	
Kalendář akcí	6
Pozvánka na divadelní představení Pátá dohoda s J. Duškem	7
LEGISLATIVA	
Veřejné instituce budou muset splácet faktury do měsíce	8
Směrnice EU o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích	9
Na webových stránkách KST ČR® máte po ruce mnohem více, než tušíte	17
Institut „identifikovaná osoba“ a dočasná možnost zrušení registrace „plátce DPH“	18
K novele občanského řádu – exekuce 2013	20
Předdůchodce může pracovat bez omezení	22
Jak to vidí Vladimír Renčín	23
Návrh KST ČR® na odměňování tlumočnicků	24
Norma ČSN 01 6910 – psaní interpunkčních (členících) znamének	25
SEMINÁŘE KST ČR®	
Setkání tlumočnicků a představitelů justice na večeru tříkrálovém	26
X. terminologický seminář ruštiny a V. terminologický seminář ukrajinštiny	29
I. terminologický seminář rumunského trestního, občanského a obchodního práva	31
Daňový seminář pro tlumočníky a překladatele	32
Valná hromada a nové orgány Komory soudních tlumočnicků ČR	36
Angličtináři opět v Mikulově	38
Jarní a podzimní kurzy nejen pro uchazeče o jmenování soudním tlumočnickem	40
Inzerce interpretty.com	41
UDÁLOSTI, AKCE JINÝCH ORGANIZACÍ	
Videokonference jako součást evropské e-justice	42
Cena Slovník roku 2013 udělena	44
Specifické dvousemestrální studium na právnické fakultě	
je povinné pro většinu uchazečů o jmenování soudním tlumočnickem	46
Londýnská konference pořádaná Asociací policejních a soudních tlumočnicků Velké Británie	47
CO VÁS MŮŽE ZAJÍMAT	
Zákon nepřipouští zápis akademických titulů do obchodního rejstříku	49
Základní registr osob, přidělení IČO zalcům a tlumočnickům	
a problematika povinně zveřejňovaných údajů	50
Právní výrazy u Evropského soudního dvora	53
Neslyšící se vrací k přirozenému jazyku	55

Specifika komunikace neslyšících	57
Postavení a dostupnost soudních tlumočnicků a překladatelů ve 28 zemích EU	60
Francouzští úředníci už nepoznají mademoiselle	65
Když si muž chce vzít příjmení své ženy	66
Co znamenají a jak se píší tituly	68
Šílená jména – jak novozélandské úřady brání děti před nápady rodičů	69
Senát zatřhl Českám právo užívat příjmení v mužském tvaru	69
Inzerce Sweetcoffee	70
 DOTAZY A ODPOVĚDI	
Při poskytnutí překladu do zahraničí musím být plátcem DPH nebo se něco změnilo?	71
Pokud se žalovaný k soudu nedostaví a nemám komu tlumočit, mám nárok na odměnu?	71
Jak se chovat v soudní síni – jsou na to pravidla?	72
 KURIOZITY	
Nejvíce rozšířené jazyky na světě	73
 VADY, ZÁVADY, NEDODĚLKY A JINÉ NEŠVARY	
K překladům nového obchodního zákoníku, zákona o obchodních korporacích a zákona o podpoře malého a středního podnikání	74
K tlumočnické (ne)etice	76
Výhrady Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA k čl. 6 nařízení EP a Rady č. 104/2012	77
Je překládání zlatý důl nebo mise?	78
Netlumočnická role tlumočnicka u nostrifikačních zkoušek	79
 INFORMACE A OZNÁMENÍ	
Valné shromáždění Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA 2013	81
Možnost vedení tlumočnického deníku i v elektronické podobě	82
Slavnostní setkání v parlamentu k 15. výročí existence Česko-německého fondu budoucnosti	83
Komora soudních tlumočnicků ČR blahopřála Česko-německému fondu budoucnosti	84
Rozloučení s překladatelem Zdeňkem Frýbortem (1931–2013)	85
Doplňkové studium na PF UK v Praze	86
Právnícké minimum na PF MU v Brně	88
Všechno nejlepší novomanželům Hynkovým	89
 VÍTÁME NOVÉ ČLENY	90
 GRATULUJEME JUBILANTŮM	91
 INZEROVAT PRO VYBRANÉ CÍLOVÉ SKUPINY SE VYPLATÍ	92
Inzerce WI-ASS ČR	obálka 2
Inzerce Rodinné listy	obálka 3

JAK HRADIT ČLENSKÉ A JINÉ PŘÍSPĚVKY, ČI SPONZORSKÉ DARY

ÚHRADY ČLENSKÝCH A JINÝCH PŘÍSPĚVKŮ A SPONZORSKÝCH DARŮ

Členské příspěvky (splatné nejpozději do 31. ledna daného roku):

účet č. 520228009/2700

pro platby ze zahraničí:

IBAN: CZ46 2700 0000 0005 2022 8009

SWIFT code: BACXCZPP

Účastnické příspěvky na semináře, sponzorské dary a ostatní platby:

účet č. 2104417790/2700

pro platby ze zahraničí:

IBAN: CZ33 2700 0000 0021 0441 7790

SWIFT code: BACXCZPP

SLEDUJETE PRAVIDELNĚ WEBOVÉ STRÁNKY KOMORY? www.kstcr.cz

Připomínáme všem členům Komory soudních tlumočnicků ČR, že roční členské příspěvky musí být uhrazeny vždy předem, nejpozději do 31. ledna daného roku.

Soudní tlumočník – dvojčíslo rok 2013

Časopis Soudní tlumočník vydává Komora soudních tlumočnicků České republiky zpravidla dvakrát ročně

Šéfredaktor: Dagmar De Blasio Denčíková

Redakce: představenstvo KST ČR®

Hybernská 1006/18, 110 00 Praha 1

IČ: 65401697 • tel. +420 604 557 241 • datová schránka: eazp826 • www.kstcr.cz • e-mail: kstcr@kstcr.cz

Registrace Ministerstva kultury České republiky: ev. č. MK ČR E 18793

Bankovní spojení: UniCredit Bank Czech Republic, a.s., č. ú.: 520228009/2700

Za obsahovou stránku příspěvků a názory zde publikované odpovídají autoři jednotlivých textů.

MYSLET NA TEBE

Když za žárného dne
rozvěším na balkoně prádlo
a vkročím zpátky do bytu
chvíli vůbec nic nevidím
protože si v očích nesu
příliš světla

Když v zimě na horách
z tmavé předsíně vyjdu
přímo do zářivého sněhu
chvíli vůbec nic nevidím
protože si v očích nesu
příliš šera

Neumím rozlišit
ani zda myslet na tebe
mi působí utrpení či štěstí
vždyť oslepnout se dá stejně dobře
ze světla jako ze tmy
a výraz tváře při bolesti i slasti
bývá stejný

*Jitka Zamarian Badoučková,
soudní tlumočnice jazyka italského
překladatelka, básnířka
a dlouholetá členka KST ČR®*

7. 1. 2013 **Večer tříkrálový** – setkání tlumočnicků a představitelů justice u příležitosti 7. výročí spolupráce Komory soudních tlumočnicků ČR a České komory tlumočnicků znakového jazyka, pod záštitou vicepremiérky Karolíny Peake a ve spolupráci se Spolkem Praha – Cáchy/Aachen Clam-Gallasův palác na Starém Městě pražském, Husova 20, Praha 1
26. 1. 2013 **X. terminologický seminář ruštiny**
přednáškový sál Justiční akademie, Hybernská 18, na téma:
role tlumočnicka v jednotlivých fázích vyšetřování trestného činu
ruská odborná terminologie
Přednášejí: Dr. Miroslav Grossmann, JUDr. Martin Kloubek, Ph.D., Mgr. et Mgr. Oksana Rizak, Mgr. Olena Rizak
26. 1. 2013 **V. terminologický seminář ukrajinštiny**
přednáškový sál Justiční akademie, Hybernská 18, na téma:
ukrajinská odborná terminologie
Přednášejí: doc. Halyna Myronova, CSc., Mgr. Oxana Gazdošová
16. 2. 2013 **I. terminologický seminář rumunštiny**
pod záštitou velvyslankyně Rumunska v České republice, Její Excelence Daniely Gîțman
budova Rumunské ambasády v Praze, Nerudova 5, Praha 1
Témata: občanské, obchodní a trestní právo
Přednáší: Dr. Stefan Motec
2. 3. 2013 **Daňový seminář zejména pro překladatele a tlumočníky**
přednáškový sál Justiční akademie, Hybernská 18, Praha 1
Přednáší: Ing. Alena Foukalová
2. 3. 2013 **Valná hromada Komory soudních tlumočnicků ČR**
přednáškový sál Justiční akademie, Hybernská 18, Praha 1
- 12.–14. 4. 2013 **XIV. česko-anglický terminologický seminář**
Mikulov, hotel Eliška
Úvod do nové terminologie nového občanského zákoníku, zákona o obchodních korporacích a souvisejících právních předpisů
Přednášejí: PhDr. Marta Chromá, Ph.D. a JUDr. Anna Márová, LL.M.
27. 4. 2013 **Jarní kurz pro uchazeče o jmenování soudním tlumočnickem**
přednáškový sál Justiční akademie, Hybernská 18, Praha 1
Přednášejí: Mgr. Luboš Dörfl, Mgr. Kateřina Pivoňková, Eva Gorgolová, PhDr. Ilona Šprcová, Dagmar De Blasio Denčíková
14. a 15. 6. 2013 **Kondiční kurzy konsekutivního a simultánního tlumočení pro ruštináře**
Praha, Ústav translatologie UK, jazyková učebna s kabinami
Lektor: prof. PhDr. Ivana Čenková, CSc.
- 15.–19. 7. 2013 **Letní intenzivní terminologické semináře**
francouzština / angličtina / němčina
Kroměříž, Justiční akademie, Masarykovo nám. 183
Témata: nový občanský zákoník a nový zákon o obchodních korporacích
Přednášejí: Jean-Michel Peltier, PhDr. Marta Chromá, Ph.D., Mgr. Catherina Van den Brinková Štifterová

- 19.–23. 8. 2013 **Letní intenzivní terminologické semináře**
ruština / angličtina / němčina
Praha, přednáškový sál Justiční akademie, Hybernská 18
Témata: nový občanský zákoník a nový zákon o obchodních korporacích
Přednášejí: JUDr. et Mgr. Oxana Rizak, PhDr. Marta Chromá, Ph.D., Mgr. Catherina Van den Brinková Štifterová
- 17.–20. 10. 2013 **XVIII. Česko-německý terminologický seminář**
hotel Populus, U staré cihelny 11, 130 00 Praha 3
Témata: insolvency, korporátní právo, komparace rakouské a německé němčiny, terminologický workshop
Přednášejí: Mgr. Luboš Dörfl, ass. jur. Michael Wilding, Dr. iur. Stephan Heidenhain, Prof. Dr. Rudolf Muhr, PhDr. Milena Horáková, Mgr. Catherina Van den Brinková Štifterová, Tobias Endrich
16. 11. 2013 **Podzimní kurz pro uchazeče o jmenování soudním tlumočnickem**
přednáškový sál Justiční akademie, Hybernská 18, Praha 1
Přednášejí: Mgr. Luboš Dörfl, Mgr. Kateřina Pivoňková, Eva Gorgolová, PhDr. Ilona Šprcová, Dagmar De Blasio Denčíková

DOBRÝ TIP NA DÁREK I PRO VAŠE BLÍZKÉ!

Komora soudních tlumočnicků ČR a ČKTZJ vás co nejsrdečněji zvou na divadelní představení

PÁTÁ DOHODA

s Jaroslavem Duškem a navazující besedou
(je zajištěno tlumočení do českého znakového jazyka)

POŘÁDANÉ OPĚT JEN PRO ČLENY KOMORY A JEJICH BLÍZKÉ

8. ledna 2014 v 19.00 hodin

KLUB LÁVKA

Novotného lávka 1, Praha 1

Pátá dohoda je pokračováním Čtyř dohod, esencí moudrosti starých mexických Toltéků

Autor: Jaroslav Dušek dle knižní předlohy Don Miguela Ruize

Hrají: Jaroslav Dušek, Alan Vitouš a Pjér La Šéz

Tlumočí: Kateřina Červínková Houšková, Nad'a Hynková Dingová

Rezervace a předprodej vstupenek na www.kstcr.cz/akce-kst-cr

Vstupenky za 350Kč zakoupíte on-line na výše uvedené webové adrese KST ČR®. Stačí stáhnout a vyplnit přihlášku-rezervační formulář. Po jeho zaslání do přihlašovacího systému obdržíte potvrzení o rezervaci na svůj e-mail a variabilní číslo, pod kterým uhradíte příslušnou částku nejpozději do 20. 12. 2013 na bankovní účet číslo

2104417790/2700

Kontakt a informace

kstcr@kstcr.cz, telefon 222 220 846 (úřední hodiny), mobil 604 557 241 (Po-Pá: 9.00–17.00)

DOPORUČUJEME ZAKOUPIT SI VSTUPENKY CO NEJDŘÍVE!

VEŘEJNÉ INSTITUCE BUDOU MUSET SPLÁCET FAKTURY DO MĚSÍCE

Evropská unie v rámci boje proti opožděným platbám již v roce 2011 přijala směrnici (Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/7/EU), která stanovuje jednotné maximální lhůty pro platby a zavádí sankce za jejich překročení

Ing. Alena Foukalová, daňová poradkyně a EurActive

Členské státy měly povinnost implementovat směrnici do 16. března 2013. Česká republika ale implementaci podobně jako další země EU nestihla. A to přesto, že státy na to měly 760 dnů. Směrnice je současně plně transponována v novele Občanského zákoníku, ta ale začne platit až od ledna 2014.

Podle nových pravidel budou mít instituce veřejné správy a veřejnoprávní korporace na splacení pohledávky 30 dnů. Tato lhůta bude uplatněna automaticky, pokud se smluvní strany ve výjimečných případech nedohodnou jinak. Maximální možná doba splatnosti je však pro veřejný sektor stanovena na 60 dní. Pokud dojde k jejímu překročení, je stanovena sazba úroku z prodlení na 8 % nad referenční sazbou České národní banky.

Evropská komise v souvislosti se zmíněnou směrnicí zdůrazňuje, že nová opatření nejsou povinná pro podniky. Ty díky nim totiž získávají práva, nikoli povinnosti. Naopak pro veřejné instituce, které by měly jít příkladem, je dodržování pravidel závazné.

Při vzájemném obchodování se mezi sebou podniky mohou dohodnout na lhůtě delší než 60 dnů, nesmí to ale být hrubě nespravedlivé vůči věřiteli. Platí, že dohoda vylučující úrok z prodlení, je hrubě nespravedlivá a má se za to, že dohoda, která vylučuje náhradu nákladů spojených s uplatněním pohledávky, je taktéž hrubě nespravedlivá.

V českém právu se lze úspěšně domáhat přímého účinku Směrnic EU prostřednictvím soudu.

SMĚRNICE EU O POSTUPU PROTI OPOŽDĚNÝM PLATBÁM V OBCHODNÍCH TRANSAKČÍCH

Uvádíme plné znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/7/EU ze dne 16. února 2011 – text s významem pro Evropský hospodářský prostor (EHP)

Úřední věstník Evropské unie 23. 2. 2011 CS L 48/8

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,
s ohledem na návrh Evropské komise,
s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru,
v souladu s řádným legislativním postupem,
vzhledem k těmto důvodům:

1. Ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/35/ES ze dne 29. června 2000 o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích má být provedena řada podstatných změn. Z důvodu srozumitelnosti a přehlednosti by daná ustanovení měla být přepracována.
2. Většina zboží a služeb je v rámci vnitřního trhu dodávána hospodářskými subjekty jiným hospodářským subjektům a orgánům veřejné moci na základě odložených plateb, kdy dodavatel poskytne zákazníkovi čas na zaplacení faktury, jak bylo mezi stranami dohodnuto, jak je uvedeno na faktuře nebo jak je stanoveno zákonem.
3. Mnohé platby v obchodních transakcích mezi hospodářskými subjekty navzájem nebo mezi hospodářskými subjekty a orgány veřejné moci se uskutečňují později, než jak bylo dohodnuto ve smlouvě nebo stanoveno ve všeobecných obchodních podmínkách. Přestože zboží bylo dodáno nebo služby byly poskytnuty, mnohé příslušné faktury jsou placeny až dlouhou dobu po uplynutí lhůty. Tyto opožděné platby mají negativní dopad na likviditu a komplikují finanční řízení podniků. Postihují rovněž jejich konkurenceschopnost a ziskovost v případech, kdy věřitel potřebuje kvůli opožděné platbě získat vnější financování. Riziko takových negativních dopadů se výrazně zvyšuje v dobách hospodářského propadu, kdy je přístup k financování obtížnější.
4. Žaloby týkající se opožděných plateb již byly zjednodušeny nařízením Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky, nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu, a nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 ze dne 11. července 2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích. Aby se zabránilo opožděným platbám v obchodních transakcích, je nezbytné stanovit doplňková ustanovení.
5. Podnikům by mělo být umožněno obchodovat v rámci celého vnitřního trhu za podmínek, které zajišťují, že přeshraniční operace nemají za následek vyšší rizika než v případě tuzemského prodeje. Jsou-li tuzemské a přeshraniční operace prováděny podle značně odlišných pravidel, může dojít k narušení hospodářské soutěže.
6. Ve sdělení ze dne 25. června 2008 nazvaném „Zelenou malým a středním podnikům – ‚Small Business Act‘ pro Evropu“ zdůraznila Komise, že přístup malých a středních podniků k financování by měl být usnadněn a mělo by být rozvinuto právní a podnikatelské prostředí podporující včasné úhrady v obchodních transakcích. Je třeba poznamenat, že orgány veřejné moci mají v tomto ohledu zvláštní odpovědnost. Kritéria pro definici malých a středních podniků jsou stanovena v doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 týkajícím se definice mikropodniků a malých a středních podniků.
7. Jedním z prioritních opatření sdělení Komise ze dne 26. listopadu 2008 nazvaného „Plán evropské hospodářské obnovy“ je snížení administrativní zátěže a podpora podnikání mimo jiné tím, že se zajistí, aby byly faktury za dodávky a služby, i od malých a středních podniků,

hrazeny v zásadě do jednoho měsíce, čímž by se snížily problémy s likviditou.

8. Oblast působnosti této směrnice by se měla omezovat na platby, které jsou úhradou za obchodní transakce. Tato směrnice by neměla upravovat transakce se spotřebiteli, úroky ve spojení s jinými platbami, např. platby podle právních předpisů upravujících šeky a směnky, platby představující náhradu škody, včetně plateb od pojišťoven. Členské státy by rovněž měly mít možnost vyloučit dluhy, které jsou předmětem úpadkového řízení, včetně řízení, jejichž cílem je restrukturalizace dluhu.
9. Tato směrnice by měla upravovat veškeré obchodní transakce bez ohledu na to, zda jsou prováděny mezi soukromými nebo veřejnými podniky nebo mezi podniky a orgány veřejné moci, s ohledem na skutečnost, že orgány veřejné moci provádějí značné množství plateb podnikům. Tato směrnice by proto měla rovněž upravovat veškeré obchodní transakce mezi hlavními smluvními stranami a jejich dodavateli a subdodavateli.
10. Skutečnost, že do oblasti působnosti této směrnice spadají svobodná povolání, by neměla členské státy zavazovat k tomu, aby je pro účely mimo oblast působnosti této směrnice považovaly za podniky nebo obchodníky.
11. Dodání zboží a poskytnutí služeb za úplatu, na něž se tato směrnice vztahuje, by mělo rovněž zahrnovat plánování a provádění veřejných stavebních prací a výstavbu a inženýrské stavitelství.
12. Opožděná platba představuje porušení smlouvy, které je v mnoha členských státech pro dlužníky finančně přitažlivé vzhledem k nízkým nebo žádným úrokům z prodlení nebo pomalému řízení k dosažení nápravy. Je nezbytné změnit tento trend a od opožděných plateb odrazovat, a proto je nezbytná rozhodná změna ve prospěch kultury včasné platby včetně ustanovení, že vyloučení nároku na účtování úroků by mělo být vždy považováno za hrubě nespravedlivou smluvní podmínku nebo praxi. Součástí této změny by mělo být rovněž zavedení konkrétních ustanovení o lhůtách splatnosti a o náhradách věřitelům za vzniklé náklady a mimo jiné ustanovení o tom, že vyloučení nároku na náhradu nákladů spojených s vymáháním by mělo být považováno za hrubě nespravedlivé, neprokáže-li se něco jiného.
13. Proto by mělo být stanoveno, že by lhůty splatnosti u smluv mezi podniky měly být v zásadě omezeny na 60 kalendářních dnů. Mohou však existovat důvody pro to, aby podniky požadovaly delší lhůty splatnosti, například pokud chtějí podniky poskytnout svým zákazníkům obchodní úvěr. Smluvní strany by tudíž měly mít možnost se výslovně dohodnout na lhůtách splatnosti delších než 60 kalendářních dnů, ovšem pouze za předpokladu, že toto prodloužení není vůči věřiteli hrubě nespravedlivé.
14. V zájmu souladu právních předpisů Unie by měla být pro účely této směrnice použita definice „veřejných zadavatelů“ podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby.
15. Výpočet zákonného úroku z prodlení by se měl provádět denně jako výpočet jednoduchého úroku, v souladu s nařízením Rady (EHS, Euratom) č. 1182/71 ze dne 3. června 1971, kterým se určují pravidla pro lhůty, data a termíny.
16. Tato směrnice by věřitele neměla zavazovat k tomu, aby vymáhal úrok z prodlení. V případě opožděné platby by tato směrnice měla věřiteli umožnit účtovat úrok z prodlení bez předchozího oznámení o neplnění nebo podobného oznámení připomínajícího dlužníkovi jeho povinnost platit.
17. Platba dlužníka by se měla pokládat pro účely nároku na úrok z prodlení za opožděnou, pokud věřitel nemá dlužnou částku k dispozici v den splatnosti za předpokladu, že splnil své zákonné a smluvní povinnosti.
18. Faktury zakládají platební závazek a jsou důležitými doklady v hodnotovém řetězci transakcí pro dodávku zboží a poskytnutí služeb, mimo jiné pro určení dne splatnosti. Pro účely této směrnice by měly členské státy podporovat systémy, které poskytují právní jistotu, pokud jde o přesné datum obdržení faktur dlužníky, a to i v oblasti elektronických faktur, kde by příjem faktur mohl vytvářet elektronické důkazy, a která se částečně řídí ustanoveními o fakturaci obsaženými ve směrnici Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty.
19. K odrazení od opožděných plateb je nezbytné, aby věřitelé získali spravedlivou náhradu nákladů spojených s vymáháním, které jim vznikly v důsledku opožděné platby. Náklady spojené s vymáháním by měly zahrnovat rovněž

náklady spojené s vymáháním administrativních nákladů a náhradu za interní náklady vzniklé v důsledku opožděné platby, pro něž by v této směrnici měla být stanovena pevná minimální částka, kterou lze kumulovat s úrokem z prodlení. Náhrada ve formě pevné částky by měla omezit administrativní a interní náklady spojené s vymáháním. O náhradě nákladů spojených s vymáháním by se mělo rozhodovat, aniž jsou dotčeny vnitrostátní předpisy, podle nichž může soud věřiteli přiznat jakoukoli další náhradu škody, která souvisí s opožděnou platbou dlužníka.

20. Kromě nároku na zaplacení pevné částky pokrývající interní náklady spojené s vymáháním by měl mít věřitel rovněž nárok na náhradu zbývajících nákladů spojených s vymáháním, které mu vznikly v souvislosti s opožděnou platbou dlužníka. K těmto nákladům patří zejména náklady, které věřiteli vzniknou pověřením advokáta nebo využitím služeb společnosti vymáhající pohledávky.

21. Tato směrnice by se neměla dotýkat práva členských států stanovit pevné částky na náhradu nákladů spojených s vymáháním, které jsou vyšší a tedy pro věřitele výhodnější, nebo zvýšit tyto částky mimo jiné s cílem držet krok s inflací.

22. Tato směrnice by neměla bránit splátkovým platbám. Každá splátka by však měla být placena za dohodnutých podmínek a měla by se na ni vztahovat pravidla pro opožděné platby stanovená touto směrnicí.

23. Orgány veřejné moci mají zpravidla výhodu jistějších, předvídatelnějších a trvalejších příjmů než podniky. Kromě toho mohou mnohé orgány veřejné moci získat financování za atraktivnějších podmínek než podniky. Zároveň jsou orgány veřejné moci při dosahování svých cílů méně závislé na budování stálých obchodních vztahů než podniky. Dlouhé lhůty splatnosti a opožděné platby ze strany orgánů veřejné moci za zboží a služby znamenají pro podniky neopodstatněné náklady. Proto je vhodné zavést zvláštní pravidla týkající se obchodních transakcí pro dodávku zboží nebo poskytnutí služeb podniky orgánům veřejné moci, týkající se zejména lhůt splatnosti, které zpravidla nesmí překročit 30 kalendářních dnů, pokud nejsou ve smlouvě výslovně dohodnuty jiné podmínky a za předpokladu, že to je objektivně odůvodněno zvláštní povahou nebo rysy smlouvy, a v žádném případě nesmí překročit 60 kalendářních dnů.

24. Měla by se však zohlednit zvláštní situace orgánů veřejné moci vykonávajících hospodářskou činnost průmyslové či obchodní povahy tím, že na trhu nabízí zboží nebo

služby jako veřejný podnik. Za tímto účelem by členské státy měly mít možnost za určitých podmínek prodloužit zákonnou lhůtu splatnosti až na nejvýše 60 kalendářních dnů.

25. Zvláštním důvodem k obavám v souvislosti s opožděnými platbami je v mnoha členských státech situace v oblasti zdravotních služeb. Systémy zdravotnictví jako základní součást evropské sociální infrastruktury jsou často nuceny sladit individuální potřeby s dostupnými finančními prostředky, protože obyvatelé Evropy stárnou s tím, jak se prodlužuje délka života a rozvíjí se lékařství. Všechny systémy se musí zabývat výzvou, již je stanovení priorit v oblasti zdravotní péče způsobem, který udržuje v rovnováze potřeby jednotlivých pacientů a finanční prostředky, jež jsou k dispozici. Členské státy by proto měly mít možnost umožnit veřejným subjektům poskytujícím zdravotní péči při plnění jejich závazků jistou dávku flexibility. Za tímto účelem by členské státy měly mít možnost za určitých podmínek prodloužit zákonnou lhůtu splatnosti až na 60 kalendářních dnů. Členské státy by nicméně měly vynaložit veškeré úsilí, aby ve zdravotnictví zajistily úhrady plateb v rámci zákonných lhůt splatnosti.

26. Aby nebylo ohroženo dosažení cílů této směrnice, měly by členské státy zajistit, aby při obchodních transakcích maximální doba trvání přejímky nebo prohlídky zpravidla nepřekročila 30 kalendářních dnů. Mělo by však být možné, aby doba prohlídky překročila 30 kalendářních dnů, např. v případě zvláště složitých smluv, je-li to výslovně dohodnuto ve smlouvě nebo v zadávací dokumentaci a pokud to není vůči věřiteli hrubě nespravedlivé.

27. Orgány Unie jsou ve srovnatelném postavení jako orgány veřejné moci členských států, pokud jde o jejich financování a obchodní vztahy. Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství, stanoví, že potvrzení, schválení a zaplacení výdajů orgány Unie se musí uskutečnit ve lhůtách, které stanoví prováděcí pravidla k tomuto finančnímu nařízení. Tato prováděcí pravidla jsou v současné době stanovena v nařízení Komise (EC, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství, a blíže určují okolnosti, za nichž mají věřitelé, kteří obdrží opožděné platby, nárok na úroky z prodlení. V souvislosti s probíhajícím přezkumem těchto nařízení by mělo být zajištěno, aby maximální lhůty pro platby ze strany orgánů Unie byly v souladu se zákonnými lhůtami

platnými pro orgány veřejné moci podle této směrnice.

28. Tato směrnice by měla zakázat zneužití smluvní svobody v neprospěch věřitele. V důsledku toho lze za takové zneužití považovat situace, kdy smluvní podmínka či praxe týkající se dne nebo lhůty splatnosti, sazby úroku z prodlení nebo náhrady nákladů spojených s vymáháním není opodstatněná podmínkami stanovenými pro dlužníky nebo slouží především účelu dosažení další dlužníkovy likvidity na úkor věřitele. Za tímto účelem a v souladu s akademickým návrhem společného referenčního rámce by jakákoli smluvní podmínka či praxe, jež se výrazně odchyluje od poctivých obchodních zvyklostí a je v rozporu s dobrou vírou a poctivým jednáním, měla být považována za nespravedlivou vůči věřiteli. Zejména přímé vyloučení nároku na účtování úroků by mělo být vždy považováno za hrubě nespravedlivé, zatímco vyloučení z nároku na náhradu nákladů spojených s vymáháním by mělo být považováno za hrubě nespravedlivé, neprokáže-li se něco jiného. Touto směrnicí by neměly být dotčeny vnitrostátní předpisy týkající se způsobu uzavírání smluv nebo upravující platnost smluvních podmínek, které jsou nespravedlivé vůči dlužníkovi.
29. V souvislosti se zvýšeným úsilím zabránit zneužívání smluvní svobody na úkor věřitelů by organizace oficiálně zastupující podniky a organizace, jež na zastupování podniků mají oprávněný zájem, měly mít možnost podat podnět k zahájení řízení před vnitrostátními soudy nebo správními orgány s cílem zabránit dalšímu používání smluvních podmínek nebo praxe, které jsou hrubě nespravedlivé vůči věřiteli.
30. S cílem přispět k dosažení cílů této směrnice by měly členské státy podporovat šíření osvědčených postupů, včetně zveřejňování seznamu subjektů, které platí včas.
31. Je žádoucí zajistit, aby věřitelé mohli využít výhrady vlastnictví na nediskriminačním základě na celém území Unie, jestliže je doložka výhrady vlastnictví platná podle vnitrostátního práva použitelného na základě mezinárodního práva soukromého.
32. Tato směrnice pouze definuje pojem „exekuční titul“, neměla by však upravovat různé druhy výkonu rozhodnutí na základě tohoto titulu ani podmínky, za nichž může být výkon rozhodnutí na základě tohoto titulu zastaven nebo odložen.
33. Důsledky opožděné platby mohou být odrazující pouze tehdy, jsou-li doprovázeny postupy pro dosažení nápravy, které je z pohledu věřitele rychlé a účinné. V souladu se zásadou zákazu diskriminace stanovenou v článku 18 Smlouvy o fungování Evropské unie by tyto postupy měly být dostupné všem věřitelům usazeným v Unii.
34. S cílem umožnit soulad s ustanoveními této směrnice by členské státy měly podporovat mediaci nebo jiné alternativní způsoby řešení sporů. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/52/ES ze dne 21. května 2008 o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech již stanoví rámec pro mediační systémy na úrovni Unie, zejména pro přeshraniční spory, aniž by bránila svému uplatňování na vnitřní mediační systémy. Členské státy by měly rovněž dotčené strany pobízet, aby vytvářely dobrovolné kodexy chování, zejména ty, které přispívají k provádění této směrnice.
35. Je třeba zajistit, aby vymáhání nesporných pohledávek souvisejících s opožděnými platbami v obchodních transakcích bylo ukončeno v krátké době, včetně možnosti zrychleného řízení a bez ohledu na dlužnou částku.
36. Jelikož cíle této směrnice, totiž boje proti opožděným platbám v rámci vnitřního trhu, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, ale může jej být z důvodu jeho rozsahu a účinků lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
37. Povinnost provést tuto směrnici ve vnitrostátním právu by se měla omezovat na ustanovení, která v porovnání se směrnicí 2000/35/ES představují podstatnou změnu. Povinnost provést ve vnitrostátním právu nezměněná ustanovení vyplývá z uvedené směrnice.
38. Touto směrnicí by neměly být dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení směrnice 2000/35/ES ve vnitrostátním právu.
39. V souladu s bodem 34 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů se členské státy vybízejí k tomu, aby jak pro vlastní potřeby, tak i v zájmu Unie sestavily vlastní tabulky, z nichž bude co nejvíce patrné srovnání mezi touto směrnicí a jejich prováděcími opatřeními, a aby tyto tabulky zveřejnily,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:**Článek 1***Předmět a oblast působnosti*

1. Cílem této směrnice je boj proti opožděným platbám v obchodních transakcích s cílem zajistit řádné fungování vnitřního trhu, a tím podpořit konkurenceschopnost podniků, a zejména malých a středních podniků.
2. Tato směrnice se vztahuje na veškeré platby, které jsou úhradou za obchodní transakce.
3. Členské státy mohou vyloučit dluhy, které jsou předmětem úpadečného řízení vedeného proti dlužníkovi, včetně řízení, jehož cílem je restrukturalizace dluhu.

Článek 2*Definice*

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. „obchodní transakcí“ transakce mezi podniky nebo mezi podniky a orgány veřejné moci, která vede k dodání zboží nebo poskytnutí služeb za úplatu;
2. „orgánem veřejné moci“ jakýkoli veřejný zadavatel, jak je definován v čl. 2 odst. 1 písm. a) směrnice 2004/17/ES a v čl. 1 odst. 9 směrnice 2004/18/ES, bez ohledu na předmět nebo hodnotu smlouvy,
3. „podnikem“ jakákoli organizace jiná než orgán veřejné moci, která vykonává nezávislou hospodářskou nebo odbornou činnost, i když je tato činnost prováděna jedinou osobou;
4. „opožděnou platbou“ platba, která nebyla provedena ve smluvní nebo zákonné lhůtě splatnosti, přičemž jsou splněny podmínky stanovené v čl. 3 odst. 1 nebo čl. 4 odst. 1;
5. „úrokem z prodlení“ zákonný úrok z prodlení nebo úrok, jehož sazba byla sjednána mezi podniky, s výhradou článku 7;
6. „zákonným úrokem z prodlení“ jednoduchý úrok z prodlení, jehož sazba je součtem referenční sazby a nejméně osmi procentních bodů;

7. „referenční sazbou“:
 - a) v případě členského státu, jehož měnou je euro,
 - a1) úroková sazba používaná Evropskou centrální bankou pro její poslední hlavní refinanční operace nebo
 - a2) marginální úroková sazba vyplývající z výběrového řízení s proměnlivou úrokovou sazbou pro poslední hlavní refinanční operace Evropské centrální banky;
 - b) případě členského státu, jehož měnou není euro, rovnocenná úroková sazba stanovená jeho národní centrální bankou;
8. „splatnou částkou“ jistina, která měla být splacena ve smluvní nebo zákonné lhůtě splatnosti, včetně příslušných daní, cel, dávek či poplatků uvedených na faktuře nebo v jiném rovnocenném dokumentu vyzývajícím k provedení platby;
9. „výhradou vlastnictví“ smluvní ujednání, na jehož základě si prodávající ponechává vlastnické právo ke zboží až do úplného zaplacení kupní ceny;
10. „exekutivním titulem“ jakékoli rozhodnutí, rozsudek, příkaz nebo platební rozkaz vydaný soudem nebo jiným příslušným orgánem, včetně těch, které jsou předběžně vykonatelné, ať již k okamžité úhradě, nebo platbě na splátky, který umožňuje věřiteli uplatnit svou pohledávku vůči dlužníkovi prostřednictvím výkonu rozhodnutí.

Článek 3*Transakce mezi podniky*

1. Členské státy zajistí, že v obchodních transakcích mezi podniky má věřitel nárok na úrok z prodlení bez nutnosti upomínky, pokud jsou splněny tyto podmínky:
 - a) věřitel splnil své smluvní a zákonné povinnosti a
 - b) věřitel neobdržel splatnou částku včas, ledaže dlužník není za prodlení odpovědný.
2. Členské státy zajistí, že použitelnou referenční sazbou:
 - a) pro první pololetí dotčeného roku je sazba platná dne 1. ledna uvedeného roku;
 - b) pro druhé pololetí dotčeného roku je sazba platná dne 1. července uvedeného roku.
3. Pokud jsou splněny podmínky stanovené v odstavci 1, členské státy zajistí, že:

- a) věřitel má nárok na úrok z prodlení ode dne, který následuje po dni splatnosti nebo po dni uplynutí lhůty splatnosti, které jsou stanoveny ve smlouvě;
- b) jestliže den ani lhůta splatnosti nejsou ve smlouvě stanoveny, má věřitel nárok na úrok z prodlení po uplynutí jakékoli z těchto lhůt:
- b1) 30 kalendářních dnů po dni, kdy dlužník obdrží fakturu nebo jiný rovnocenný dokument vyzývající k provedení platby,
- b2) pokud není den obdržení faktury nebo jiného rovnocenného dokumentu vyzývajících k provedení platby jistý, 30 kalendářních dnů po dni obdržení zboží nebo poskytnutí služeb,
- b3) pokud dlužník obdrží fakturu nebo jiný rovnocenný dokument vyzývající k provedení platby dříve než zboží nebo služby, 30 kalendářních dnů po dni obdržení zboží nebo poskytnutí služeb,
- b4) pokud zákon nebo smlouva stanoví přejímku nebo prohlídku zboží nebo služeb, jejímž prostřednictvím se zjišťuje, zda zboží bylo dodáno nebo služby byly poskytnuty v souladu se smlouvou, a jestliže dlužník obdrží fakturu nebo jiný rovnocenný dokument vyzývající k provedení platby dříve anebo v den, kdy probíhá přejímka nebo prohlídka, 30 kalendářních dnů po uvedeném dni.
4. Jestliže je stanovena přejímka nebo prohlídka zboží nebo služeb, jejímž prostřednictvím se zjišťuje, zda zboží bylo dodáno nebo služby byly poskytnuty v souladu se smlouvou, členské státy zajistí, že maximální doba trvání takové přejímky nebo prohlídky nepřekročí dobu 30 kalendářních dnů ode dne obdržení zboží nebo poskytnutí služeb, pokud nejsou ve smlouvě výslovně dohodnuty jiné podmínky a za předpokladu, že to vůči věřiteli není ve smyslu článku 7 hrubě nespravedlivé.
5. Členské státy zajistí, že lhůta splatnosti stanovená ve smlouvě nepřekročí 60 kalendářních dnů, pokud nejsou ve smlouvě výslovně dohodnuty jiné podmínky a za předpokladu, že to vůči věřiteli není ve smyslu článku 7 hrubě nespravedlivé.
- lhůty stanovené v odstavcích 3, 4 nebo 6 nárok na zákonný úrok z prodlení bez nutnosti upomínky, pokud jsou splněny tyto podmínky“:
- a) věřitel splnil své smluvní a zákonné povinnosti a
- b) věřitel neobdržel splatnou částku včas, ledaže dlužník není za prodlení odpovědný.
2. Členské státy zajistí, že použitelnou referenční sazbou:
- a) pro první pololetí dotčeného roku je sazba platná dne 1. ledna uvedeného roku;
- b) pro druhé pololetí dotčeného roku je sazba platná dne 1. července uvedeného roku.
3. Členské státy zajistí, že v obchodních transakcích, v nichž je dlužníkem orgán veřejné moci,
- a) lhůta splatnosti nepřekročí žádnou z těchto lhůt:
- a1) 30 kalendářních dnů po dni, kdy dlužník obdrží fakturu nebo jiný rovnocenný dokument vyzývající k provedení platby,
- a2) pokud není den obdržení faktury nebo jiného rovnocenného dokumentu vyzývajících k provedení platby jistý, 30 kalendářních dnů po dni obdržení zboží nebo poskytnutí služeb,
- a3) pokud dlužník obdrží fakturu nebo jiný rovnocenný dokument vyzývající k provedení platby dříve než zboží nebo služby, 30 kalendářních dnů po dni obdržení zboží nebo poskytnutí služeb,
- a4) pokud zákon nebo smlouva stanoví přejímku nebo prohlídku zboží nebo služeb, jejímž prostřednictvím se zjišťuje, zda zboží bylo dodáno nebo služby byly poskytnuty v souladu se smlouvou, a jestliže dlužník obdrží fakturu nebo jiný rovnocenný dokument vyzývající k provedení platby dříve anebo v den, kdy probíhá přejímka nebo prohlídka, 30 kalendářních dnů po uvedeném dni;
- b) datum obdržení faktury není předmětem smluvního ujednání mezi dlužníkem a věřitelem.
4. Členské státy mohou lhůty uvedené v odst. 3 písm. a) prodloužit až na 60 kalendářních dnů pro:
- a) jakýkoliv orgán veřejné moci vykonávající hospodářskou činnost průmyslové či obchodní povahy tím, že na trhu nabízí zboží nebo služby, který jako veřejný podnik podléhá požadavkům na transparentnost stanoveným ve směrnici Komise 2006/111/ES ze dne 16. listopadu 2006 o zprůhlednění finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky a o finanční průhlednosti uvnitř jednotlivých podniků;
- b) veřejné subjekty poskytující zdravotní péči, které jsou za tímto účelem řádně uznány.

Článek 4

Transakce mezi podniky a orgány veřejné moci

1. Členské státy zajistí, že v obchodních transakcích, v nichž je dlužníkem orgán veřejné moci, má věřitel po uplynutí

Pokud se členský stát rozhodne v souladu s tímto odstavcem lhůtu prodloužit, zašle Komisi do 16. března 2018 zprávu o takovém prodloužení.

Na tomto základě Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, v níž uvede, které členské státy v souladu s tímto odstavcem lhůtu prodloužily, a zohlední dopad na fungování vnitřního trhu, a zejména na malé a střední podniky. K této zprávě se připojí veškeré vhodné návrhy.

5. Členské státy zajistí, že maximální doba trvání přejímky nebo prohlídky uvedené v odst. 3 písm. a) bodě iv) nepřekročí dobu 30 kalendářních dnů ode dne obdržení zboží nebo poskytnutí služeb, pokud nejsou ve smlouvě nebo v zadávací dokumentaci výslovně dohodnuty jiné podmínky a za předpokladu, že to vůči věřiteli není ve smyslu článku 7 hrubě nespravedlivé.
6. Členské státy zajistí, že lhůta splatnosti stanovená ve smlouvě nepřekročí lhůtu stanovenou v odstavci 3, pokud nejsou ve smlouvě výslovně dohodnuty jiné podmínky a za předpokladu, že to není objektivně odůvodněno zvláštní povahou nebo rysy smlouvy, a že v žádném případě nepřekročí 60 kalendářních dnů.

Článek 5

Splátkové kalendáře

Tato směrnice se nedotýká způsobilosti stran sjednat podle příslušných ustanovení platného vnitrostátního práva splátkové kalendáře. V případech, kdy není některá splátka uhrazena ve sjednané době, se úrok a náhrada podle této směrnice vypočítají výhradně z opožděných částek.

Článek 6

Náhrada nákladů spojených s vymáháním

1. Členské státy zajistí, že v případech, kdy má být v obchodních transakcích podle článku 3 nebo 4 zaplacen úrok z prodlení, má věřitel nárok obdržet od dlužníka alespoň pevnou částku ve výši 40 EUR.
2. Členské státy zajistí, že pevná částka uvedená v odstavci 1 je splatná bez nutnosti upomínky a představuje náhradu vlastních nákladů věřitele spojených s vymáháním.

3. Věřitel má nárok obdržet od dlužníka kromě pevné částky uvedené v odstavci 1 přiměřenou náhradu za veškeré náklady spojené s vymáháním, které tuto pevnou částku přesahují a které mu vznikly v souvislosti s opožděnou platbou dlužníka. Mezi tyto náklady by mohly patřit mimo jiné výdaje za pověření advokáta či za využití služeb společnosti vymáhající pohledávky.

Článek 7

Nespravedlivé smluvní podmínky a praxe

1. Členské státy stanoví, že každá smluvní podmínka či praxe týkající se dne nebo lhůty splatnosti, sazby úroku z prodlení nebo náhrady nákladů spojených s vymáháním je buď nevymahatelná, nebo zakládá nárok na náhradu škody, pokud je hrubě nespravedlivá vůči věřiteli. Při určení, zda je smluvní podmínka či praxe hrubě nespravedlivá vůči věřiteli ve smyslu prvního pododstavce, se zvažují všechny okolnosti případu, včetně:
 - a) jakéhokoli hrubého porušení poctivých obchodních zvyklostí v rozporu s dobrou vírou a poctivým jednáním;
 - b) povahy zboží nebo služby a
 - c) skutečnosti, zda má dlužník objektivní důvody odchýlit se od zákonné sazby úroku z prodlení, od lhůty splatnosti uvedené v čl. 3 odst. 5, čl. 4 odst. 3 písm. a) a odst. 4 a 6 nebo od pevné částky uvedené v čl. 6 odst. 1.
2. Pro účely odstavce 1 se smluvní podmínka či praxe, která vylučuje úrok z prodlení, považuje za hrubě nespravedlivou.
3. Pro účely odstavce 1 se smluvní podmínka či praxe, která vylučuje náhradu nákladů spojených s vymáháním podle článku 6, považuje za hrubě nespravedlivou, neprokáže-li se něco jiného.
4. V zájmu věřitelů a soutěžitelů zajistí členské státy existenci odpovídajících a účinných opatření proti dalšímu používání smluvních podmínek a praxe, které jsou ve smyslu odstavce 1 hrubě nespravedlivé.
5. Opatření uvedená v odstavci 4 zahrnují ustanovení, podle nichž mohou organizace, které jsou oficiálně uznávány jako zástupci podniků nebo které mají na zastupování podniků oprávněný zájem, v souladu s platným vnitrostátním právem podat podnět k zahájení řízení před příslušným soudem nebo správním orgánem ve věci smluvních podmínek či praxe, které jsou ve smyslu

odstavce 1 hrubě nespravedlivé, a tak použit vhodná a účinná opatření proti jejich dalšímu používání.

Článek 8

Transparentnost a lepší informovanost

1. Členské státy zajistí transparentnost, pokud jde o práva a povinnosti vyplývající z této směrnice, mimo jiné tím, že zveřejní použitelnou sazbu zákonného úroku z prodlení.
2. Komise na internetu zveřejní podrobnosti o platných zákonných úrokových sazbách, jež jsou uplatňovány ve všech členských státech v případě opožděných plateb v obchodních transakcích.
3. Členské státy případně využijí odborné publikace, propagační kampaně a jiné vhodné prostředky, aby mezi podniky zvýšily informovanost o prostředcích nápravy v případě opožděných plateb.
4. Členské státy mohou podpořit vytvoření kodexů chování pro včasné platby, které stanoví jasně definované lhůty splatnosti a náležitý postup při jakýchkoli sporných platbách, nebo jiné iniciativy, které řeší zásadní otázku opožděných plateb a přispívají k rozvoji kultury včasných plateb, což odpovídá i cílům této směrnice.

Článek 9

Výhrada vlastnictví

1. Členské státy v souladu s platnými vnitrostátními právními předpisy použitelnými na základě mezinárodního práva soukromého stanoví, že si prodávající ponechává vlastnické právo ke zboží až do jeho úplného zaplacení, je-li doložka výhrady vlastnictví mezi kupujícím a prodávajícím výslovně dohodnuta před dodáním zboží.
2. Členské státy mohou přijmout nebo ponechat v platnosti ustanovení o zálohách, které již byly dlužníkem složeny.

Článek 10

Vymáhání nesporných pohledávek

1. Členské státy zajistí, že exekuční titul je možné získat, též ve zrychleném řízení a bez ohledu na výši dluhu,

zpravidla ve lhůtě 90 kalendářních dnů od podání žaloby věřitelem nebo podání návrhu soudu nebo jinému příslušnému orgánu, a to za předpokladu, že dluh nebo okolnosti řízení nejsou sporné. Členské státy splní tuto povinnost v souladu se svými právními a správními předpisy.

2. Vnitrostátní právní a správní předpisy stanoví stejné podmínky pro všechny věřitele usazené v Unii.
3. Při výpočtu lhůty uvedené v odstavci 1 se nebere v úvahu:
 - a) lhůta pro doručení písemností;
 - b) žádné prodlení způsobené věřitelem, jako je doba věnovaná doplnění žaloby nebo návrhu.
4. Tímto článkem nejsou dotčena ustanovení nařízení (ES) č. 1896/2006.

Článek 11

Zpráva

Do 16. března 2016 předloží Komise zprávu o provádění této směrnice Evropskému parlamentu a Radě. K této zprávě jsou připojeny veškeré vhodné návrhy.

Článek 12

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s články 1 až 8 a 10 do 16. března 2013. Neprodleně sdělí Komisi znění těchto předpisů. Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Musí rovněž obsahovat prohlášení, že odkazy na zrušenou směrnici ve stávajících právních a správních předpisech se považují za odkazy na tuto směrnici. Způsob odkazu a znění takového prohlášení si stanoví členské státy.
2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.
3. Členské státy mohou zachovat nebo uvést v účinnost předpisy, které jsou pro věřitele výhodnější, než je nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí.

4. Při provedení této směrnice se členské státy rozhodnou, zda vyloučí smlouvy, které byly uzavřeny před 16. březnem 2013.

Článek 13

Zrušení

Směrnice 2000/35/ES se zrušuje s účinkem od 16. března 2013, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůty pro provedení uvedené směrnice ve vnitrostátním právu a její používání. Nadále se však vztahuje na smlouvy uzavřené před uvedeným dnem, pro něž se nepoužije tato směrnice na základě čl. 12 odst. 4.

Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze.

Článek 14

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Článek 15

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

Ve Štrasburku dne 16. února 2011.

Za Evropský parlament
předseda
J. BUZEK

Za Radu
předseda
MARTONYI J.

**NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH KST ČR®
MÁTE PO RUCE MNOHEM VÍCE, NEŽ TUŠÍTE**

www.kstcr.cz

Chcete-li mít včas informace o zajímavých vzdělávacích akcích, přihlaste se do newsletteru.

Chcete-li se přihlásit na seminář, který vás zajímá, přihlaste se on-line přes automatizovaný přihlašovací systém.

Chcete-li se poradit s kolegy, přihlaste se do „chatu“.

Chcete-li znát obsah interních sdělení a jste-li řádným členem KST ČR, vstupte do privátní sekce.

Chcete-li, aby vás kdykoli našli noví zákazníci, pravidelně aktualizujte své kontakty v seznamu tlumočnicků KST ČR.

Chcete-li zveřejnit kromě stávajících údajů v seznamu tlumočnicků na internetových stránkách KST ČR® i vaši datovou schránku, odkaz na vaše webové stránky, skypový či jiný kontakt, nebo profesní pojištění odpovědnosti (včetně certifikátu o pojistném krytí), či členství v jiných profesních organizacích, stačí napsat na kstcr@kstcr.cz.

Chcete-li znát vývoj legislativy, která se vás týká, sledujte webové stránky Komory.

To vše a mnohé jiné najdete na www.kstcr.cz. S individuálními požadavky se, prosím, obračejte na kstcr@kstcr.cz.

INSTITUT „IDENTIFIKOVANÁ OSOBA“ A DOČASNÁ MOŽNOST ZRUŠENÍ REGISTRACE „PLÁTCE DPH“

Novela zákona o DPH zavedla od roku 2013 tzv. identifikované osoby. Tento krok uvítali podnikatelé s přeshraničními aktivitami

V roce 2013 se novelou zákona o DPH změnilo dosavadní pravidlo, kdy se tuzemský podnikatel, který poskytl svou službu zahraničnímu podnikateli s místem plnění v jiném členském státě, automaticky stal plátcem DPH dnem poskytnutí takové služby. Nyní se podnikatelé nestanou plnohodnotnými plátcí DPH, ale jen identifikovanými osobami. Platí to i pro stávající plátce, kteří mohou do konce března zrušit svou registraci.

Nový pojem v zákoně o DPH

Do konce roku 2012 se v zákoně o dani z přidané hodnoty používal pojem osoby **identifikované k dani**. Jednalo se

pořízení tohoto zboží.

Nový pojem „identifikovaná osoba“ by se neměl zaměňovat s dosud používaným pojmem „osoba identifikovaná k dani“. Osoba identifikovaná k dani se stává podmnožinou „identifikovaných osob“ a pojem „osoba identifikovaná k dani“ je v zákoně zrušen.

Identifikovaná osoba

Osoby, kterým vznikne povinnost přiznat DPH u přeshraničních plnění nebo povinnost vykázat poskytnutí přeshraničních služeb s místem plnění v jiném členském státě, už nebudou mít povinnost se z tohoto titulu registrovat jako „plnohodnotní“ plátcí. V případě tuzemských plnění tak osoby povinné k dani se sídlem v tuzemsku, které se stanou identifikovanou osobou, nebudou povinné u tuzemských plnění uplatňovat DPH, ale na druhou stranu nebudou mít ani nárok na odpočet daně. Jak řekl mluvčí ministerstva financí Ondřej Jakob, i nadále zůstane zachována možnost pro osobu povinnou k dani, tj. včetně identifikované osoby, stát se plátcem na základě žádosti dobrovolně.

Daňová poradkyně Jana Vítková ze společnosti Mivo vysvětlila, že mezi identifikované osoby nově patří:

- osoby identifikované k dani (zahrnuté do této skupiny do 31. prosince 2012),
- osoby povinné k dani, které dosud nebyly plátcí (nepřekročily obrát 1 mil. korun) ovšem:

o osoby, které neprováděly „ekonomické činnosti“, a tím nesplnily jednu ze základních podmínek pro vznik standardního plátcovství. Zejména šlo o neziskové subjekty, subjekty veřejné správy atd. Novela zákona o DPH účinná od 1. ledna 2013 zavedla zcela nový pojem, a to **identifikovaná osoba**. V souladu s paragrafem 6g se jedná o osobu povinnou k dani (neplátce) nebo právnickou osobu nepovinnou k dani, pokud v tuzemsku pořízují zboží z jiného členského státu, které je předmětem daně. Výjimkou je zboží pořízené prostřední osobou v rámci zjednodušeného postupu při dodání zboží uvnitř území Evropského společenství formou třístranného obchodu ode dne prvního

- překročily roční limit 326 000 Kč pro pořízení zboží z jiného členského státu nebo
- přijaly službu od osoby neusazené v tuzemsku,
- bylo jim dodáno zboží s instalací nebo montáží od osoby neusazené v tuzemsku,
- bylo jim dodáno zboží soustavami nebo sítěmi,
- osoby, které poskytly službu podnikateli se sídlem v EU, a to službu s místem plnění dle § 9 zákona o DPH, kdy dochází k přenosu povinnosti odvést daň na odběratele; přičemž ale registrace nevzniká, je-li plnění v jiném členském státě osvobozeno od daně.

Neúplný plátců DPH

Identifikovaná osoba, tedy i podnikatel, který dosud nebyl plátcem DPH, musí bedlivě sledovat své přeshraniční aktivity. Při přeshraničním pořízení zboží nebo přijetím služby odjinud z EU nebo naopak poskytnutím přihraniční služby do EU se dle předchozí právní úpravy automaticky stal plátcem DPH. Od roku 2013 již takové aktivity neznamenají vznik plátcovství. Podnikatel bude při uskutečňování tuzemských plnění nadále v postavení osoby osvobozené od uplatňování daně (tzn. nebude uvádět daň na výstupu) a zároveň nebude mít nárok na odpočet daně (tzn. nemůže si nárokovat vrácení daně z nakoupených vstupů).

Identifikovaná osoba bude podávat daňová přiznání a v souladu s § 102 zákona o DPH souhrnná hlášení. Stane se tedy pouze „vykazovatelem a odváděčem“ daně z přidané

hodnoty, tj. neplnohodnotným (neúplným) plátcem. Bude jí přiděleno daňové identifikační číslo (DIČ), ale pouze pro tyto účely.

Zjednodušené shrnutí pojmu neúplný plátec:

- přeshraniční aktivity = stejné povinnosti jako registrovaný plátec DPH
- tuzemské aktivity = vystupuje jako neplátec DPH.

Povinnosti identifikované osoby v souvislosti s přeshraničními službami:

- povinnost přiznat DPH při přijetí služby od osoby neusazené v tuzemsku,
- povinnost předložit souhrnné hlášení při poskytnutí služby podle § 9 odst. 1 zákona o DPH (služby spadající do působnosti základního pravidla pro stanovení místa plnění) osobě registrované k dani v jiném členském státě, s místem plnění v jiném členském státě, pokud je daň povinen přiznat příjemce služby.

Plátcovství nebo identifikovaná osoba?

Z důvodu logičtější koncepce zákona byl dosavadní § 94 a § 96 přesunut do úvodních ustanovení zákona. Podle tvůrců novely bude tento krok srozumitelnější jak pro podnikatele, tak i pro správce daně. Paragraf 6 byl rozdělen podle jednotlivých důvodů, kdy se osoba povinná k dani (OPD) stává plátcem, na jednotlivé paragrafy. Zjednodušeně řečeno byly vymezeny případy, kdy se OPD stávají plátcem (§ 6 až 6f), a případy, kdy se OPD nebo právnická osoba nepovinná k dani stávají identifikovanou osobou (§ 6g až 6i).

Daňová poradkyně společnosti Mivo v této souvislosti upozornila, že je třeba odlišně posuzovat služby přijaté a služby poskytnuté s ohledem na **místo plnění**. Protože zatímco v paragrafu 6h o místě plnění není řeč, paragraf 6i (poskytnuté služby) váže vznik **identifikované osoby** na skupinu služeb, u kterých dochází k reverse charge na zahraničního odběratele (§ 9 zákona o DPH). „*Bude-li se tedy služba například týkat nemovitosti umístěné v Hodoníně, a služba je českým podnikatelem/neplátcem fakturována slovenskému podnikateli, potom je místo plnění určeno dle § 10 zákona o DPH a český poskytovatel se identifikovanou osobou nestává,*“ dodala Jana Vítková.

Naopak poskytované služby uvedené v § 6i jsou omezeny na odběratele se sídlem v EU, přesně řečeno: místo plnění se tam nachází, v případě přijatých služeb může být dodavatel jak z EU, tak i ze třetí země. Povinná registrace za identifikovanou osobu se tedy podle daňové poradkyně ze společnosti MIVO může týkat služeb přijatých z celého

Portál Evropské komise pro ověřování DIČ pro účely DPH v rámci daňové a celní unie. Webová adresa: http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/?locale=cs

světa, ovšem při poskytnutí služeb přichází v úvahu jen, jestliže je místo plnění v některém členském státě.

Plátcí DPH mohou požádat o zrušení registrace

Právní úprava zákona o DPH účinná od dubna roku 2011 neblaze dopadla na řadu podnikatelů, kteří se museli z důvodu poskytování reklamních služeb stát plnohodnotnými plátcí daně. Často se například jednalo o reklamy poskytnuté Googlem, ať už fakturované z USA nebo z Irska. Takové služby nyní budou u podnikatelského subjektu generovat vznik identifikované osoby, neboť osoba „přijala službu od osoby neusazené v tuzemsku“.

Na základě přechodných opatření k novele zákona o DPH (bod 8) mohla osoba povinná k dani, která se stala plátcem od 1. dubna 2011 podle § 94 odst. 6 až 11 nebo § 94 odst. 15 ve znění účinném do 31. prosince 2012, požádat o zrušení registrace do uplynutí 3 kalendářních měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tzn. do 31. března 2013). Samozřejmě za podmínky, že se stala plátcem na základě okolností, za kterých se dle současné právní úpravy může stát identifikovanou osobou. Není již zde popisována povinnost zaregistrovat se ihned po zrušení registrace jako identifikovaná osoba. Tou se může stát až uskutečněním přeshraničních aktivit v roce 2013.

Na toto téma viz také upozornění z přednášky daňové poradkyně Aleny Foukalové na daňovém semináři KST ČR® na str. 34

Zdroj: Podnikatel.cz

K NOVELE OBČANSKÉHO ŘÁDU – EXEKUCE 2013

Prvního ledna 2013 nabyla účinnosti novela občanského soudního řádu, exekučního řádu a novela trestního zákoníku. Některé změny ulehčí život dlužníkům, jiné naopak práci exekutorům

Petra Dlouhá

Předžalobní výzva

První novinku jistě všichni dlužníci ocení. Nezřídka se totiž stává, že dlužník o svém dluhu nemá ani tušení (nebo tvrdí, že nemá ani tušení) a je velice překvapen, že u něj zvoní exekutor. Typicky se jedná například o pár let starou pokutu za černou jízdu v MHD, kterou člověk dávno pustil za hlavy. Podle předchozích pravidel mohl věřitel svůj nárok uplatnit u soudu, aniž o tom dlužníka informoval. Nově ho musí oficiálně kontaktovat ještě předtím, než podá návrh na zahájení exekučního řízení – a vyzvat ho, aby dluh zaplatil. Předejde se tak nepříjemnému překvapení dlužníků i případným výmluvám těch, kterým se zkrátka platit nechce. Ještě než do hry zasáhne exekutor, budou mít všichni jasno.

Předžalobní výzva musí být zaslána dlužníkovi nejméně sedm dní před podáním žaloby na jeho adresu pro doručování, případně na poslední známou adresu. Přesný obsah výzvy zákon nevymezuje. A nevyžaduje ani, aby byla dlužníkovi reálně doručena. Věřitelé však musí soudu předložit důkaz o tom, že ji odeslali – čili měli by si schovat její kopii, a především podací lístek. Pokud věřitel zákonnou povinnost předžalobní výzvy nesplní, nebude mít nárok na náhradu nákladů řízení, které automaticky padaly na bedra dlužníka (a u drobných pohledávek vymáhanou částku často katapultovaly o řád nebo dva výš).

Slučování exekucí

Další změna potěší každého dlužníka, který má na krku víc než jednoho věřitele nebo víc než jeden dluh. Už není možné, aby vám drobné pohledávky narůstaly tak závratným tempem jako dosud. Exekuce vedené proti jednomu dlužníkovi se musí slučovat. Zatímco dosud bylo slučování pouze „možné“ (pokud o něj včas zažádáte), dnes je povinné. A pravidlo platí i pro exekuce vedené různými exekutorskými úřady. Dlužníci se tak vyhnou vysokým poplatkům za každé dílčí exekuční řízení. Aby se náklady na exekuce udržely v mezích, zavádí navíc novela občanského soudního řádu limity na cestovné, které si může exekutor účtovat.

Exekuce i bez rozhodnutí soudu

Exekutoři už nemusí ve všech případech čekat na rozhodnutí soudu. U většiny případů mohou o zahájení exekučního řízení rozhodnout sami. Opatření by mělo zrychlit exekuční řízení a ulevit přetíženým soudům. Ty se tak údajně mohou soustředit na důležitější věci, jako je zastavení či odklad exekuce nebo opravné prostředky proti rozhodnutí exekutorů – a celkově podrobovat exekutory přísnější kontrole.

Konec dvojkolejnosti

Soudní exekuce probíhaly na dvou základních úrovních: buď je prováděli soudní exekutoři na základě pověření soudu, nebo je vykonávaly samy soudy.

Soudní výkon rozhodnutí je podle exekutorů nákladnější a méně efektivní cestou k vymození pohledávky; od ledna se možnosti využívání této varianty omezují a víc se má využívat služeb exekutorů či správních exekucí (což jsou exekuce, v jejichž rámci své pohledávky vymáhají úřady státní správy – jednoduchým příkladem by mohl být třeba obecní úřad, který vymáhá dluhy za poplatky za popelnice).

Soudem jsou nadále vykonávána zejména rozhodnutí, která se týkají nezletilých dětí a vykázání ze společného obydlí. Možnost volby mezi soudním výkonem rozhodnutí a exekucí zůstává například u pohledávek na výživném.

Videozáznam z exekuce

Od prvního ledna mají exekutoři povinnost pořídit zvukový videozáznam z průběhu mobiliární exekuce v případě, že je o to někdo z přítomných požádá – čili především sám dlužník, jeho rodina nebo majitelé věcí, které jsou neoprávněně zabavovány. Pokud o natáčení nikdo ze zúčastněných nepožádá, může se pro něj exekutor sám dobrovolně rozhodnout – souhlas dlužníka k tomu nepotřebuje. Připomínáme, že mobiliární exekuce znamená soupis a následné zabavování movitých věcí. Videozáznam by měl obě strany (čili dlužníky i exekutory) odradit od nepřiměřeného jednání a zároveň v případě pochybností později posloužit jako důkazní materiál.

Domáciho mazlíčka už vám nezabaví

Dlužníkům ubude také starost o jejich domácí mazlíčky – kvůli dluhům už jim je exekutor nevezme. Dosud byli zvířecí mazlíčci považováni za věc, kterou lze zpeněžit ve prospěch věřitele. Sama Exekutorská komora, společně s Ligou na ochranu zvířat, zákonodárce požádala, aby tuto možnost ze zákona vyloučili. Od ledna tak budou zvířecí přátelé patřit k nezabavitelným věcem podobně jako například snubní prsten. Změna se však netýká hospodářských zvířat a zvířat v zájmovém chovu – ty i nadále exekutoři zabavovat budou.

Dražby družstevních bytů a pronájem nemovitostí

Nově vám může s umořením dluhu více pomoci také váš družstevní byt – je totiž možné v rámci exekučního řízení práva v bytových družstvech dražit. Dodnes bývala hodnota družstevního bytu vyčíslena podle vypořádacího podílu na základě obchodního zákoníku. Řádově se pohybuje v desetitisících korun, nedosahuje tedy zdaleka tržní hodnoty. Výsledkem v některých případech je, že dlužník přijde o byt, ale z dluhu se mu ukrojí jen nepoměrná část. Od ledna se proto začaly družstevní byty v exekuci zpeněžovat formou dražby. Zvyšuje se tak šance dosáhnout reálné tržní ceny, a tudíž umořit podstatně větší část dluhu.

Další příjemnou novinkou je, že svou nemovitost nejste nuceni za všech okolností prodat. Dluh totiž nově je možné umořovat také penězi získanými z pronájmu vašeho bytu či domu.

Konec exekutorských zápisů

O jednu důležitou kompetenci exekutoři letos přišli. Už totiž nemohou uzavírat exekutorské zápisy neboli doložky přímé exekuční vykonatelnosti – ty obsahují uznání dluhu ze strany dlužníka a jeho výslovný souhlas s tím, aby v případě, že závazek nebude podle zápisu plněn (čili

nebude řádně splácen), byla zahájena exekuce. Doložky přímé exekuční vykonatelnosti je nově možné uzavřít pouze u notáře. Exekutoři tak přišli o jeden ze zdrojů příjmů. Ročně totiž uzavírali celkem zhruba dvacet pět tisíc těchto zápisů a za každý přirozeně dostali zapláceno.

Konec zneužívání pojmu „exekuce“

Dnes by měli mít dlužníci také větší jasno v tom, kdo je skutečný exekutor a kdo se jako exekutor pouze tváří. Označení „soudní exekutor“, „exekutorský úřad“ a tvary odvozené od těchto slov či označení, která by mohla vést k nebezpečí záměny s těmito pojmy, už nemůže podle zákona používat nikdo jiný než opravdový soudní exekutor. Zákonodárci tak chtěli udělat přítrž mystifikacím. Různí soukromí vymahači totiž své firmy nazývají „exekučními kancelářemi“, čímž matou věřitele i dlužníky.

Neplatiči alimentů mohou přijít o řidičák

O svůj řidičský průkaz by se měli od ledna letošního roku obávat lidé, kteří dluží za alimenty a soud proti nim nařídí exekuci. V první fázi se však exekutoři snaží vymoci z neplatičů výživného peníze jinými prostředky: například srážkami ze mzdy. Ale pokud se ukáže, že žádné dohledatelné příjmy nemáte, zaměří exekutor pozornost právě na váš řidičák. Zákon přitom neurčuje žádnou minimální hranici dluhu, od které smí exekutor k zabavení řidičského oprávnění sáhnout. Uchránění zůstávají lidé, kteří potřebují řidičák k obživě – tedy například (ale nejen) řidiči z povolání.

Peníze už nejdu na soukromé účty exekutorů

Exekutoři už nesmí ukládat peníze vymožené od dlužníků na své osobní účty, ale pouze na zvláště vyčleněné účty, nad kterými má kontrolu ministerstvo spravedlnosti. Smyslem změny podle ministerstva je, aby bylo možné účty v případě potřeby zablokovat. K novince vzbudil ministerstvo bezprecedentní případ exekutora Josefa Višvádera, který ukradl 80 milionů korun a chytili ho až v Rumunsku. Nejen pro nás je ovšem šok, že dosud exekutoři vymožené peníze na své osobní účty ukládat běžně mohli.

Chybu musí exekutor napravit sám

Řada dlužníků i nevinných lidí, kteří se do spárů exekutora dostali bez vlastního přičinění (protože u nich například dlužník bydlí), si stěžuje, že jim byl majetek zabaven neoprávněně.

Ted' by se měli poškození těšit větší právní ochraně. Exekutoři totiž mají povinnost po dohodě s majitelem neoprávněně zabavené věci sami vracet na místo, odkud je vzali.

Exekutor může i ke mzdě a účtu manželů dlužníků

Exekutor může blokovat i účty manželů a manželek dlužníků a strhávat jim peníze z příjmů. A to i když jste se o dluhy svého muže či ženy nijak nepříčinili a třeba o nich nemáte ani ponětí. Stejně tak se může stát, že vám náhle překvapivě klesne plat či důchod: exekutor totiž může ukrajovat dluh partnera i srážkami z vašich příjmů. Ušetřeny zůstávají pouze zákonem vymezené sociální dávky. Zastánci nového opatření tvrdí, že bylo třeba udělat přítrž výmluvám dlužníků, kteří díky účtům svých partnerů dokážou peníze před exekutorem schovat a ze svých závazků vůči věřitelům se vykrucují.

Exekutoři přirozeně možnost blokovat účet a příjmy manžela či manželky dlužníka vítají. Usnadní jim práci a umožní snáze uspokojovat nároky věřitele.

Tolik výčet všech důležitých změn, se kterými musíme v oblasti exekucí počítat.

GLOSÁŘ

Soudní výkon rozhodnutí

Výkon rozhodnutí je exekuce prováděná soudem. Soud nařizuje výkon rozhodnutí usnesením. Nepověřuje však provedením svého rozhodnutí exekutora, rozhodnutí provede sám prostřednictvím vlastních pravomocí a personálních i administrativních sil. Věřitel musí sám označit postižitelný majetek dlužníka a sám navrhnout způsob výkonu rozhodnutí (čili zda má jít o srážky ze mzdy nebo třeba prodej movitého majetku).

Exekuce

Exekuce je provedením soudního rozhodnutí, kterým soud pověřil soudního exekutora. Soud exekuci zahájí vydáním usnesení o nařízení exekuce. Soudní exekutor může v jednom řízení provádět exekuci více způsoby, může současně vydávat více exekučních příkazů. Věřitel není nucen sám dohledávat majetek dlužníka, ani navrhnout způsob exekuce.

Zdroj: penize.cz

PŘEDDŮCHODCE MŮŽE PRACOVAT BEZ OMEZENÍ

Tzv. předdůchody mají především pomoci lidem, kteří těsně před vznikem nároku na starobní důchod přijdou o práci

Předdůchody už pobírají první účastníci od ledna nově zavedeného doplňkového penzijního spoření. Pravidelná měsíční penze, která je jim vyplácena z jejich vlastních naspořených prostředků v penzijních společnostech (nikoli tedy od státu), však zpravidla nestačí na pokrytí jejich potřeb, a tak se zajímají o to, jak si mohou k této penzi přivydělat.

Předdůchody umožňují, aby lidé mohli na překlenutí tíživé situace čerpat svoje vlastní naspořené peníze u penzijních společností a nemuseli odcházet do předčasného starobního důchodu, poskytovaného státem. Ten by byl pro ně tou horší variantou, protože je až o pětinu nižší než řádný starobní a je trvale krácen.

Stát tzv. předdůchodce podporuje tím, že za něho platí zdravotní pojištění, přičemž dobu, po kterou bude čerpat předdůchod a nebude mít žádné výdělky, bude možné při žádosti o starobní důchod takzvaně vyloučit.

To znamená, že tato doba bez výdělků nijak negativně neovlivní osobní vyměřovací základ při budoucím výpočtu starobního důchodu (nesníží tedy výši celkového průměrného výdělku pojištěnce za celé sledované období jeho pracovní aktivity).

Sleva na dani přísluší

Není ale vyloučeno, že člověk pobírající předdůchod nakoniec práci přece jen najde. Co to bude pro něho znamenat? Neztratí nějaké výhody, které má běžný zaměstnanec nebo OSVČ? O žádné výhody nepřijde. Předdůchodce – na rozdíl od předčasného důchodce – si může vydělat jakoukoli částku bez omezení.

Pokud si vydělá takovou částku, která by mohla příznivě ovlivnit výši jeho starobního důchodu, pak se může dokonce vzdát svého práva, aby tato doba byla zařazena mezi doby vyloučené. S tím omezením, že člověk, který bude v období předdůchodu pracovat jen u jedné firmy,

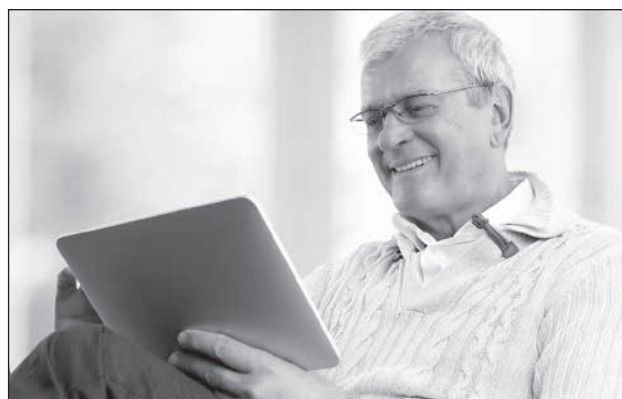
bude moci vyloučit jen celou dobu práce, nikoli pouze jeden rok.

Když budou příjmy předdůchodce nízké a požádá o jejich vyloučení pro výpočet starobního důchodu, i tak se mu doba, po kterou bude pracovat při předdůchodu, započte do celkové doby pojištění. A to tak, že za každých 360 dnů, kdy odváděl důchodové pojištění, se mu započte pro procentní výměru důchodu 1,5 % ročně. Ve srovnání se starobním důchodcem má pracující předdůchodce výhodu v tom, že může uplatňovat bez omezení základní nezdanitelnou slevu, která činí 24 840 korun za rok (2 070 Kč za měsíc).

Pracující starobní důchodci, kteří k 1. lednu aktuálního roku pobírají starobní důchod, totiž ztratili od ledna 2013 kvůli vládnímu daňovému balíčku na tři roky nárok na slevu 24 840 Kč za rok.

Při práci je pojistné bez úlev

Na druhé straně ale předdůchodce, který si přivydělává, nemůže počítat s tím, že bude mít nějaké úlevy při placení pojistného. V tom je určitý rozdíl proti starobnímu důchodci, který si přivydělává jako OSVČ. Ten je totiž považován za tzv. OSVČ vedlejší a důchodové pojištění platí jen tehdy, když jeho rozdíl mezi příjmy a výdaji (dílní základ daně) přesáhne za rok jen stanovený limit. Například za rok 2012 činil 60 329 Kč při výdělečné činnosti ve všech 12 kalendářních měsících tohoto roku.

Předdůchodce, na rozdíl od předčasného důchodce, si může vydělat jakoukoli částku bez omezení

Předdůchody se čerpají ze systému doplňkového penzijního spoření, tedy z jedné části třetího dobrovolného pilíře. Podmínkou je doba spoření minimálně pět let a mít naspořeno tolik, aby předdůchod činil aspoň 30 procent průměrné mzdy v ČR, což je 8 500 korun měsíčně.

Předdůchod může ale získat i člověk, který má penzijní připojištění. Musí ovšem nejprve přestoupit do doplňkového penzijního spoření. Započtou se mu jak převedené peníze, tak doba spoření v penzijním připojištění. Pokud předdůchodce získá práci, nemá možnost již vyplácený předdůchod přerušit či ukončit. Předdůchod musí doběhnout až do okamžiku dosažení důchodového věku

Zdroj: novinky.cz

JAK TO VIDÍ VLADIMÍR RENČÍN

S laskavým svolením autora

NÁVRH KST ČR® NA ODMĚŇOVÁNÍ TLUMOČNÍKŮ

Tlumočnickovi náleží za ústní úkon

1. minimální počáteční odměna za poskytnuté služby (včetně doby strávené na cestě a doby čekání)¹ 1 000,– Kč k pokrytí prvních 3 hodin²; každá další započatá hodina 350,– Kč
2. náhrada za cestovní výlohy – podle platných předpisů při použití vlastního vozidla (... Kč za km) včetně parkovného nebo skutečně vynaložené za MHD
3. náhrada za promeškaný čas:
 - a) za čas strávený cestou na místo a zpět (350,– Kč za každou započatou hodinu)
 - b) za čas promeškaný v důsledku zpoždění zahájení jednání před soudem nebo jiným orgánem (350,– Kč za každou započatou hodinu)
 - c) tlumočnickovi náleží náhrada za čas promeškaný ve výši minimální odměny (1 000,– Kč) za účast při jednání, které bylo odročeno bez projednání věci, a za dostavení se k jednání, které se nekonalo, pokud tlumočnick nebyl o tom alespoň 4 pracovní dny předem vyrozuměn;
 - d) tlumočnickovi náleží náhrada ve výši minimální odměny i v případě zrušení jednání (ne vinou tlumočnicka – nemoc apod.):
 - d1) jeden den předem (nebo ten samý den) – 1 000,– Kč za první den
 - d2) více dnů za sebou – každý další den do 4 následujících 500,– Kč/den (tj. jestliže byl např. rezervován na celý týden)
 - d3) dva pracovní dny předem 500,– Kč
 - e) tlumočnickovi náleží náhrada ve výši 350,– Kč za každou hodinu studia spisu
4. náhrada vynaložených výdajů
5. náhrada dalších a mimořádných výdajů (např. konzultant)

Příplatky

- a) za spěšný úkon (ještě týž den nebo den následující) + 100 %
- b) za tlumočení od 18.00 do 7.00 + 50 %
- c) za tlumočení v sobotu, v neděli, o svátcích + 50 %
- d) za tlumočení mezi dvěma cizími jazyky + 50 %

Odměňování za písemný úkon, tj. za překlad

- a) 350,– Kč za jednu normostranu (1 500 znaků bez mezer, resp. 1 800 s mezerami) a každou započatou
- b) + 30 % paušální úhrada nákladů³
- c) v případě požadavku na více vyhotovení činí odměna za každou započatou normostranu každého dalšího vyhotovení – stejnopisu 50,– Kč⁴
- d) za spěšný úkon
 - d1) v den přibrání nebo ve zkráceném řízení + 100 %
 - d2) od 5 normostran týdně + 50 %
 - d3) od 10 normostran za 14 dní + 50 %
- e) za kontrolu a ověření překladu 150,– Kč za každou započatou normostranu; musí-li se podstatně přepracovat, počítá se jako překlad nový
- f) za obtížnost + 20 %
 - f1) formuláře vyplňované rukou
 - f2) špatně čitelné
 - f3) poškozené dokumenty
 - f4) tabulky a grafy
 - f5) zahrnující speciální termíny a fráze
 - f6) přepisy číselných údajů
- g) arabština... apod. – jak se počítají normostrany + 10 %

Částky se rozumí bez DPH, úhrada musí proběhnout nejpozději do 30 kalendářních dnů od vyúčtování.

¹ Čas strávený na cestě k jednání musí být zohledněn a započten do celkové doby nasazení tlumočnicka ve stejné výši jako odměna za tlumočení. V běžné komerční praxi je tlumočení účtováno po půl dnech pracovní doby, tj. minimálně 4 hodiny (v dnešní době pracuje většina tlumočnicků jako OSVČ, často bez jiných příjmů než z tlumočení). Je-li tlumočnick ustanoven tlumočnickem v jednání před státními orgány (soudy, policie apod.), nikdy nemůže předem vědět, jak dlouho tato jednání budou trvat, tudíž nemůže na stejný den přijmout jinou práci.

² minimum 3 hodin je nezbytné – tlumočnick nikdy neví, jak se jednání protáhne, jestli dojde ke zpoždění zahájení, čeká u soudu, je potřeba, aby tam byl s předstihem, nemůže si domluvit nic jiného (tlumočnick není ten nejdražší pracovník v soudní síni a tlumočí vše, všechny účastníky a má nejnižší odměnu)

³ paušální úhrada nákladů zahrnuje náklady na spotřební kancelářský materiál (papíry, tonery do tiskáren, obálky, vázací šňůru, lepidlo, obálku, poštovné), nezbytné vybavení kanceláře, kancelářskou techniku a její opotřebení (minimálně PC a tiskárna), elektrickou energii, nájemné, služby apod.

⁴ notář účtuje za stránku stejnopisu 100,– Kč, výpisy z OR nebo RT nebo matriky jsou také za 100,– Kč, kopie ze spisu jsou za 70,– Kč + vidimované dokumenty – ověřené opisy za 30,– Kč + DPH atd.

NORMA ČSN 01 6910 – PSANÍ INTERPUNKČNÍCH (ČLENÍCÍCH) ZNAMÉNEK

Norma nahrazuje předchozí normy a týká se úpravy písemností psaných textovými editory. Je nutno mít na zřeteli, že není ve všem shodná s pravidly českého pravopisu. Má sloužit k tvorbě obchodních a jiných písemností ve státních i soukromých institucích

Tečka, čárka, dvojtečka, středník, vykřičník, otazník (.,:;!?)

- připojují se k předcházejícímu slovu bez mezery, za znaménkem je mezera
- následuje-li více znamének za sebou, mezera je za posledním

např.: *Ten, který šel do práce, nebyl pan Novák. Co chcete? Nemluvte! KOVO, s. r. o., KAKTUS, spol. s r. o., Ústí n. Orł., nabídky služeb apod.*

Tři tečky (...)

- znamenají vynechaný text, píše se vždy tři! Klávesová zkratka: ctrl + tečka
- pokud znamenají výčet, píše se před nimi mezera, za nedokončenou větou bez mezery, nahrazují tečku

např.: *Opravujeme ledničky, pračky, ... Provozovatel musí uhradit...Při požáru došlo ke ztrátám na životech...*

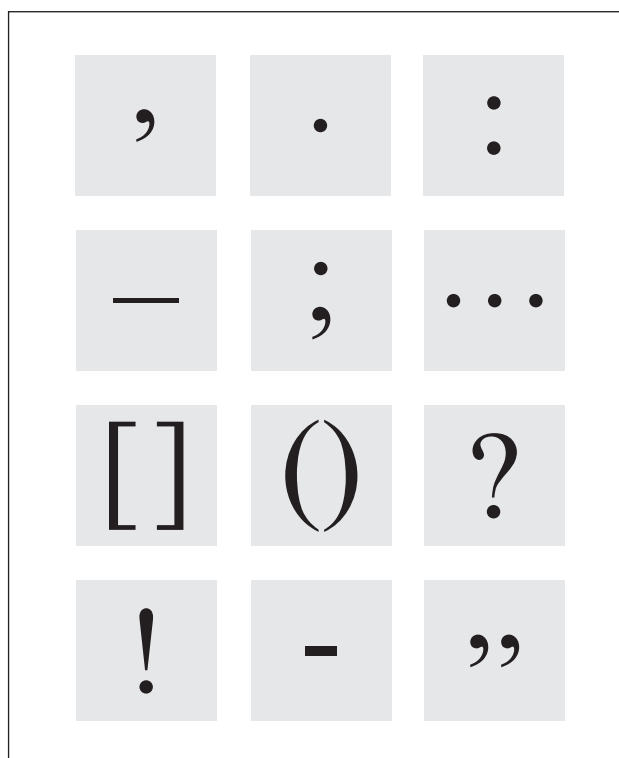
Spojovník (-)

- je to nejkratší čárka na klávesnici, najdeme ji v symbolech – speciálních znacích
- spojuje dva výrazy nebo dvě části slova bez mezer
- na konci a na začátku řádku se musí opakovat

např.: *Česko-anglický slovník, okres Plzeň-jih, Lipová-lázně, Frýdek-Místek, chceme-li, Otýlie Sklenářová-Malá, Otýlie Sklenářová Malá (pokud má zapsaná obě jména v matrice)*

Pomlčka (–)

- píše se s mezerami před a za pomlčkou
- má dvojnásobnou délku než spojovník (v symbolech – speciálních znacích, nebo klávesová zkratka: ctrl + mínus na číselné klávesnici)
- odděluje samostatná slova nebo větné úseky
- nesmí být oddělena na samostatném řádku, proto se

vkládá pevná mezera (kláves. zkratka: ctrl + shift + mezerník)

např.: *zápas Sparta – Slavia, Praha-Zbraslav – Dobříš, na trati: Ostrava-Poruba – Frýdek-Místek*

Pomlčka ve významu „až, do“ (–)

- píše se bez mezer
- může se nahradit slovním vyjádřením, pokud by mohlo znamenat mínus

např.: *válka 1914–1918, školní rok 2007–08, dovolená 11.–18. září, strana 125–142, pondělí–pátek, 08:00–11:00, 2007–09–09, 2.500,–, žárovka 60 W–100 W (60 W až 100 W), 6W = šestiwattová*

Zdroj: upol.cz

SETKÁNÍ TLUMOČNÍKŮ A PŘEDSTAVITELŮ JUSTICE NA VEČERU TŘÍKRÁLOVÉM

Komora soudních tlumočnicků ČR společně s Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka a ve spolupráci se Spolkem Praha–Čáchy/Aachen zorganizovala dne 7. ledna 2013 tradiční společenské setkání tlumočnicků, tentokrát v nádherných prostorách Clam-Gallasova paláce pod názvem Večer tříkrálový

Jana Klokočková / Eva Gorgolová

Tříkrálový dort k 7. výročí spolupráce KST ČR® a ČKTZJ - figurka uprostřed znázorňuje tlumočníka

Nový rok 2013 jsme společně přivítali v kouzelném barokním Clam-Gallasově paláci v Husově ulici na Starém Městě pražském s řadou vzácných hostů, kteří přijali naše pozvání. Atmosféra večera byla umocněna jeho nádherným prostředím i zasvěceným a zapáleným výkladem paní Silvie Pavlicové, předsedkyně Spolku Praha–Čáchy/Aachen, který v paláci sídlí a který byl zároveň našim partnerem pro tento slavnostní večer. Pořádali jsme jej společně s Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka (ČKTZJ).

Společenský večer zahájila a celý moderovala bývalá dlouholetá předsedkyně České komory tlumočnicků znakového jazyka a členka našeho představenstva Nad'a Dingová (dnes již Nad'a Hynková Dingová). Tlumočení do českého znakového jazyka zajišťovaly studentky Filosofické fakulty UK oboru Čeština v komunikaci neslyšících. Nad'a Dingová přivítala všechny hosty, stávající předsedkyni ČKTZJ Radku Faltínovou i předsedkyni KST ČR® Evu Gorgolovou. Připomněla dlouholetou spolupráci našich komor, společnou konferenci v roce 2012, práci na projektu

IMPLI i společnou návštěvu divadelního představení s Jaroslavem Duškem Čtyři dohody. Akce jsme si připomněli i na projekci fotografií. Poté přivítala i paní Silviu Pavlicovou, která nám řekla něco z historie paláce a všechny pozvala na komentovanou prohlídku.

Po úvodu následovala prezentace jednoho ze sponzorů večera, a to firmy Vilavin z Dobrého Pole u Mikulova, a prezentace jednatelky společnosti Sweetcoffee Lucie Mikšovské, která byla také jedním ze sponzorů. Po prezentacích

Nad'a Dingová všechny vyzvala k občerstvení, připravenému dalším ze sponzorů, a to společností, která provozuje restaurace v samém centru Prahy, jmenovitě Caffè Italia, Vabene a LaScala, zastoupené paní Šárkou Pospíšilovou. Pro oživení večera byli všichni přítomní vyzváni, aby se pokusili odhadnout počet kuliček ve skleněné kouli. Vítězem se stala právě paní Šárka Pospíšilová, která vyhrála CD s koledami tlumočenými do českého znakového jazyka.

E. Gorgolová s S. Pavlicovou, předsedkyní Spolku Praha-Cáchy/Aachen, který sídlí v Clam-Gallasově paláci

Kulturní pořad se konal v jednom z honosných sálů Clam-Gallasova paláce

M. Foukal, prezident Notářské komory ČR, se vítá s naší paní předsedkyní E. Gorgolovou

E. Gorgolová s A. Foukalovou z prezidia Komory daňových poradců

Jsme moc rádi, že se našeho společenského večera zúčastnila řada milých hostů, se kterými dlouho spolupracujeme a z nichž většina přednáší i na našich seminářích, a to i se svými partnery nebo osobami blízkými. Z mnoha bychom jmenovali např. prodávanku FF UK paní profesorku Ivanu Čenkovou, prodávanku Fakulty financí a účetnictví VŠE paní docentku Marcelu Žárovou, předsedu Městského soudu v Praze Jana Sváčka, místopředsedu Krajského soudu v Plzni Václava Roučku, prezidenta Notářské komory ČR Martina Foukala, soudce Vrchního soudu v Praze

pana Luboše Dörfla, vedoucí znalců a tlumočnicků KS v Praze Kateřinu Pivoňkovou, paní Annu Černou z Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR, paní Alenu Foukalovou, členku prezidia Komory daňových poradců ČR, soudní znalkyni Marii Svobodovou, která nás učí správné rétorice, Petra Ševčíka z legislativního odboru Ministerstva spravedlnosti, zástupce naší makléřské společnosti pana Zdenka Chovance, tajemníka Notářské komory Radka Horkého, a mnoho dalších, včetně členů obou Komor i Spolku.

Narozeninový dort, který zajistil člen představenstva ČKTZJ Jindřich Mareš a rozkrojily Eva Gorgolová a Radka Faltínová, také všem moc chutnal.

Zlatým hřebem byly vánoční koledy, tlumočené do českého znakového jazyka Marií Basovníkovou, Veronikou Chladovou a Naďou Dingovou. Silný umělecký i citový

zážitek pro všechny, kdo měli štěstí tlumočení sledovat „naživo“, ať již poprvé či poněkoličkáte. A nejen o tom jsme měli možnost si popovídat s milými kolegy i představiteli pražské justice u sklenky skvělého vína nebo dobré kávy od našich sponzorů. Přejeme oběma našim komorám více takových vydařených setkání.

M. Zatloukalová tlumočí projev S. Pavlicové do českého znakového jazyka

Předsedkyně KST ČR® E. Gorgolová a předsedkyně ČKTZJ R. Faltínová porcují slavnostní dort pro hosty; přihlíží tlumočnice českého znakového jazyka M. Zatloukalová

J. Sváček, předseda Městského soudu v Praze a jeho manželka, herečka M. Dolinová, diskutují z L. Dörflem, taktéž soudcem Vrchního soudu v Praze

V. Chladová a N. Hynková Dingová bravurně tlumočí neslyšícím poezii, a dokonce i hudbu

Vino se popijelo ve středním opulentním sále Clam-Gallasova paláce

L. Mikšovská z firmy Sweetcoffee připravuje pravé italské espresso J. Sváčkovi, předsedovi Městského soudu v Praze a jeho paní, herečce M. Dolinové

Káva byla servírována v dalším z nádherných sálů Clam-Gallasova paláce

X. TERMINOLOGICKÝ SEMINÁŘ RUŠTINY A V. TERMINOLOGICKÝ SEMINÁŘ UKRAJINŠTINY

Ne náhodou se dva terminologické semináře – pro soudní tlumočníky z ruského a ukrajinského jazyka – uskutečnily v Praze během jednoho dne 26. ledna 2013. Byl to záměr organizátorů, Ilony Šprcové a Romana Hujera (oba členové představenstva KST ČR), aby tímto vyšli vstříc početné skupině osob, pracujících s ruštinou a ukrajinštinou současně

Elena Opletalová

R. Hujer, organizátor ruských a ukrajinských seminářů a člen představenstva KST ČR, s přednášejícími advokátkami O. Rizak a D. Jegiazarjan a J. Rezkovou, lektorkou ruštiny PF UK v Praze

Se svými zkušenostmi se do Justičního paláce přišli s tlumočníky podělit Dr. **Miroslav Grossmann** a JUDr. **Martin Kloubek** (zajistili společnou část semináře pro rusisty i ukrajinisty), Mgr. et Mgr. **Oksana Rizak**, PhDr. **Jaroslava Rezková** a Mgr. **Dilbjar Jegiazarjan** (zabývaly se ruskou terminologií), doc. **Halyna Myronova**, CSc. a Mgr. **Oxana Gazdošová** vedly ukrajinskou část semináře.

Během společné části semináře tématem bylo pro obě skupiny trestní právo. M. Grossmann spolu s kolegou M. Kloubkem seznámil přítomné s jednotlivými úkony vyšetřování trestného činu – jak ve fázi identifikace osoby (odposlechy, kontrola korespondence, snímání stop, domovní prohlídka, dokumentace osoby), tak i při úkonech procesního postavení (podání vysvětlení, sdělení obvinění nebo podezření, poučení dle procesního postavení, včetně poučení cizinců dle Vídeňské konvence a § 28 tr. ř.). Oba

V popředí přeplněného sálu Justiční akademie zkušené soudní tlumočnice jazyka ruského a dlouholeté členky Komory K. Smítková a S. Marinovová

přednášející výborně ovládají ruštinu (pan Grossmann je soudním tlumočnickem z ruštiny, pan Kloubek je vyučujícím na Policejní akademii a znalcem v oboru odorologie) a během přednášky pro termíny z českého trestního práva uváděli ruské ekvivalenty. Srdeční záležitostí pana Grossmanna jsou ty úkony, při nichž přichází do styku s tzv. feňou – slangem vytvořeným na základě ruštiny jako nadnárodním komunikačním jazykem kriminálníků z bývalého SSSR. Bohaté zkušenosti má M. Grossmann s odposlechy ruskojazyčných cizinců podezřelých z páchání trestné činnosti. Na konkrétních příkladech ukázal, jak v této fázi vyšetřování může přibráný tlumočnick uplatnit své vědomosti jakožto filolog. Na základě analýzy vyslechnuté varianty ruštiny či ukrajinštiny, co do stylistiky, lexikonu, syntaxe, morfologie, fonologie, měl by být schopen napomoci k určení, z které části Ruska, Ukrajiny, popřípadě jiné části bývalého SSSR uživatel jazyka pochází (hrdelní výslovnost hlásek u kavkazských národů, nesprávný rod podstatných

jmen v projevech ruskojazyčných osob ze střední Asie, maďarizmy nebo rumunizmy ve slovní zásobě příslušníků ze západu Ukrajiny ...), zda je příslušníkem mladší nebo starší generace (citace z kultovních filmů období SSSR ...).

Část semináře věnovanou ruské terminologii vedla Mgr. et Mgr. Oksana Rizak, česká advokátka s vlastní praxí, s vysokoškolským vzděláním získaným v ruském jazyce na Ukrajině. PhDr. Jaroslava Rezková, vyučující ruský jazyk na PF UK v Praze, a Mgr. Dilbjar Jegiazarjan, praktikující ruská advokátka, členka Advokátní komory RF, byly přizvány jako přisedící na pomoc při vyhledávání přesných ekvivalentů. Oksana Rizak na základě porovnání částí trestního řádu ČR a RF, týkajících se trestního řízení, v ruském a českém jazyce pro posluchače definovala procesní postavení vyšetřované osoby – kdy přesně je osobou podezřelou, obviněnou, obžalovanou a odsouzenou.

H. Myronova a O. Gazdošová z katedry Ukrajinistiky Ústavu slavistiky MU v Brně se zabývaly ukrajinštinou terminologií

M. Kloubek z Policejní akademie ČR a M. Grossmann, soudní tlumočnick a publicista, promluvili o svých zkušenostech

Závěrečného bloku semináře určeného osobám pracujícím s ukrajinštinou se tradičně ujaly doc. Halyna Myronova, CSc. a Mgr. Oxana Gazdošová, obě vyučující na oddělení ukrajinistiky FF MU v Brně s dlouholetou praxí v tlumočení a překládání. Úskalí překladu právních termínů ilustrovaly na poskytnutém materiálu z oblasti trestního práva v jazyce českém a ukrajinském (Poučení jednotlivých účastníků řízení, formuláře protokolů atd.).

Účastníci, kteří se vzdělávali na akci KST ČR® dne 26. ledna 2013 poprvé, připisovali výtečnou chuť připraveného

občerstvení zajisté kulatým číslovkám na pozvánkách zvoucích tentokrát na již X. v pořadí česko-ruský a V. česko-ukrajinský terminologický seminář. Ale ti z nás, kdo si zvyšovali své profesní dovednosti minimálně podruhé, ví, že boršč, pirožky a čokoládové bonbóny, stejně jako znalosti získané na seminářích, stojí za to (paní Ilono, pane Romane, děkujeme). Jako dárek ke kulatinám si mnozí z nás koupili slovníky prezentované na semináři nakladatelstvím Lingea.

I. TERMINOLOGICKÝ SEMINÁŘ RUMUNSKÉHO TRESTNÍHO, OBČANSKÉHO A OBCHODNÍHO PRÁVA

Komora soudních tlumočnicků ČR pořádala v sobotu 16. února 2013 první odborný seminář rumunštiny v prostorách Rumunského velvyslanectví v Praze

Jana Klokočková

Pozvání KST ČR® přijal honorární konzul ČR pro oblast Rumunsko-západ a advokát pan Stefan Motec. Připravil pro čtrnáct kolegů – soudních tlumočnicků rumunského jazyka, výtečný teoretický program na témata trestního, občanského a obchodního práva, doplněný praktickými ukázkami textů a překlady z nich. Seminář se konal v nádherném prostředí malostranského barokního Morzinského paláce, kde sídlí Rumunská ambasáda. Nad akcí převzala záštitu i J. E. Daniela Gîțman, velvyslankyně Rumunska

v ČR. Strávila s námi i velkou část dopoledního programu, podobně jako pan konzul Marius Săvuica, který s námi prožil celý den a výklad pana advokáta doplňoval svými poznatky z konzulární praxe. Za vše náleží Rumunské ambasádě i oběma jejím představitelům velký dík. Účastníci semináře byli s jeho průběhem i obsahem velmi spokojeni. Věřím, že jsme tímto zahájili novou tradici rumunských terminologických seminářů, a budeme v ní nadále pokračovat a prohlubovat probíraná témata.

Zleva: M. Săvuica, konzul Rumunského velvyslanectví v Praze, D. Gîțman, velvyslankyně Rumunské republiky v ČR, J. Klokočková, organizátorka rumunského semináře a členka představenstva KST ČR® a přednášející S. Motec

M. Skála a K. Rolníková, dva z účastníků semináře

DAŇOVÝ SEMINÁŘ PRO TLUMOČNÍKY A PŘEKLADATELE

Přinášíme přehled nejdůležitějších upozornění z přednášky daňové poradkyně Aleny Foukalové. Seminář se konal 2. března 2013, jako obvykle v přednáškovém sále Justiční akademie v Praze před valnou hromadou KST ČR

Alena Foukalová

Daň z příjmů za rok 2012

Pro rok 2012 platí stejný výdajový paušál jako v roce 2010 – tedy **40 %** z dosažených příjmů v případě soudního tlumočení, **60 %** z dosažených příjmů v případě překladů a tlumočení prováděného na základě živnostenského oprávnění.

Za rok 2012 si odečtete na poplatníka 24 840 Kč a na dítě 13 404 Kč. Pokud jste v roce 2012 dosáhli součtu základů daně (= příjmy po odečtu výdajů) dle § 6, 7 a 9 (zaměstnání, podnikání, pronájem) vyššího než 840 000 Kč a jste poživateli starobního nebo jiného důchodu, jste povinni celý příjem z tohoto důchodu zdanit v rámci priznání v § 10. Zdaňuje se také částka důchodu, která přesáhne 288 000 Kč = 36 násobek minimální mzdy.

Shrnutí: toto jsou jediné změny zákona o daních z příjmů, které se za rok 2012 týkají tlumočnicků.

Úhrada a podání priznání daně z příjmů za rok 2012: bez daňového poradce je to 2. duben 2013, zpracovává-li priznání daně z příjmů daňový poradce, pak 1. červenec 2013. Nezáleží na tom, kdy v průběhu měsíců do tohoto termínu priznání podáte, daň je stále splatná k onomu určenému datu.

POZOR! Od 1. 1. 2013 došlo ke změně čísel účtů finančních úřadů! Předčíslí pro jednotlivé druhy daně zůstávají stejné.

Doplatek zdravotního pojištění je splatný do osmi dnů ode dne, kdy byl nebo měl být podán Přehled. Povinnost podat Přehled je nejpozději do 30 dnů od termínu pro podání priznání.

Doplatek sociálního pojištění je splatný ve stejné lhůtě, tedy do osmi dnů ode dne, kdy byl nebo měl být podán Přehled. Povinnost podat Přehled je 30 dnů od termínu pro podání priznání.

Daň z příjmů 2013

Důležité pro účastníky semináře:

- při použití paušálního výdaje na dopravu (5 000/měsíc) u automobilu zahrnutého do obchodního majetku lze současně účtovat o výdajích na opravy a údržbu, daňových odpisech, pojistném, dálniční známce a poplatcích, silniční dani atd.. Součástí paušálního výdaje jsou naproti tomu výdaje na pohonné hmoty a parkovné a tyto výdaje tedy nelze daňově uplatnit – § 24 odst. 2 písm.) zt a § 25 odst. 1 písm.) x. U vozidla, které poplatník používá i soukromě, může uplatnit výdajový paušál na dopravu ve výši 4 000 Kč/měsíc. Zvolený způsob uplatňování výdajů na dopravu nelze po celé zdaňovací období měnit. Paušální výdaj lze uplatnit maximálně u tří aut. Paušální výdaj je zároveň běžnou součástí daňových výdajů, nikoli položkou upravující základ daně.
- sleva na poplatníka je v roce 2013 opět ve výši 24 840 Kč tedy na stejné úrovni jako v roce 2012, sleva na dítě je rovněž stejná ve výši 13 404 Kč/rok. Lze uplatnit daňový bonus do max. výše 60 300 Kč, ale poplatník musí mít v tom roce příjmy alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy (48 000 Kč).
- Limit omezující použití dohody o provedení práce je 300 hodin ročně u jednoho zaměstnavatele. Zároveň je u těchto dohod zavedena u příjmu nad 10 000 Kč/měsíc platba pojistného na sociální a zdravotní pojištění. Dohody o provedení práce musejí být písemné a musí být veden mzdový list. Zdanění dohod se řídí tím, zda zaměstnanec podepíše či nepodepíše „Prohlášení“. V případě, že nepodepíše, zdaňuje se částka do 5 000 Kč srážkovou daní.

Změna náhrad cestovních výdajů: Stravné: **5–12 hodin – podnikatel nemá nárok na stravné, 12–18 hodin** 100 Kč, **nad 18 hodin** 157 Kč. Základní náhrada za používání motorového vozidla opět klesla o deset haléřů a je 3,60 Kč/

A. Foukalová z prezidia Komory daňových poradců ČR, jejíž přednášky pro KST ČR® jsou vždy hojně navštěvované

Posluchačky a členky Komory: I. Šprcová z představenstva KST ČR® a Š. Rucká

km. Změnily se průměrné ceny pohonných hmot, které se používají pro výpočet cestovních náhrad v případě, že podnikatel neprokazuje jejich nákup účtenkami. Nově: **BA 95** 36,10 Kč/l a **nafta** 36,50 Kč/l. Sazby zahraničního stravného jsou uvedeny tradičně ve vyhlášce vydané Ministerstvem financí, která má pro rok 2013 číslo 392/2012. Příklad: Slovensko 35 EUR/den, Belgie, Francie, Lucembursko, Itálie, Německo 45 EUR/den, Španělsko 40 EUR/den.

- Zároveň je už od roku 2012 uplatňována novinka: krácení stravného v případě poskytnutí bezplatného stravování až do výše 25 % za každé bezplatně poskytnuté jídlo. Rozhodne-li zaměstnavatel o výši krácení stravného PŘED zahájením pracovní cesty, může být krácení nižší. Při zahraničních pracovních cestách pak je nárok na stravné: do **12 hodin** trvání cesty ve výši 1/3 sazby stravného, **12–18 hodin** ve výši 2/3 sazby stravného, za **18–24 hodin** se poskytuje plná hodnota stravného. Poskytnutí kapesného se při zahraničních pracovních cestách toto ustanovení nedotýká: bude nadále vypočítáváno z hodnoty stravného před krácením.
- Pro rok 2013 se vrátila daňová diskriminace důchodců: přišli o možnost uplatňovat slevu na poplatníka. Určitě nedoporučuji obcházet toto ustanovení tím, že bylo pobírání důchodu na několik dnů od 1. 1. 2013 přerušeno.
- V roce 2013 dochází ke změně uplatňování paušálních výdajů, a to omezením jejich absolutní částky: u paušálu 40 % je to max. 800 000 Kč/rok a u paušálu 30 % (pronájem) je to max. 600 000 Kč/rok. Zároveň v případě, že zisky spadající pod tyto paušály tvoří více než 50 % celkového zisku poplatníka, nelze si uplatnit slevu na děti a manželku.
- Nešlo přehlédnout, že s účinností od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2015 platí tzv. „solidární zvýšení daně“

ve výši 7 % u příjmů přesahujících 48 násobek průměrné mzdy (pro rok 2013 je to 1 242 432 Kč). Pro zaměstnance, kterým bude solidární zvýšení daně být v jednom měsíci v roce zúčtováno, platí, že musejí sami podat přiznání k dani z příjmů.

- K technické změně došlo také u daně z převodu nemovitostí, a to k jejímu zvýšení na 4 %. Zatím ji stále je povinen platit prodávající, ale ve vládě už je novela tuto daň měnící poměrně významně.

DPH

Změnu sazeb DPH platnou od 1. 1. 2013 zřejmě nemá smysl komentovat, takže jen: snížená sazba 15 %, základní sazba 21 %.

Počínaje 1. lednem 2013 platí nová právní úprava: pokud poskytnete službu do zahraničí (tj. překlad nebo tlumočení osobě, která je **podnikatelem ze státu EU** a nemá na území ČR provozovnu), nemusíte se dnem poskytnutí této služby zaregistrovat jako plátce DPH, ale jako tzv. **identifikovaná osoba**. Znamená to poměrně značnou úlevu, protože podáváte jen souhrnné hlášení (podává se pouze elektronicky) a přiznání k DPH jen za ta plnění do zahraničí, v ostatním se plátcem nestáváte. Identifikovanou osobou se rovněž stanete a jste povinni se zaregistrovat v případě, když přijmete službu od podnikatele z EU. Pozor na text daňového dokladu vystaveného do zahraničí: nově jste povinni na něj uvést text: **Daň odvede zákazník a odkaz na příslušné ustanovení zákona, kde se nachází místo plnění (§ 9 odst. 1).**

Pokud má zahraniční firma u nás provozovnu – organizační složku – která má české IČO, pak není zahraniční podnikatel, a poskytnutím služby této provozovně se plátcem DPH nestanete.

Poskytnete-li službu soukromé osobě (obecně nepodnikateli), např. tlumočíte-li na svatbě v zemi EU, povinnost registrace k DPH odpadá.

Plátcem se však stanete, přijmete-li službu od zahraniční osoby povinné k dani, tedy od osob z jiných států než z EU. Stáváte se plátcem DPH dnem přijetí této služby.

Důležité pro uplatňování DPH je **místo plnění**, protože předmětem DPH jsou pouze služby s místem plnění v tuzemsku.

Určení místa plnění u služeb:

- B2B (business to business) – místo plnění je vždy ve státě příjemce služby, uvádíte do příznání do řádku osvobozených plnění, fakturujete bez DPH, podáváte souhrnné hlášení.
- B2C (business to consumer) – místo plnění je vždy v tuzemsku, fakturujete tedy s DPH!

Při vystavování **daňových dokladů** na Vámi poskytnutou službu dejte pozor na datum jejich vystavení: obecně jste povinni je vystavit nejpozději do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění. Můžete je vystavit i před tímto dnem, pak je DUZP dnem vystavení dokladu. Pokud např. celý měsíc uskutečňujete tlumočení pro jednoho objednatele, můžete všechna plnění vyúčtovat na konci měsíce v jednom daňovém dokladu s datem uskutečnění posledním dnem v měsíci.

Novela zákona o DPH s účinností od 1. 4. 2011 **zrušila** daňové dobropisy a daňové vrubopisy a nazývá je **opravný daňový doklad**.

Od 1. 4. 2011 bylo zavedeno pravidlo, že odpočet daně můžete uplatnit NEJDŘÍVE v období, kdy došlo ke zdanitelnému plnění a SOUČASNĚ máte k dispozici daňový doklad. Finančnímu úřadu musíte být obě tyto skutečnosti schopni prokázat, takže nejjednodušší a nejlevnější varianta prokázání dne, kdy Vám doklad přišel, je orazítkovat daňový doklad datumkou „došlo dne“.

Záznamní povinnost k DPH

Byla zavedena novinka: v záznamní povinnosti již není potřeba uvádět název a sídlo dodavatele, ale jeho DIČ. U odběratelů zůstává stejné.

Byl zaveden institut **nespolehlivého plátce** a ruku v ruce ručení za daň jím neodvedenou. **POZOR! Týká se jen plátců DPH!** Ručíte pouze v případě, že jste věděli nebo vědět měli a mohli, že daň nebude úmyslně zaplácena. Tyto skutečnosti prokazuje finanční úřad a v běžné praxi

se nevyskytují problémy. V podmínkách roku 2013 budou nespolehliví plátcí zveřejněni na webu MF, takže je dobré si vždy před platbou nějakému subjektu ověřit, zda tímto plátcem není. Zároveň pro všechny plátce platí povinnost, že do 28. 2. 2013 musejí finančním úřadům nahlásit svá čísla účtů, na které přijímají platby. Tyto účty pak budou zveřejněny také, abyste si mohli ověřit, že platíte na ten správný, protože v případě, že zaplatíte na jiný, stáváte se potenciálním ručitelem za neodvedenou DPH a těžko budete prokazovat, že jste nevěděli nebo nemohli vědět...

Od 1. 1. 2012 vstoupilo v platnost ustanovení o tuzemském „reverse charge“ u stavebních prací. Znamená to, že poskytovatelé stavebních prací zařazených do statistické klasifikace CZ CPA pod kódy 41–43 budou vystavovat daňové doklady v případě, že je odběratelem plátce DPH (tedy i tlumočnick) bez DPH. Daň je pak povinen vypořádat ve svém příznání příjemce této služby a společně s tímto vypořádáním zaslat elektronické hlášení finančnímu úřadu o rozsahu těchto prací.

Účetní versus daňové doklady

Daňový doklad vystavuje pouze plátce DPH a musí dle zákona o DPH obsahovat následující náležitosti:

1. **Daňový doklad** musí obsahovat tyto údaje:
 - a) označení osoby, která uskutečňuje plnění,
 - b) daňové identifikační číslo osoby, která uskutečňuje plnění,
 - c) označení osoby, pro kterou se plnění uskutečňuje,
 - d) daňové identifikační číslo osoby, pro kterou se plnění uskutečňuje,
 - e) evidenční číslo daňového dokladu,
 - f) rozsah a předmět plnění,
 - g) den vystavení daňového dokladu,
 - h) den uskutečnění plnění nebo den přijetí úplaty, pokud před uskutečněním plnění vznikla povinnost ke dni přijetí úplaty přiznat daň nebo přiznat uskutečnění plnění, pokud se liší ode dne vystavení daňového dokladu,
 - i) jednotkovou cenu bez daně a slevu, není-li obsažena v jednotkové ceně,
 - j) základ daně,
 - k) sazbu daně,
 - l) výši daně; tato daň se uvádí v české měně.
2. Daňový doklad musí obsahovat rovněž tyto údaje:
 - a) odkaz na příslušné ustanovení tohoto zákona, ustanovení předpisu Evropské unie nebo jiný údaj uvádějící, že plnění je od daně osvobozeno, je-li plnění osvobozeno od daně,

- b) „vystaveno zákazníkem“, je-li osoba, pro kterou je plnění uskutečněno, zmocněna k vystavení daňového dokladu,
- c) „daň odvede zákazník“, je-li osobou povinnou přiznat daň osoba, pro kterou je plnění uskutečněno.

3. Daňový doklad nemusí obsahovat tyto údaje:

- a) daňové identifikační číslo osoby, pro kterou se plnění uskutečňuje, není-li jí přiděleno,
- b) rozsah plnění a jednotkovou cenu bez daně a slevu, není-li obsažena v jednotkové ceně, pokud vznikla povinnost přiznat daň nebo přiznat uskutečnění plnění ke dni přijetí úplaty,
- c) sazbu daně a výši daně,
 - c1) jedná-li se o plnění osvobozené od daně, nebo
 - c2) je-li osobou povinnou přiznat daň osoba, pro kterou je plnění uskutečněno.

4. Označením se pro účely daňových dokladů rozumí

- a) obchodní firma nebo jméno a příjmení, popřípadě název,
- b) dodatek ke jménu a příjmení nebo názvu a
- c) sídlo.

Od 1. 1. 2013 se elektronický daňový doklad stává naprosto rovnocenným s papírovým dokladem. Musí být pouze zaručena věrohodnost, neporušenost obsahu a čitelnost dokladu, což se dá zvládnout např. podepsáním dokumentu ve formát .pdf, tj. ve formátu zaručeným elektronickým podpisem. Dále musí být tzv. auditní stopou prokázána souvislost mezi dokladem a plněním (např. objednávka – daňový doklad). S tím také souvisí zrušení možnosti cokoli do daňového dokladu doplňovat (papírového i elektronického), a tedy jej měnit.

Účetní doklad vystavuje neplátce DPH (např. nazvaný faktura, vyúčtování atd.) musí obsahovat:

- a) označení účetního dokladu,
- b) obsah účetního případu a jeho účastníky,
- c) peněžní částku nebo informaci o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství,
- d) okamžik vyhotovení účetního dokladu,
- e) okamžik uskutečnění účetního případu, není-li shodný s okamžikem podle písmene d),
- f) podpisový záznam osoby odpovědné za účetní případ

Pozn.: osoba odpovědná za účetní případ je osoba, která účetní doklad účtovala.

Při kontrole Vašeho účetnictví či daňové evidence se Vám může stát, že bude finanční úřad vyžadovat od Vás

Pohled do přednáškového sálu Justiční akademie, kde se každým rokem koná daňový seminář KST ČR

účetní záznamy v elektronické podobě (formáty .doc, .xls, .pdf a jiné), pokud účetnictví či daňovou evidenci vedete na počítači. Má na to právo, takže nezapomeňte uchovávat účetní záznamy takovým způsobem, abyste je byli schopni finančním kontrolorům tři roky zpátky předložit. Pokud vedete „peněžní deník“ ručně, takovou povinnost nemáte.

Placení daní a pojistného

Platí, že se za den platby daně a pojistného považuje den, kdy jsou peníze připsány ve prospěch účtu příslušné instituce. To znamená, že musíte dát příkaz k úhradě daně či pojistného alespoň dva pracovní dny před termínem, kdy mají být zaplacený. Daň je splatná v termínu pro podání přiznání, tedy k 2. 4. nebo k 2. 7. bez ohledu na to, kdy přiznání podáte. Za pozornost jistě stojí v tomto ohledu reforma finančních úřadů – v současné době jej jich jen 14 podle krajských měst.

Sociální pojištění

Novou výši záloh na sociální pojištění na rok 2013 budete platit až po podání přehledu. Splatné jsou do 20. dne následujícího měsíce. Přehled se podává do 30 dnů, kdy MĚLO být podáno přiznání (tedy buď od 1. 4. nebo 1. 7. pro plátce, kteří mají daňového poradce), doplatek pojistného je splatný do 8 dnů po podání přehledu. Minimální záloha pro OSVČ je 1 890 Kč (zvýšení z 1 836 Kč).

Zdravotní pojištění

Novou výši záloh na zdravotní pojištění na rok 2013 budete platit po podání přehledu, platíte-li však minimální zálohu, tak jste byli povinni ji za leden 2013 zvýšit z původních 1 697 Kč na 1 748 Kč. Splatné jsou od 1. dne měsíce, na který se platí, do 8. dne následujícího měsíce. Nedoplatek zdravotního pojištění je splatný do osmi dnů po podání Přehledu. Povinnost podat přehled je nejpozději do 30 dnů od termínu pro podání přiznání, tedy do 2. 5. 2013 a případně do 31. 7. 2013.

VALNÁ HROMADA A NOVÉ ORGÁNY KOMORY SOUDNÍCH TLUMOČNÍKŮ ČR

Volební valná hromada členů KST ČR® se konala 2. března 2013 v pražské budově Justiční akademie v Hybernské ulici. Navázala na tradiční daňový seminář, pořádaný každoročně pro naše členy

Jana Klokočková

Po projednání a schválení všech bodů programu i usnesení, kdy byla vedena i živá diskuse, bylo přistoupeno k volbě nových členů orgánů Komory: představenstva a dozorčí rady. Některé osvědčené tváře z let minulých už se rozhodly ne kandidovat, tak jim vedení Komory poděkovalo za úspěšnou a záslužnou práci. Byla to Alena Jakubíčková, členka dozorčí rady a Miluše Malá. Milan Kučera rezignoval v průběhu roku a byla kooptována náhradnice Jana Klokočková. Většina představitelů z let minulých ale kandidovala a mezi kandidáty přibýlo i několik nových tváří. Volby nakonec dopadly následovně a za členy představenstva komory byli zvoleni:

Eva Gorgolová, Dagmar De Blasio Denčíková, Catharina Van den Brinková Štifterová, Roman Hujer, Jana

Klokočková a Ilona Šprcová, z nových tváří přibýli **Alexandra Sedunková**, náhradníky jsou nově **Milan Chotěborský** a pokračuje **Nad'a Dingová**.

Dozorčí rada bude nově pracovat ve složení: **Milena Horáková, Miluše Malá a Jiří Habersberger**.

Na prvním zasedání představenstva byly za předsedkyni, resp. místopředsedkyni znovuzvoleny **Eva Gorgolová** a **Dagmar De Blasio Denčíková**.

Přejeme novému vedení KST ČR® mnoho úspěchů v práci!

Z. Wimmer již léta zpracovává účetní agendu KST ČR

R. Hujer děkuje bývalé předsedkyni Komory J. Oleárníkové za její práci

Vlevo M. Hrabáková, soudní tlumočnice ruštiny a čestná členka KST ČR, a vpravo J. Brajerová, soudní tlumočnice francouzštiny a dlouholetá členka Komory

Kolegyně J. Brajerová po zvolení do návrhové komise sděluje jména kandidátů do představenstva KST ČR

PŘEDSTAVENSTO KST ČR® V NOVÉ SESTAVĚ

*Eva Gorgolová,
předsedkyně*

*Dagmar De Blasio
Denčíková,
místopředsedkyně*

*Catherina Van den Brinková
Štířterová*

Roman Hujer

Jana Klokočková

Alexandra Sedunková

Ilona Šprcová

*Nad'a Hynková Dingová,
náhradnice*

*Milan Chotěborský,
náhradník*

DOZORČÍ RADA KST ČR® V NOVÉ SESTAVĚ

*Miluše Malá,
předsedkyně dozorčí rady*

Milena Horálková

Jiří Habersberger

ANGLIČTINÁŘI OPĚT V MIKULOVĚ

Pro soudní překladatele a tlumočníky anglického jazyka je jaro již řadu let neodmyslitelně spojeno s tradičním terminologickým seminářem. Již podruhé se konal v jihomoravském Mikulově v hotelu Eliška, tentokrát na téma rekodifikace soukromého práva. Letos ve dnech od 12. do 14. dubna

Ondřej Klabal

Neoficiální program semináře začal již v pátek, a to kulturou. Účastníci, kteří přijeli již v pátek odpoledne, měli možnost navštívit kostel svatého Jana Křtitele a následně místní gymnázium, které se těší primátu, že je prvním piaristickým gymnáziem na sever od Alp založené již v roce 1631. Při prohlídce gymnázia, které dodnes sídlí v původních budovách, na nichž jsou nicméně vidět architektonické zásahy provedené v následujících obdobích, nás doprovázela kolegyně Jana Jedličková, jinak též místní profesorka angličtiny, a ředitel školy Jiří Souchop. Měli jsme možnost si projít celou školu, a to včetně odborných učeben či Purkyňova sálu, který škola využívá k slavnostním příležitostem, a rovněž se ptát na vše, co nás zajímalo. Následně se účastníci rozprchli po městě do některé z místních hospůdek či vináren a začali s ochutnávkou dobrého jihomoravského vína.

Odborný program semináře odstartoval v sobotu ráno. Vzhledem k přijaté rekodifikaci soukromého práva, která vstoupí v účinnost 1. ledna 2014 a v současnosti se nachází v období tzv. legisvakance (pro osvěžení paměti můžete zavzpomínat na doplňkové studium a anglický ekvivalent tohoto termínu), je již nejvyšší čas se na ni začít připravovat, a proto byl rekodifikační balíček i tématem mikulovského semináře. Po zkušenostech z minulých let i letos organizátoři zvolili ozkoušený tandemový model výkladu právníka a dr. Chromé. O právní část se letos postarala pražská advokátka JUDr. Anna Márová, LL.M., která vždy představila určitou oblast nového občanského zákoníku (např. rodinné právo, relativní majetková práva), po níž následoval rozbor překladatelských problémů a navrhaných řešení od Marty Chromé. Na tomto místě je vhodné upozornit, že navržené termíny nemusí být v mnoha případech tím, co se v praxi ustálí, ale určitě jsou výborným vstupním materiálem, na němž budou překladatelé moci stavět. K upřesňování významu u některých termínů a následně i jejich ekvivalentů docházelo ostatně i v rámci semináře samotného.

V tomto duchu jsme strávili celou sobotu a myslím, že nebudu daleko od pravdy, když napíši, že už jsme se všichni

těšili na večerní společenský večer spojený s degustací vína. Posezení bylo letos opravdu zasloužené, protože nových termínů je opravdu mnoho a člověk z nich měl po celém dni hlavu k prasknutí. Večer jsme tedy strávili v doprovodu dobrých vín a milého someliéra, který se s námi podělil o mnoho zajímavostí z oblasti výroby vína či vinařských soutěží.

Nedělní program byl pouze dopolední a věnoval se novinkám, které do oblasti korporátního práva přináší zákon o obchodních korporacích, přičemž mnohokrát bylo třeba i ujasnění ohledně podstaty některých změn, jako například monistické a dualistické struktury u akciových společností. Než jsme se nadáli, dopoledne bylo pryč a nadešel čas rozloučit se, opustit malebnou jižní Moravu, na níž nás i letos doprovázelo krásné počasí, a vrátit se do pracovního života.

Nutno zmínit, že tento seminář byl pouze určitou ochutnávkou problémů, kterým budou muset překladatelé v souvislosti s novou rekodifikací čelit. Ta totiž přináší doslova terminologickou revoluci tím, že zavádí mnoho nových termínů pro nové instituty (např. pacht), někdy přejmenovává stávající instituty (svěprávnost za způsobilost k právním úkonům), přičemž mnoho termínů u účastníků dokonce vyvolalo úsměv na rtech (kupř. právo pastvy). Pokud se chcete na tyto změny připravit ještě důkladněji, pak určitě nevynechejte letní týdenní semináře, kde budou změny pojednány mnohem podrobněji.

Anglický seminář ani letos neslevil z vysoké úrovně, která byla za posledních několik let nastavena, a to především díky předsedkyni představenstva Komory Evě Gorgolové a jejímu úsilí, které přípravě těchto seminářů věnuje. Přestože to nemá vždy jednoduché, největší odměnou jí nepochybně je vysoká účast a spokojenost účastníků, která se již stala pravidlem. Tímto jí tedy patří velký dík a už teď se těším na setkání příští rok, kdy pravděpodobně jižní Moravu opustíme a vydáme se zase do jiného kouta naší země.

Návštěva angličtinářů v kostele sv. Jana Křtitele v Mikulově

Ředitel J. Souchop v Purkyňově sálu přibližuje historii prvního piaristického gymnázia z r. 1631

Skvělé přednášející M. Chromá a A. Márová

JARNÍ A PODZIMNÍ KURZY NEJEN PRO UCHAZEČE O JMENOVÁNÍ SOUDNÍM TLUMOČNÍKEM

Na našich tradičních kurzech o právních a praktických otázkách, týkajících se výkonu činnosti soudního tlumočnicka, účastníci získávají znalosti podle nejnovějších předpisů. Kurz není jen přípravou pro uchazeče, je velice užitečný i pro již jmenované kolegy

Dagmar De Blasio Denčíková

Dvakrát ročně KST ČR® pořádá jednodenní kurz pro uchazeče o jmenování soudním tlumočnickem, který je nezbytný pro kolegy se zájmem stát se soudním tlumočnickem. Kurz však čím dál tím častěji navštěvují i mnozí tlumočníci, kteří byli již před léty jmenováni a činnost soudního tlumočnicka pravidelně vykonávají. Uvědomují si totiž, že časy se mění a že se neustále zvyšují nároky na ně kladené. Vědí, že se musí umět orientovat v měnícím se labyrintu zadavatelských orgánů, zákonů, vyhlášek, předpisů a evropských směrnic. Vědí, že pro jejich činnost nestačí jen kvalitní znalost výchozího a cílového jazyka, že nestačí znát jen správnou terminologii, orientovat se v českém právu a právu jejich pracovních jazyků, ale že musí mít jasno i v podstatě zákonů a pravidel, které upravují jejich činnost z hlediska právního, ekonomického, daňového i praktického.

Přednášky soudce Vrchního soudu v Praze a autora komentáře k zákonu č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnících, **Mgr. Luboše Dörfla**, jsou nadmíru zajímavé a přínosné pro všechny. Posluchači se dozví mnohé o právní úpravě soudního tlumočení, o kvalifikačních požadavcích a o procesu jmenování.

Vedoucí oddělení znalců a tlumočnicků Krajského soudu v Praze, **Mgr. Kateřina Pivoňková**, přednáší velice otevřeně o povinnostech tlumočnicků zejména vůči orgánu, který je jmenoval, respektive vůči vedoucí/mu oddělení znalců a tlumočnicků krajského soudu, jež je má na starosti a spravuje jejich agendu.

Oba osvědčení přednášející vždy velmi ochotně odpovídají na dotazy účastníků.

O praktických otázkách, etice a zkušenostech z praxe mluví obvykle členové představenstva Komory. Účastníci se dozvědí podrobnosti o tom jak tlumočit před soudy a dalšími orgány veřejné správy a samozřejmě o předepsaných

L. Dörfl, soudce Vrchního soudu v Praze a autor komentáře k zákonu č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnících, již několik let přenáší na kurzech pro uchazeče

náležitostech písemných překladů a jejich správném vyhotovování.

Z osobní zkušenosti mohu říct, že navzdory mým letitým zkušenostem soudní tlumočnice a navzdory tomu, že jsem na kurzu několikrát sama přednášela, každá další, či revidovaná informace je pro mne objasňující a pomáhá mi orientovat se s větší jistotou v mé profesi.

Kurz je ukončen dvěma závěrečnými testy. První se koná na místě a týká se znalosti příslušných právních předpisů a druhý, písemný, vyhotovují účastníci doma. Jedná se o zkušební překlad a simulaci vyúčtování tlumočnického úkonu, který se zasílá k posouzení na KST ČR® poštou. Neposuzuje se kvalita překladu, ale formální vyhotovení úředního úkonu. **Úspěšní absolventi obdrží osvědčení o absolvování.** Většina krajských soudů vyžaduje pro jmenování soudním tlumočnickem, kromě splnění jednotných odborných podmínek předepsaných Ministerstvem spravedlnosti, také absolvování tohoto kurzu.

KDEKOLI. KDYKOLI.

*Využijte nový nástroj
pro tlumočení v 21. století.*

Registrace → Realizace → FairPay

Interpretty je nový jednoduchý nástroj pro online videotlumočení. Rozšíří nabídku vašich služeb o další alternativu a dá vám více možností, jak spolupracovat se svými klienty. Nabídne vám maximální komfort, protože můžete tlumočit i z pohodlí domova a v čase, který vám nejvíce vyhovuje. A navíc vám nabídne i vlastní prostor, který je určen jen vám a vašim klientům. Na rozdíl od podobných nástrojů na trhu vám garantujeme maximální zabezpečení dat a hovoru, jednoduché intuitivní ovládání a díky systému FAIRPAY i garanci zaplacení peněz.

Budoucnost nikdy nebyla takhle jednoduchá.

Využijte zaváděcí nabídky a vyzkoušejte si Interpretty na vlastní hlas a obraz. Nabízíme vám 10 hovorů v rámci 6 měsíců od registrace úplně zdarma.

**inter
pretty
•com**

*Making interpreting
pretty simple*

www.interpretty.com

VIDEOKONFERENCE JAKO SOUČÁST EVROPSKÉ E-JUSTICE

Školení o výsledku prostřednictvím videokonferenčního tlumočení mezi členskými státy EU u Krajského soudu v Plzni

Kateřina Pivoňková

Dne 30. listopadu 2012 se u Krajského soudu v Plzni konalo školení „Realizace soudního jednání prostřednictvím videokonference“. Školení probíhalo v rámci komunitárního projektu vedeného Nizozemím, který je zaměřený na podporu používání videokonference v přeshraničních soudních řízeních. Na základě modelových případů (český soudce dožadující nebo dožádaný) byly uskutečněny videokonference, při kterých si každý z účastníků měl možnost vyzkoušet různé pozice během soudního jednání. Videokonference proběhla s Rakouskem (z jednací síně u soudu ve Vídni) a s Nizozemím (z jednací síně u soudu v Dordrechtu), tedy se státy, které mají v této oblasti dlouholeté zkušenosti. O své zkušenosti s videokonferencí se s námi také podělila paní Sabina Klaneček ze Slovinska, konkrétně z Lublaně. Cílem nebylo pouze realizovat přeshraniční soudní jednání, ale také sdílet praktické zkušenosti se zahraničními kolegy. Školení vedl expert na implementaci videokonferencí z Nizozemí pan Peter J. A. van Rotterdam MSc. Za Komoru soudních tlumočnicků ČR se videokonference zúčastnily předsedkyně představenstva Eva Gorgolová a místopředsedkyně představenstva Dagmar De Blasio Denčíková. Akce se konala pod záštitou Ministerstva spravedlnosti ČR, byli přítomni jak zástupci krajských soudů, Městského soudu v Praze, obvodních a okresních soudů, tak i státních zastupitelství a České advokátní komory.

Co je videokonference (videotelekonference) a jaké je její využití v soudních řízeních?

Videokonference je simultánní vzájemná komunikace uskutečněná prostřednictvím souboru interaktivních telekomunikačních technologií, které umožňují komunikaci dvou či více míst prostřednictvím obousměrných video a audio přenosů. Jde o účinný nástroj, s jehož pomocí lze usnadnit a urychlit přeshraniční soudní řízení a snížit související náklady. V kontextu evropské e-justice mohou být videokonference novým jevem, jehož cílem je podpořit a podnítit využívání videokonferenčních systémů nejen při přeshraničních, ale i při vnitrostátních soudních řízeních, povzbudit soudce, státní zástupce, advokáty, další právníky

a subjekty řízení k tomu, aby zvážili zavedení a využívání videokonferenčních systémů v soudních řízeních.

Jak vypadá videokonferenční soudní řízení v praxi?

Videokonference jsou využívány zejména v trestních soudních řízeních, některé informace a poznatky jsou již i z řízení občanskoprávních, obchodněprávních i správních. Videokonference jsou užitečným nástrojem zejména při dokazování. Jako zvláště praktické se ukázaly v případech výsledku ohrožených nebo zavražďovaných svědků, poškozených, ale i obětí. Rovněž výslech znalců, např. soudních lékařů, psychiatrů nebo psychologů prostřednictvím videokonference zajistí účinnější využívání nových technologií, jež přinesou velké úspory např. na cestovním osob zúčastněných na soudním řízení. Nově vybavené soudní síně umožní za přítomnosti soudního tlumočnicka v jednací síni provést např. výslech svědka ze zahraničí, výslech osoby, která je t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody pro jiný trestný čin a odpadne tím tak finančně i bezpečnostně

Školení v Plzni vedl P. J. A. van Rotterdam, nizozemský expert na implementaci videokonferencí

nákladný převoz takové osoby do budovy soudu v místě konání nařízeného jednání, nebo např. výslech nezletilých osob v oddělené místnosti. Ve speciálně vybavených jednacích síních jsou všichni přítomní ve vizuálním kontaktu pomocí velkoplošných obrazovek, ozvučení jednacích síní je takové, aby všichni zúčastnění slyšeli, co je v jednací síni řečeno a aby soudní tlumočník mohl na pokyny soudce okamžitě reagovat. Uspořádání lavic v jednací síni zůstává zachováno jako při běžném soudním řízení.

Cílem videokonference je uspořádat ji tak, aby se pokud možno co nejvíce podobala obvyklé praxi u jakéhokoli soudu, kde se vypovídá v rámci veřejného jednání. Výslech svědka v místě připojení by se měl co nejvíce podobat praxi používané při výslechu svědka v soudní síni. Během výslechu musí mít svědek možnost vidět právního zástupce, který mu klade otázky, a rovněž jakoukoliv další osobu (ať už je to další právní zástupce nebo soudce), která se nějakým způsobem vyjadřuje ke svědecké výpovědi.

V případě ohrožených nebo zastráňovaných svědků může videokonference napomoci zmírnění stresu a nepohody, které by mohla způsobit namáhavá cesta k zahraničnímu soudu. V případě výpovědi při veřejném soudním jednání může být oddělená místnost pro svědky praktičtější než soudní síň.

Dosažitelnost svědeckých znalce byla stanovena jako jedna z příčin zpoždění jak v občanskoprávních věcech (např. dostupnost soudního lékaře a psychologa v případě

opatrovnictví a péče o dítě), tak i v trestních věcech (např. dostupnost soudního znalce nebo počítačového experta). Využívání videokonferenčního zařízení soudům umožní větší flexibilitu v případech, kdy se požadují výpovědi znalců z jiných členských států. Při výslechu znalců je doporučováno kontaktovat znalce již před výslechem, aby se zjistilo, jaký druh technického vybavení bude během výslechu potřeba (např. kamera na dokumenty, audio nebo video zařízení apod.). Videokonferenci lze využít nejen v řízení před soudem, ale i v přípravném řízení.

„V hlavní roli“ tlumočník

V přeshraničních videokonferencích může být potřeba tlumočníka buď u dožadujícího nebo u dožádaného soudu. Je proto nezbytné, aby byl tlumočník osobně přítomen přímo v jednací síni buď u dožadujícího soudu nebo v jednací síni soudu dožádaného. Využití tlumočení v průběhu videokonference může být pro účastníky jednání i pro tlumočníka problematické. Svědek nemusí být zvyklý na práci s tlumočníkem a pocit vzdálenosti může způsobovat problémy s tlumočením. Tlumočnickům pomáhá, pokud soudce koordinuje pořadí, v jakém zúčastněné strany hovoří.

Dokazování je obvykle spojeno s konsektivním tlumočením. Zde hraje ústřední roli soudce, který dává v průběhu jednání pokyny svědkovi nebo tlumočnickovi. Simultánní tlumočení je náročnější, neboť vyžaduje existenci zvláštní kabinky pro tlumočníka a přenos tlumočení k posluchačům prostřednictvím zařízení pro zvláštní účely (sluchátka, vysílač, přijímač).

Využívá-li se vzdálených tlumočnicků, kteří se nacházejí na jiném místě mimo soudní prostory, je třeba věnovat pozornost přípravným opatřením a předběžným informacím o technickém řízení těchto míst a zkoušce spojení před zahájením jednání. Dále je třeba věnovat pozornost akustice a kvalitě zvuku v místě, kde se vzdálený tlumočník nachází.

Obecně je třeba zdůraznit, že tlumočník potřebuje řádný vizuální kontakt s osobou, jejíž projev tlumočí. Mikrofony je třeba umístit tak, aby bylo všem účastníkům ve druhé soudní síni dobře rozumět a aby nedocházelo k žádnému zkreslování způsobenému šumem na pozadí. Pokud se tlumočí, měl by být pokaždé zapnutý jen jeden mikrofon. Simultánní používání mikrofonů vede ke zkreslování tlumočení. Je třeba věnovat náležitou pozornost i tomu, aby tlumočník měl možnost zasáhnout (před tlumočením nebo v jeho průběhu z důvodu objasnění obsahu) do vedení komunikace.

V současné době neexistují žádná pravidla, která by určovala, kde by měl být tlumočník fyzicky přítomen, zdali

Ukázka videopřipojení se soudem v nizozemském Dordrechtu

v místě soudu nebo v místě připojení. V trestních věcech je doporučováno, aby tlumočník byl ve stejné soudní síni jako svědek. Přítomnost tlumočníka ve stejné soudní síni, kde je obžalovaný, se doporučuje zejména tehdy, jsou-li obžalovaní vyslýcháni prostřednictvím videokonference. Tak jako u běžných soudních řízení i zde platí, že svědek může, pokud si to přeje, hovořit ve svém mateřském jazyce a soud zajistí přítomnost tlumočníka.

Videokonference uspořádaná mimo soudní síň

Videokonferenci lze uspořádat i jinde než v soudní síni, například pokud je svědek ve vězení, v nemocnici, v psychiatrické léčebně, v policejní vazbě nebo pokud je jediné videokonferenční zařízení v dané zemi u diplomatické mise. Navíc, pokud soud v místě soudního jednání není vybaven potřebným zařízením, pokud se na tom dožadující a dožádaný soud dohodnou, je možné zařízení pro výslech zajistit nebo je možné použít videokonferenční zařízení jiných orgánů. V současné době je videokonferenční zařízení funkční u Krajského soudu v Plzni, u Okresního

soudu v Teplicích a ve Vazební věznici v Teplicích, na Nejvyšším státním zastupitelství v Brně a v budově Ministerstva spravedlnosti ČR v Praze. Nainstalované, ale zatím v praxi nevyzkoušené, je videokonferenční zařízení u Krajského soudu v Českých Budějovicích, u Krajského soudu v Hradci Králové a u Krajského soudu v Ostravě, pobočka Olomouc.

Závěr

S ohledem na rychlý vývoj nových technologických zařízení se dá předpokládat, že videokonference se v blízké budoucnosti stanou významným pomocníkem v soudních řízeních rozvíjejících se na evropské úrovni, v nichž nepostradatelnou roli budou sehrávat právě tlumočníci s vysokou kvalitou tlumočení a s potřebnou kvalifikací, která je pro soudní tlumočníky v jednotlivých členských státech EU vyžadována.

Autorka je vedoucí oddělení znalců a tlumočnicků Krajského soudu v Praze.

CENA „SLOVNÍK ROKU 2013“ UDĚLENA

Do 20. ročníku soutěže pořádané Jednotou tlumočnicků a překladatelů (JTP) bylo přihlášeno 80 titulů. Odborná porota, složená ze zástupců profesních překladatelských a tlumočnických organizací z České a Slovenské republiky a dalších odborníků, zasedala 8. února 2013

Jednota tlumočnicků a překladatelů

Hlavní cenu SLOVNÍK ROKU 2013 získal:

(Cena je spojena s finanční odměnou 20 000,- Kč, kterou věnuje JTP)

Vojvodík, Josef – Wiendl, Jan (eds.): HESLÁŘ ČESKÉ AVANTGARDY. ESTETICKÉ KONCEPTY A UMĚLECKÝCH POSTUPŮ V LETECH 1910–1958. / Bílek, Petr A. – Vojvodík, Josef – Wiendl, Jan (eds.): A GLOSSARY OF CATCHWORDS OF THE CZECH AVANT-GARDE. CONCEPTIONS OF AESTHETICS AND THE CHANGING FACES OF ART 1908–1958. Překlad z češtiny David Short. Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, nakladatelství Togga, Praha 2011 a 2012.

Na dalších místech se umístily:

2. Panczová, Helena: GRÉCKO-SLOVENSKÝ SLOVNÍK. OD HOMÉRA PO KŘESŤANSKÝCH AUTOROV. Lingea, Bratislava 2012.

3. Holec, Jan – Bielich, Antonín – Beran, Miroslav: PŘEHLED HUB STŘEDNÍ EVROPY. Academia, Praha 2012 a komplet tří elektronických slovníků na internetu:

Malina, Jaroslav a kol.:

ČLOVĚK-AUTO-ENCYKLOPEDIE

/ MAN-AUTO-ENCYCLOPAEDIA

ENCYKLOPEDIE ANTROPOLOGIE

/ ENCYCLOPAEDIA OF ANTHROPOLOGY

ENCYKLOPEDIE SEXUALITY, EROTIKY A LÁSKY VŠECH KULTUR SVĚTA.

Masarykova Univerzita, Brno 2012.

Cena poroty za překladový slovník:

Laně, Tomáš a kolektiv Lingea: TURECKO-ČESKÝ A ČESKO-TURECKÝ SLOVNÍK. Lingea, Brno 2012

(Cena je spojena s finanční prémie 10 000,- Kč, kterou věnuje Asociace konferenčních tlumočnicků ASKOT).

Členové poroty z představenstva JTP, A. Diabová, tlumočnice francouzštiny a arabštiny a P. Kautský, tlumočník italštiny

Literární sál na pražském Výstavišti, kde byly vyhlášeny a předány ceny „Slovník roku 2013“

Na dalších místech:

2. Panczová, Helena: GRÉCKO-SLOVENSKÝ SLOVNÍK. OD HOMÉRA PO KŘESŤANSKÝCH AUTOROV. Lingea, Bratislava 2012.
3. Mindl, Jaromír – Panchartek, Josef: VELKÝ CHEMICKÝ SLOVNÍK. Část anglicko-česká. Část česko-anglická. Vysoká škola chemicko-technologická, vydavatelství VŠCHT, Praha 2012.

Cena poroty za výkladový slovník:

Komplet 6 výkladových slovníků nakladatelství Grada, Praha 2011–2012:

Průcha, Jan – Veteška, Jaroslav: ANDRAGOGICKÝ SLOVNÍK.

Olšovský, Jiří: SLOVNÍK FILOZOFICKÝCH POJMŮ SOUČASNOSTI.

Kubáček, Jan: SLOVNÍK POLITICKÉHO MANAGEMENTU A VOLEBNÍHO MARKETINGU.

Tretera, Jiří Rajmund – Horák, Záboj: SLOVNÍK CÍRKEVNÍHO PRÁVA.

Jandourek, Jan: SLOVNÍK SOCIOLOGICKÝCH POJMŮ.

Kolář, Zdeněk a kol.: VÝKLADOVÝ SLOVNÍK Z PEDAGOGIKY.

2. Horáček, Filip – Chlup, Radek: UČEBNICE KLASICKÉ ŘEČTINY. Academia, Praha 2012.

3. Janoušek, Pavel a kol.: PŘEHLEDNÉ DĚJINY ČESKÉ LITERATURY 1945–1989. Academia, Praha 2012.

Cena poroty za encyklopedické dílo:

Bahbouh, Charif – Fleissig, Jiří – Raczynski, Roman: ENCYKLOPEDIE ISLÁMU. Dar Ibn Rushd, Brandýs nad Labem roku 1429 hidžry

a Holec, Jan – Bielich, Antonín – Beran, Miroslav: PŘEHLED HUB STŘEDNÍ EVROPY. Academia, Praha 2012

2. Voráčková, Šárka: ATLAS GEOMETRIE. Geometrie krásná a užitečná. Academia, Praha 2012
- a Dejmek, Jindřich – Němeček, Jan – Michálek, Slavomír: DIPLOMACIE ČESKOSLOVENSKA. Díl I. Nástin dějin ministerstva zahraničních věcí a diplomacie (1918–1992). Academia, Praha 2012.

3. Waldhauser, Jiří: KELTSKÉ ČECHY. Academia, Praha 2012.

Nolen-Hoeksema, S. – Fredrickson, B. L. – Loftus, G. R. – Wagenaar – W. A.: PSYCHOLOGIE ATKINSONOVÉ A HILGARDA. Portál, Praha 2012.

Vlček, Pavel a kol.: UMĚLECKÉ PAMÁTKY PRAHY – STARÉ MĚSTO, JOSEFOV. Academia, Praha 1996.

Cena poroty za elektronický slovník:

komplet tří elektronických slovníků na internetu:

Malina, Jaroslav a kol.:

ČLOVĚK-AUTO-ENCYKLOPEDIE

/ MAN-AUTO-ENCYCLOPAEDIA

ENCYKLOPEDIE ANTROPOLOGIE

/ ENCYCLOPAEDIA OF ANTHROPOLOGY

ENCYKLOPEDIE SEXUALITY, EROTIKY A LÁSKY VŠECH KULTUR SVĚTA.

Masarykova Univerzita, Brno 2012.

2. LEXICON 5 FRANCOUZSKÝ SLOVNÍK PLATINUM. Lingea, Brno 2011.

3. Zahradníček, Tomáš a kol.: VELKÝ ANGLICKO-ČESKÝ ČESKO-ANGLICKÝ SLOVNÍK – na CD. Zahradníček, Tomáš – TZ-One, ABBYY Lingvo, Hradec Králové 2012.

Čestná uznání:

Waldhauser, Jiří: KELTSKÉ ČECHY. Academia, Praha 2012.

Mikeš, Pavel: SOMÁLSKÁ PŘÍSLOVÍ. Dar Ibn Rushd, Brandýs nad Labem 2011.

Porota zasedala ve složení:

Katarzyna Filgasová (Jednota tlumočnicků a překladatelů), PhDr. Milena Horáková (Komora soudních tlumočnicků ČR), Petr Kautský (časopis ToP / tlumočení-překlad/), PhDr. Petr Kitzler (Obec překladatelů), PhDr. Peter Kopecký, CSc. (Slovenská spoločnosť prekladateľov odbornej literatúry – SSPOL), Iva Pecháčková (Svaz českých knihkupců a nakladatelů), Marie Pospíšilová (Knihkupectví Kanzelsberger), PhDr. Jana Rejšková (Ústav translatologie FF UK), Petra Slánská Bimová (Česká komora tlumočnicků znakového jazyka), Olga Vašková (měsíčník Čtenář), Mgr. Šárka Valverde (ASKOT), Jiří Vedral (Sekce odborného překladu a terminologie, JTP).

Všechny tituly přihlášené do soutěže byly vystaveny v expozici JTP SLOVNÍK ROKU na 19. mezinárodním knižním veletrhu SVĚT KNIHY PRAHA 2013 od 16. do 19. května 2013 ve foyeru levého křídla Průmyslového paláce na Výstavišti Praha. Ceny byly během programu JTP slavnostně vyhlášeny a předány autorům

Jeden z vítězných slovníků - Slovník politického managementu a volebního marketingu od J. Kubáčka

a nakladatelům tamtéž v pátek 17. května ve 14.00 hod v Literárním sále.

SPECIFICKÉ DVOUSEMESTRÁLNÍ STUDIUM NA PRÁVNICKÉ FAKULTĚ JE POVINNÉ PRO VĚTŠINU UCHAZEČŮ O JMENOVÁNÍ SOUDNÍM TLUMOČNÍKEM

Ve spolupráci a pod záštitou Komory soudních tlumočnicků ČR se konají na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně dvousemestrální kurzy pro překladatele a tlumočníky, kteří profesionálně nebo ze zájmu pracují s právní terminologií. Absolvování tohoto studia je součástí odborných podmínek pro jmenování soudním tlumočnickem

Dagmar De Blasio Denčíková

Studium je rozděleno na část v českém jazyce, obsahující základy hlavních odvětví práva, a část jazykovou, zaměřenou na právní terminologii. Obě právnické fakulty nabízejí jazykovou část pro překladatele a tlumočníky angličtiny, němčiny a francouzštiny a PF UK i pro překladatele a tlumočníky ruštiny. Předpokládá se, že znalost daného jazyka u zájemců o jazykovou část a o prohloubení právní terminologie v jejich pracovním jazyce, je na úrovni státní zkoušky třetího stupně. Studium je ukončeno závěrečnými testy a úspěšní absolventi obdrží příslušná osvědčení.

Dvousemestrální studium se pořádá v každém akademickém roce (na PF UK v Praze je letos v běhu již 17. kolo), ale odborné jazykové kurzy se otevírají pouze při minimálním počtu 10 přihlášených pro daný jazyk. Cíl, koncepce, obsah i rozvrh studia, kontakty a další podrobnosti jsou uvedeny v letáčcích obou fakult, které publikujeme na str. 86 až 88 tohoto čísla. Upozorňujeme, že členům KST ČR® je poskytována sleva ze školného pro část v českém jazyce.

KONFERENCE V LONDÝNĚ POŘÁDANÁ ASOCIACÍ POLICEJNÍCH A SOUDNÍCH TLUMOČNÍKŮ VELKÉ BRITÁNIE

Od založení asociace EULITA na sklonku roku 2009 se stalo již jakousi nepsanou tradicí, že členské organizace spojují pravidelné výroční valné shromáždění asociace s pořádáním mezinárodních konferencí. V roce 2011 to byla konference v Hannoveru, v roce 2012 hostila konferenci naše Komora v Praze a na jaře 2013 svolali podobnou konferenci kolegové z britské Asociace policejních a soudních tlumočnicků APCI (Association of Police and Court Interpreters) do Londýna

Ilona Šprcová

Konference s názvem „The Challenges to Professional Translation and Interpreting in the Justice Sector“ (Výzvy, kterým čelí profesionální překlady a tlumočení v soudnictví) probíhala ve dnech 4.–6. dubna v londýnské čtvrti Canary Wharf, která vyrostla na místě bývalých londýnských doků.

Konference se zúčastnilo více než 120 účastníků nejen z Evropy, ale i z takových vzdálených zemí jako je Kanada nebo Argentina. Česká republika byla na konferenci zastoupena relativně velkým počtem účastníků. Za Komoru soudních tlumočnicků ČR se zúčastnily předsedkyně představenstva Eva Gorgolová a členka představenstva Ilona Šprcová. Přednesly jsme prezentaci na téma Celoživotní profesionální vzdělávání soudních tlumočnicků a překladatelů v ČR. Nutno poznamenat, že naše prezentace vzdělávacích akcí, které komora pořádá, se setkala s velkým zájmem a velmi pozitivním ohlasem ze strany účastníků. Domníváme se, že podobný bohatý program vzdělávacích akcí pro své členy má málokterá organizace soudních tlumočnicků.

Konference se také zúčastnily Zuzana Hanelová a Dominika Winterová z Univerzity Palackého v Olomouci. Jejich příspěvek se zabýval právní úpravou činnosti soudních tlumočnicků a situací v této oblasti v České republice. Jako účastníci byli na konferenci přítomni také zástupci společnosti Interprety Jana Kabičková a Robert Peňazka, a rovněž Martina Levey, členka KST ČR[®] a lektorka jazykových kurzů v Justiční akademii, a Veronika Prágenerová z katedry anglistiky a amerikanistiky FF UP v Olomouci. Tedy lze říci, že jsme byli druhým nejvíce zastoupeným státem po Velké Británii – hostitelské zemi.

Během dvou dnů zaznělo celkem 22 velmi zajímavých příspěvků. Uvádět zde jejich výčet by bylo zbytečné

I. Šprcová, členka představenstva KST ČR, na konferenci APCI v Londýně prezentovala téma celoživotního vzdělávání soudních tlumočnicků v ČR

zdlouhavé. Jednotlivá vystoupení se zabývala různými aspekty činnosti soudních tlumočnicků, např. pracovními podmínkami u jednotlivých národních soudů, ale také u Mezinárodního soudního dvora v Haagu, terminologickými posuny v různých jazykových verzích dokumentů EU, vazbou (nebo spíše nedostatkem provázanosti) mezi vzděláváním tlumočnicků a testováním spojeným s jejich akreditací, zvyšováním efektivity tlumočení jako základní podmínky spravedlivého procesu, situací a vývojem v oblasti regulace soudního tlumočení v jednotlivých zemích, systémy vzdělávání aj. V této souvislosti připomněla Christiane Driesen, místopředsedkyně výkonného

V popředí dvě zástupkyně ČR na konferenci APCI v Londýně: I. Šprcová, soudní tlumočnice angličtiny a ruštiny a členka představenstva KST ČR® a M. Levey, soudní tlumočnice angličtiny, členka KST ČR® a lektorka jazykových kurzů v Justiční akademii

výboru EULITA projekt IMPLI a jeho závěry (psali jsme v předchozím čísle bulletinu Soudní tlumočník). Liese Katschinka, předsedkyně výkonného výboru EULITA, představila projekt QUALETRA. Konference, během níž byl projekt QUALETRA spuštěn, se konala rovněž v Londýně v předvečer konference APCI. Bohužel jsme informace o jejím konání obdržely až v době, kdy jsme již měly zajištěnu dopravu a ubytování, a změna již nebyla možná.

Tedy informace o projektu QUALETRA máme pouze zprostředkovaně.

Z celé konference mne osobně nejvíce zaujalo vystoupení pana Andyho Slaughtera, člena britského parlamentu a stínového ministra spravedlnosti. Pan Slaughter popisoval a silně kritizoval situaci, která vznikla ve Velké Británii v důsledku rozhodnutí britského ministerstva spravedlnosti podepsat rámcovou smlouvu o poskytování tlumočnických a překladatelských služeb v soudnictví s jakousi jednou jedinou komerční agenturou, která značně tlačí na snížení ceny za překlady a tlumočení pod hranici odsouhlasenou dříve s Národním registrem tlumočnicků pro veřejnou správu, což vedlo k bojkotu této agentury ze strany profesionálních tlumočnicků a překladatelů registrovaných v Národním registru tlumočnicků pro orgány veřejné správy. Vzhledem k uvedenému bojkotu je daná agentura nucena najímat na práci pro soudy neprofesionální tlumočníky, což již vedlo k mnohým problémům při zajištění spravedlivého procesu v souladu s ustanoveními Směrnice EU o právu na překlady a tlumočení v trestním řízení a ve svém důsledku doslova paralyzovalo celý soudní systém ve Velké Británii. Naslouchajíc jeho slovům, jsem mohla jen závidět našim britským kolegům jejich kolegiální a ochotu „táhnout za jeden provaz“ i za cenu nedostatku práce, avšak s vidinou, že si kompetentní místa uvědomí neúnosnost situace a smlouvu pro tlumočníky nepříznivou a nepřijatelnou zruší. Zdá se mi nepředstavitelné, že my bychom někdy mohli být schopni se takto sjednotit a vydobýt si prosazení našich práv a lepších podmínek práce, včetně zasloužené a důstojné úrovně jejího odměňování.

D. Winterová, bývalá členka KST ČR, konferenční tlumočnice angličtiny a lektorka tlumočení na Univerzitě Palackého v Olomouci

ZÁKON NEPŘIPOUŠTÍ ZÁPIS AKADEMICKÝCH TITULŮ DO OBCHODNÍHO REJSTŘÍKU

Do obchodního rejstříku lze zapsat pouze jméno a příjmení fyzické osoby a to bez akademického titulu. Akademický titul totiž není součástí jména a příjmení. Uvádíme relevantní část judikátu č. Fj 94690/2013 Městského soudu v Praze

V důsledku napojení obchodního rejstříku na základní registry zřízené zákonem č. 111/2009 Sb., o základních registrech, přebírá obchodní rejstřík údaje o fyzických osobách zapisovaných do obchodního rejstříku z registru obyvatel (§ 16 a násl. zák. č. 111/2009 Sb.). Jelikož akademické tituly nejsou referenčním údajem evidovaným v registru obyvatel (§ 18 odst. 1 zák. č. 111/2009 Sb.), nestávají se ani údajem evidovaným v obchodním rejstříku. V tomto ohledu jde o změnu dosavadní praxe rejstříkových soudů vyvolanou nutností napojení obchodního rejstříku na základní registry.

Nad to lze konstatovat, že ani z hlediska právní úpravy není akademický titul údajem zapisovaným do obchodního rejstříku.

Ustanovení § 34 odst. 1, písmeno c), § 35 písm. a), f), g), § 36 písm. a), b), c), d) a § 38f odst. 1, z.č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále též jen „ObchZ“) upravují zápis fyzických osob do obchodního rejstříku, ať už jako samostatných podnikatelů, nebo v rámci zápisu právnické osoby, či její organizační složky. Podle nich lze zapsat do obchodního rejstříku u fyzických osob pouze jejich jméno a příjmení (citovaná ustanovení užívají pojmu „jméno“, kterým se ovšem s odkazem na § 9 odst. 1 ObchZ rozumí jméno a příjmení), bez jakýchkoli součástí, tedy též bez akademického titulu. Vycházejí z § 27 odst. 1 ObchZ a též konstantní judikatury dovolacího soudu, je nepřipustné zapisovat do obchodního rejstříku jakékoli jiné údaje než ty, které výslovně uvádí zákon. Výčet údajů zapisovaných do obchodního rejstříku je totiž taxativním výčtem a do obchodního rejstříku lze proto zapsat jen takový údaj, u něhož to ukládá jako povinnost (a možnost) zápisu ObchZ, popř. další právní předpisy (k tomuto blíže rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Odo 824/2006, z 12. října 2006, publikované na www.nsoud.cz).

Akademické tituly, ať už před jménem (Mgr., MUDr., JUDr., Doc., Prof. a další), či za jménem (Ph.D., DrSc. a další), se udělují absolventům českých vysokých škol

Pohled na budovu Městského soudu v Praze z Karlova náměstí

podle § 46 odst. 4, 47 odst. 5, 71 a 73 z.č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších změn a doplnění. Akademické tituly získané podle dřívější právní úpravy pak reguluje § 99 části patnácté, společná, přechodná a závěrečná ustanovení, citovaného zákona. Udělení některého, či některých ze zákonem předpokládaných akademických titulů podle citované zákonné úpravy však v žádném případě neznámá, že se akademický titul automaticky stává součástí jména a příjmení fyzické osoby. Naopak. Pouze sama fyzická osoba rozhoduje o tom, kdy a v jakých souvislostech bude udělený akademický titul užívat.

Konstrukce práva užívání akademických titulů (jakkoli subtilně upravená výše citovanými normami) ponechává jeho užití na vůli konkrétní fyzické osoby, což současně vylučuje, aby k jeho užívání byla například fyzická osoba nucena, či bylo jeho uvádění dokonce vyžadováno (natož sankčně). Pouze v případech, v nichž zákon užívání akademického titulu omezuje, resp. jeho uvádění v souvislosti se jménem a příjmením konkrétní fyzické osoby nepřipouští (byť implicitně), je užití akademického titulu vyloučeno. Tak je tomu právě v tomto případě.

Výše uvedená argumentace ústí – jde-li o zápis akademického titulu – v závěr, že není na vůli navrhovatele, zda akademický titul udělený fyzické osobě bude do obchodního rejstříku zapsán či nikoli, nýbrž zákon jeho zápis výslovně nepřipouští.

ZÁKLADNÍ REGISTR OSOB, PŘIDĚLENÍ IČO ZNALCŮM A TLUMOČNÍKŮM A PROBLEMATIKA POVINNĚ ZVEŘEJŇOVANÝCH ÚDAJŮ

Zákonem č. 227/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech, byl s účinností od 1. 7. 2010 novelizován zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o znalcích a tlumočnících“)

Kateřina Pivoňková

Podle nového znění § 7 odst. 2 tohoto zákona přidělil Český statistický úřad (dále jen „ČSÚ“) všem znalcům a tlumočnickům, kteří byli zapsáni v seznamu znalců a tlumočnicků, **identifikační číslo osoby (dále jen „IČO“)**. Toto IČO bylo automaticky umístěno pod jméno a příjmení znalce/tlumočníka na tzv. kartě znalce/tlumočníka, která se zobrazuje v centrálním registru znalců a tlumočnicků na webových stránkách ministerstva spravedlnosti ČR www.justice.cz. Proces přidělování IČO prostřednictvím ČSÚ byl ukončen v průběhu září 2012.

Těm znalcům a tlumočnickům, kteří měli přiděleno IČO již dříve na jakoukoliv jinou činnost (IČO není přidělováno na jednotlivé činnosti, nýbrž k rodnému číslu osoby, která o jeho přidělení zažádá, proto každá osoba může mít pouze jedno IČO bez ohledu na to, na kolik různých činností, i vzájemně spolu nesouvisejících, má živnostenské oprávnění), bylo do databáze znalců a tlumočnicků toto číslo uvedeno. Těm znalcům a tlumočnickům, kteří ještě nikdy IČO přiděleno neměli, bylo automaticky vygenerováno a ČSÚ je umístil do centrální veřejné databáze seznamu znalců a tlumočnicků. Ze zákona o znalcích a tlumočnících ani z vyhlášky č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), nevyplývá pro znalce a tlumočníky povinnost IČO kamkoliv uvádět (např. v rámci znalecké nebo tlumočnické doložky, na znalecké posudky, překlady nebo na vyúčtování).

Od října 2012 všechny krajské soudy a Městský soud v Praze nově jmenovaným znalcům a tlumočnickům při zápisu do centrální databáze znalců a tlumočnicků toto IČO zapisují samy. Ti znalci a tlumočníci, kteří v okamžiku složení znaleckého/tlumočnického slibu již nějaké IČO přiděleno mají, jsou povinni tuto skutečnost

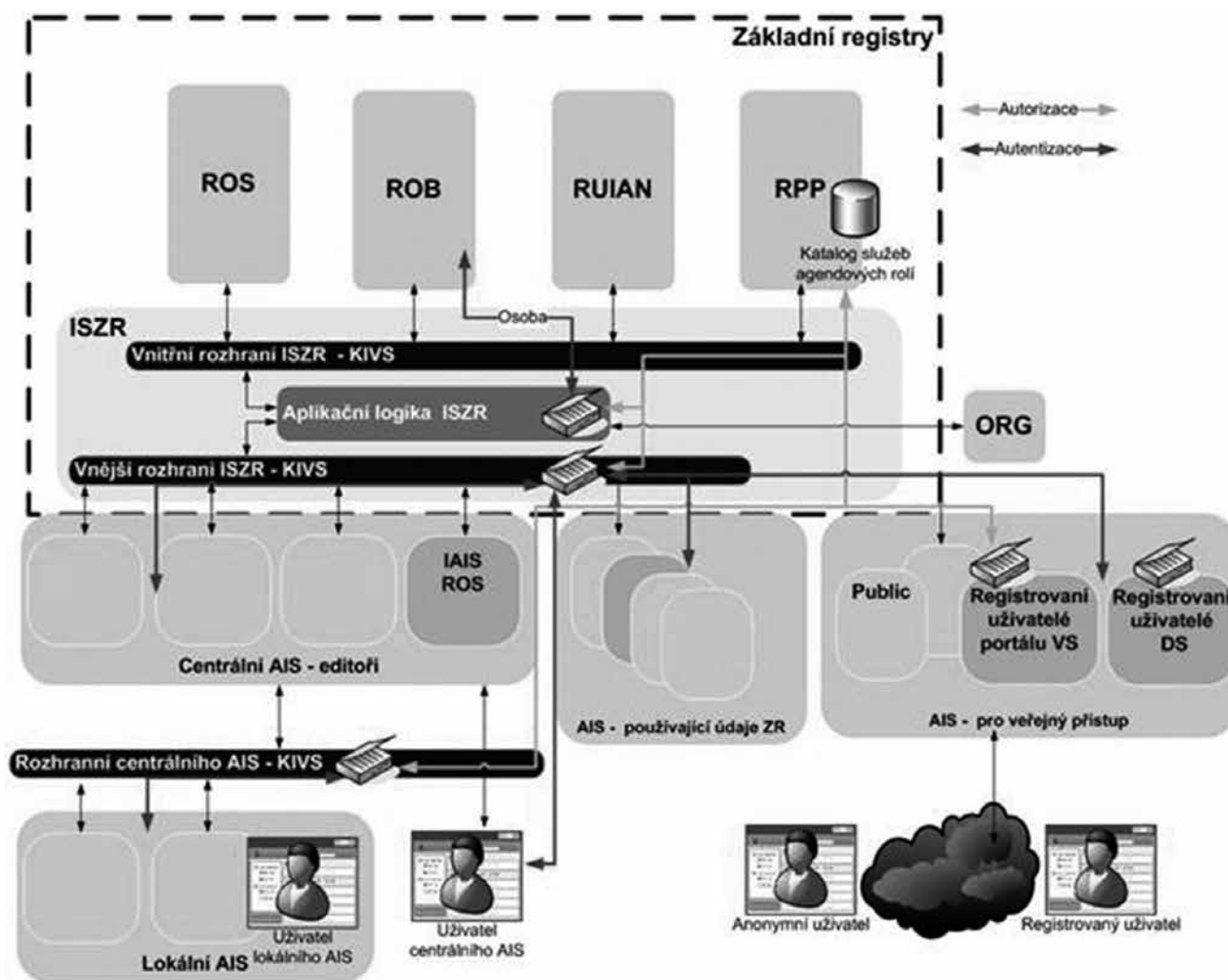
vedoucí(mu) oddělení znalců a tlumočnicků sdělit tak, aby jej mohl(a) do centrální evidence zanést v okamžiku zápisu osoby do tohoto seznamu. Těm, kterým IČO nikdy přiděleno nebylo, jej vedoucí oddělení znalců a tlumočnicků automaticky z databáze vygeneruje a umístí na stránky centrální veřejné databáze seznamu znalců a tlumočnicků. Podkladem pro přidělení IČO není tedy již pouze živnostenský list, ale je to i jmenovací dekret znalce/tlumočníka, který byl při složení znaleckého/tlumočnického slibu nově jmenovaným znalcům a tlumočnickům předáván, a který byl postupně v souvislosti s aplikací zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, v agendě znalců a tlumočnicků nahrazen rozhodnutím předsedy soudu, případně ministra spravedlnosti, o jmenování znalcem/tlumočníkem. Na základě této listiny je tedy vygenerováno IČO, které se v den zápisu do centrální databáze znalců a tlumočnicků objeví pod jménem nově jmenované osoby. Pokud znalec/tlumočník složí slib do rukou ministra spravedlnosti, jeho osobní spis je poté automaticky postoupen příslušnému krajskému soudu a Městskému soudu v Praze k zápisu takové osoby do databáze a tedy i ke zveřejnění IČO této osoby.

V souvislosti s účinností zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, vyplynulo, že vznik základních registrů se výrazně dotkl prakticky všech informačních systémů a všech agend v rámci resortu justice. Jednou z agend, které jsou editorem **základního registru osob (dále jen „ROS“)**, je agenda znalců a tlumočnicků. Tato agenda je vedena všemi krajskými soudy v České republice a do 31. 12. 2012 bylo ukončeno základní naplnění databáze ROS údaji agendy znalců a tlumočnicků. Od 1. ledna 2013 všechny krajské soudy a Městský soud v Praze zapisují nově jmenované znalce a tlumočníky tedy nejen do veřejné databáze znalců

a tlumočníků na webových stránkách ministerstva spravedlnosti www.justice.cz, tak jako dosud, ale nově i do **Integrovaného agendového informačního systému registru osob (dále jen „IAIS ROS“)**. Jde o nový registr veřejně přístupný na místech CZECH-POINT, ve kterém lze nyní vyhledat aktuálně všechny zapsané znalce a tlumočníky z celé ČR.

V návaznosti na zveřejňování údajů osob (znalců a tlumočnicků) v základních registrech a v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o ochraně osobních údajů**“) byly krajské soudy Ministerstvem spravedlnosti ČR dopisem ze dne 9. 8. 2011, č. j. 305/2011 – OD – ZN/11 vyzvány, aby uvádění plné adresy **trvalého bydliště** znalce/tlumočníka

v seznamu znalců a tlumočnicků, zveřejněné na portálu www.justice.cz, bylo pouze se souhlasem znalce nebo tlumočnicka. Odbor dohledu Ministerstva spravedlnosti ČR se v této věci obrátil na Úřad pro ochranu osobních údajů se žádostí o stanovisko, zda dosud využívaný postup, kdy v seznamu znalců a tlumočnicků jsou uváděny adresy trvalého bydliště znalce nebo tlumočnicka automaticky, je v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů. Dle vyjádření Úřadu pro ochranu osobních údajů je vedení veřejně přístupného seznamu znalců a tlumočnicků nutné považovat za zpracování osobních údajů ve smyslu § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů. Z tohoto důvodu je tak uvádění plné adresy trvalého bydliště v tomto seznamu možné pouze se souhlasem znalce nebo tlumočnicka.

Globální schéma systému základních registrů (zdroj: ČSÚ)

V současné době zákon o znalcích a tlumočnících ani vyhláška údaje, které se uvádějí v seznamu znalců a tlumočnicků, nevymezuje. Podrobná úprava seznamu znalců a tlumočnicků, včetně údajů, které se v něm uvádějí, se předpokládá až v rámci nových právních předpisů připravovaných legislativním odborem Ministerstva spravedlnosti ČR. Do přijetí těchto právních předpisů je však nezbytné, aby krajské soudy při vedení seznamu znalců a tlumočnicků podle § 7 odst. 2 zákona o znalcích a tlumočnících postupovaly v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů, tj. plnou adresu trvalého bydliště znalce nebo tlumočnicka uváděly pouze z jeho souhlasem.

V zájmu naplnění účelu seznamu znalců a tlumočnicků je třeba, aby tento seznam obsahoval údaje umožňující jednoznačnou identifikaci znalce a tlumočnicka zejména orgánem veřejné moci za účelem ustanovení v probíhajícím řízení a dále doručování tomuto znalci nebo tlumočnickovi. K jednoznačné identifikaci znalce nebo tlumočnicka postačuje jeho jméno, příjmení, příp. titul a IČO. Pro účely doručování slouží adresa pro doručování, kterou může být např. adresa trvalého bydliště, adresa pracoviště nebo jakákoliv jiná adresa, kterou si znalec nebo tlumočnick zvolí (např. i P.O.BOX na poště), a kam mu bude možné spolehlivě doručovat. Vzhledem k tomu, že do datové schránky nelze doručovat celé soudní spisy, originály listin určených k překladům apod., z pohledu doručování je adresa datové schránky nedostačující. Proto je nezbytné, aby každý znalec a tlumočnick uvedl takovou doručovací adresu, kam je mu možné tyto dokumenty a spisy fyzicky doručovat. To samozřejmě nevylučuje zveřejnění adresy datové schránky, pokud ji znalec nebo tlumočnick má zřízenou.

Ve veřejně přístupném seznamu znalců a tlumočnicků je tedy nezbytné uvést adresu pro doručování, kterou může být, jak již bylo uvedeno výše, i adresa trvalého pobytu. V případě, že znalec nebo tlumočnick označí jako doručovací adresu adresu svého trvalého pobytu, musí zároveň udělit krajskému soudu a Městskému soudu v Praze písemný souhlas ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů k jejímu uvádění v seznamu znalců a tlumočnicků.

Obdobná situace je v případě uvádění telefonního čísla znalců a tlumočnicků ve veřejném seznamu na portálu www.justice.cz. Dle pokynu Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 31. 1. 2012, č. j. 305/2011-OD-ZN/17, s ohledem na ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně osobních údajů je uvádění **telefonního čísla**, zejména pak telefonního čísla soukromého, v tomto seznamu možné pouze s písemným souhlasem znalce nebo tlumočnicka.

V této souvislosti je třeba připomenout, že právě telefonní číslo, případně email, jsou jedny ze základních kontaktů, které jak orgány veřejné moci, tak i právnické a fyzické osoby, často využívají právě za účelem rychlého kontaktování znalce nebo tlumočnicka. Dosažitelnost takové osoby je klíčová pro rychlé vyhotovení zakázky, např. pro policii nebo soud.

Dopisem Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 5. 4. 2012, č. j. 305/2011-OD-ZN/24 a ze dne 4. 4. 2013, č. j. 305/2011-OD-ZN/35 byly krajské soudy a Městský soud v Praze vyzvány k jednotnému postupu v rámci opatření, jímž byly údaje zveřejňované v seznamu znalců a tlumočnicků uvedeny do souladu s příslušnými ustanoveními zákona o ochraně osobních údajů. Proto byli znalci a tlumočníci již zapsaní v seznamu znalců a tlumočnicků jednotně vyzváni svými kmenovými soudy k udělení souhlasu se zveřejňovanými údaji, zejména adresy trvalého bydliště, doručovací adresy, telefonního čísla, zaměstnavatele a emailové adresy, v této databázi. U nově jmenovaných znalců a tlumočnicků je souhlas se zveřejněním těchto údajů vyžadován automaticky při složení znaleckého/tlumočnického slibu.

V rámci pravidelných kontrol znaleckých a tlumočnických deníků ale i kdykoliv v průběhu roku mohou znalci a tlumočníci zapsaní v seznamu požádat písemně o změnu v údajích, které jsou zveřejněny. Změna jejich postoje ke zveřejněným údajům může být vyvolána, a v praxi k takové situaci již došlo, např. účastí znalce nebo tlumočnicka v mediálně sledované kauze nebo v rámci projednávání případu násilné trestné činnosti. V okamžiku, kdy krajský soud či Městský soud v Praze takovou žádost znalce nebo tlumočnicka obdrží, do 24 hodin změnu ve veřejné databázi znalců a tlumočnicků provede.

Snahou všech vedoucích pracovníků oddělení znalců a tlumočnicků na krajských (městském) soudech je, aby databáze znalců a tlumočnicků byla neustále aktuální a aby splňovala účel, pro který je zavedena; tedy snadno a rychle vyhledat a zkontaktovat toho správného znalce nebo tlumočnicka.

Autorka je vedoucí oddělení znalců a tlumočnicků Krajského soudu v Praze.

PRÁVNÍ VÝRAZY U EVROPSKÉHO SOUDNÍHO DVORA

Přinášíme praktický glosář několika výrazů v češtině, němčině, angličtině, francouzštině a španělštině, jak se používají u Soudního dvora EU

Angela Rogner

CS	DE	EN	FR	ES
Duplika	Gegenerwiderung	Rejoinder	Duplique	Dúplica
Generální advokát	Generalanwalt	Advocate-General	Avocat general	Abogado General
Hlavní řízení řízení před vnitrostátním soudem soudem, který žádal ESD o předběžné rozhodnutí	Ausgangsverfahren	Main proceedings	Affaire / litige au principal	litigio principal
Jednací jazyk	Verfahrenssprache	Language of the case	Langue de procedure	lengua de procedimiento
Jednací řád	Verfahrensordnung	Rules of Procedure	Règlement de procédure	Reglamento de procedimiento
Jednání	mündliche Verhandlung	Hearing	Audience	Vista
Opravný prostředek	Rechtsmittel	Appeal	Pourvoi	Recurso de casación
Písemná část řízení	Schriftliches Verfahren	Written procedure	Procédure écrite	Fase escrita del procedimiento
Právník lingvista	Rechts-und Sprach-sachverständiger	Lawyer-Linguist	Juriste-linguiste	Jurista linguista
Replika	Erwiderung	Reply	Réplique	Réplica
Řízení o předběžné otázce	Vorabentscheidungs-verfahren	Preliminary ruling procedure	Procédure préjudicielle	Procedimiento prejudicial
Řízení o předběžné otázce v případě naléhavosti	Eilvorlageverfahren	Urgent preliminary ruling procedure	Procédure préjudicielle d'urgence	Procedimiento prejudicial de urgencia
Soud pro veřejnou službu	Gericht für den öffentlichen Dienst	Civil Service Tribunal	Tribunal de la fonction publique	Tribunal de la función pública
Soudce zpravodaj	Berichterstatter	Judge- Rapporteur	Juge rapporteur	Juez Ponente

Soudní dvůr Evropské unie / Evropský soudní dvůr ESD	Gerichtshof der Eu- ropäischen Union EuGh / Europäis- chen Gerichtshof	Court of Justice of the European Union/ ECJ	Cour de justice de l'Union européenne Cdj	Tribunal de Justicia de las Union europia TJUE
Stanovisko (generálního advokáta)	Schlussantrag	Opinion	Conclusions	Conclusiones
Statut Soudního dvora	Satzung des Gerichtshofes	Statute of the Court of Justice	Statut de la Cour	Estatuto del Tribunal de Justicia
Tribunál (dříve: Soud prvního stupně / SPS)	Gericht (früher: Gericht erster Instanz)	General Court (ancient Court of First Instance / CFI)	Tribunal (ancien Tribunal de première instance / TPI)	Tribunal General (anterior Tribunal de Primera Instancia)
Věc	Rechtssache	Case	Affaire	Asunto
Vedlejší účastník	Streithelfer	Intervener	Intervenant	Coadyuvante
Vyjádření vedlejšího účastníka	Streithilfeschriftsatz	Statement in intervention	Mémoire en intervention	Escrito de formalización de la intervención
Zpráva k jednání	Sitzungsbericht	Report for the Hearing	Rapport d'audience	Informe para la vista
Žádost o předběžné rozhodnutí / žádost o rozhodnutí v předběžné otázce	Vorlagebeschluss / Vorabentschei- dungs- ersuchen	Order for Reference	Ordonnance de renvoi	Cuestión prejudicial / Resolución de remisión
Žaloba / žalobní návrh	Klageschrift	Application	Requête	Escrito de recurso
Žaloba na náhradu škody	Schadenser- satzklage	Application for Compensation	Action en réparation	Acción de indemnización
Žaloba na nečinnost	Untätigkeitsklage	Action for Failure to Act	Recours en carence	Recurso por omisión
Žaloba na neplatnost	Nichtigkeitsklage	Action for Annulment	Recours en annulation	Recurso de anulación
Žaloba pro nesplnění povinností	Klage wegen Vertragsverletzung	Action for Failure to Fulfil Obligations	Recours en manquement	Recurso por incumplimiento
Žalobce	Kläger	Applicant	Requérant	Demandante
Žalobní odpověď	Klagebeantwortung	Defence	Mémoire en défense	Escrito de contestación
Žalovaný	Beklagter	Defendant	Défendeur	Demandado

Nápis sochařky Z. Čížkové na zdi školy pro sluchově postižené v Holečkově ulici v Praze: „Život je krásný, buďte šťastni a mějte se rádi!“

NESLYŠÍCÍ SE VRACEJÍ K PŘIROZENÉMU JAZYKU

V málo známém světě českých neslyšících se odehrává významná změna. Především mladší generace se stále otevřeněji hlásí ke svému přirozenému znakovému jazyku. Postupně se tak odvracejí od uměle vytvořené znakované češtiny, kterou byli dříve na veřejnosti nuceni používat

Jan Jiříčka

Změnu ilustruje například simultánní tlumočení v televizi. Zatímco v minulosti neslyšící v rohu obrazovky sledovali znakovanou češtinu, v současnosti je to už ve většině případů český znakový jazyk.

Dva systémy

Český znakový jazyk vznikl přirozeně a na mluvené češtině nezávisle, **znakovanou češtinu** vytvořili slyšící a gramaticky vychází z jejich jazyka. Oba systémy se vyjadřují zejména pohyby rukou a mimikou. U českého znakového jazyka se ale více používá prostor, u znakované češtiny mluvčí zároveň vyslovuje větu i v češtině. Vlastní znakový jazyk mají neslyšící v každé větší zemi, nejsou

ale mezi nimi tak velké rozdíly jako u mluvených jazyků. „Dříve neměl moc vysoký statut, a tak se samotní neslyšící snažili v komunikaci navenek používat znakovanou češtinu, a v těch starších to často zůstalo do dneška,“ popisuje Radka Nováková, která na Univerzitě Karlově vyučuje v oboru Čeština v komunikaci neslyšících. Za komunismu podle ní znakový jazyk neměl na veřejnosti místo a pokud se používal, tak pouze v neformálních situacích.

„Znakovaná čeština byla dlouhou dobu nahlížena jako prestižnější varieta českého znakového jazyka. Uměle vytvořený komunikační systém byl funkčně i jazykově nadřazen přirozenému jazyku neslyšících. Jednalo se o naprosté

nepochopení svébytnosti znakového jazyka,“ píše ve své bakalářské práci slyšící syn neslyšících rodičů Karel Redlich.

Podle Novákové už ale dnes mladší generace neslyšících vnímá užívání znakové češtiny místo českého znakového jazyka spíše negativně. *„Jsme si vědomi, že náš jazyk je plnohodnotný a už se jím nebojíme komunikovat navenek. Hodně to souvisí s národní hrdostí neslyšících a jejich vztahu ke svému jazyku,*“ říká odbornice.

Tento trend potvrzuje i Petr Vysuček, předseda sdružení Pevnost – České centrum znakového jazyka. *„Domnívám se, že se mezi neslyšícími zvyšuje prestiž a užívání českého znakového jazyka. Jejich sebevědomí stále roste. Již se nebojí používat svůj vlastní mateřský jazyk, uvědomují si jeho krásu a hodnotu,*“ tvrdí.

Znakovaná čeština vznikla ve školách pro neslyšící

Oba systémy vypadají na první pohled velmi podobně, ve skutečnosti se ale značně liší. Společně mají, že se vyjadřují hlavně pohyby rukou. U českého znakového jazyka se ale výrazně častěji zapojuje i hlava a svaly v obličeji. Mnohem více se také používá prostor. *„Říkáme, že se jedná o 3D jazyk,*“ říká Nováková.

Zatímco znakový jazyk se vyvíjel na češtině zcela nezávisle a má vlastní gramatiku, znakovaná čeština z gramatiky mluveného jazyka vychází. Mluvčí kromě používání znaků zároveň větu vyslovuje v češtině. Jedno slovo přitom odpovídá jednomu znaku.

Vymírání znaků

Stejně jako čeština se i český znakový jazyk v průběhu let mění a vyvíjí. Některé znaky se přestávají používat, nové se objevují. *„Je to přirozený vývoj jazyka, není na tom nic špatného. Jinou mluvu používají moji neslyšící rodiče a jinou moji vrstevníci,*“ říká Radka Nováková. Například u slova „kozačky“ se přestává používat tvar tvořený znakem pro domácí zvíře a znakem, který odkazuje na vysoké boty, a v současné době se ujímá znak nový, jazykově čistší.

Negativněji vnímají tyto proměny jazyka příslušníci starší generace. **Výzkum vývoje znakového jazyka komplikuje fakt, že v minulosti nebylo možné promluvy zaznamenávat.** Obor Čeština v komunikaci neslyšících funguje teprve 14 let.

První záznamy znakového jazyka pocházejí z 16. a 17. století. *„To neznamená, že předtím znakový jazyk nebyl.*

Nemáme pro to ale hmatatelné důkazy,“ říká Nováková.

Vytvoření znakové češtiny je spojené se školami pro neslyšící, které tu vznikaly od 18. století. Slyšící učitelé začali žáky učit jednodušším systémem, který gramaticky vychází z mluvené češtiny, ale zároveň mnoho znaků přejímá právě z českého znakového jazyka.

Neslyšící se nicméně shodují, že v komunikaci mezi sebou téměř výhradně používají český znakový jazyk. Znakovanou češtinu podle Vysučka často volí lidé nedoslýchaví či ohluchlí. Dva paralelně fungující jazykové systémy pro neslyšící jsou běžné i v zahraničí. Po roce 1989 se začala objevovat bilingvální metoda vzdělávání, kdy se neslyšící učí češtinu v psané podobě a český znakový jazyk.

Český znakový jazyk používá od dětství až sedm tisíc lidí

Jeho rodilých mluvčích je zhruba šest až sedm tisíc lidí. Jazyk se většinou neučí od matky a otce, ale ve škole od svých vrstevníků. Drtivá většina neslyšících dětí totiž má slyšící rodiče.

Právo na používání znakového jazyka v Česku zaručuje zákon o znakové řeči, neslyšící se ale často setkávají s překážkami při jeho uplatňování. Existuje i mezinárodní znakový systém. *„Jedná se o takové esperanto pro neslyšící, které vychází ze společných rysů všech národních znakových jazyků. Nefunguje ale pro plnohodnotnou komunikaci. Ta probíhá v národních znakových jazycích,*“ upřesňuje Nováková.

Celkový počet znaků v českém znakovém jazyce nelze vyčíslit. *„Třeba od slovesa dát můžeme vytvořit nekonečné množství podob, které se mění podle předmětu, jenž se dává. Všechny tyto podoby ale nejde zaznamenat do slovníku,*“ vysvětluje Nováková.

Podle Vysučka se informovanost o neslyšících a jejich jazyce zvyšuje, stále se však prý objevuje řada narážek a nepochopení. *„Často se také setkáváme s nešťastně používaným termínem znaková řeč, který zůstal v podvědomí slyšících lidí až příliš silně zakořeněný, ačkoliv dnes již prakticky neexistuje a jeho užití je zcela mylné. Jediným vhodným termínem je český znakový jazyk,*“ uvádí.

SPECIFIKA KOMUNIKACE NESLYŠÍCÍCH

Jak se chovat chceme-li komunikovat s neslyšící osobou, jak komunikují neslyšící osoby mezi sebou, jak se má chovat tlumočník a jací tlumočníci pracují v dosud veřejnosti málo známém světě neslyšících

Nad'a Hynková Dingová

K základním pravidlům komunikace mezi lidmi používajícími znakový jazyk patří **navázání očního kontaktu**, bez něj není komunikace možná. **Upoutání pozornosti** komunikačního partnera se docílí poklepáním na jeho rameno nebo paži, u sedících lidí je možný i dotyk na stehnu. Pokud je partner daleko od nás, upoutáme jeho pozornost zamáváním v jeho zorném úhlu. Doteky na zádech nebo na hlavě nejsou vhodné. Nikdy nepřistupujeme k neslyšícímu člověku zezadu a neklepeme mu na záda, neboť jej můžeme vylekat. Chceme-li upoutat pozornost většího počtu neslyšících, kteří jsou v jedné místnosti, je možné opakovaně zhasnout a rozsvítit světlo nebo zadupat: neslyšící ucítí vibrace nesené podlahou.

Potkají-li se neslyšící, pozdraví se „univerzálním“ **pozdravem** (pravá ruka s nataženou dlaní směřující šikmo doleva dolů provede přímý pohyb od pravého spánku dopředu). Tento pozdrav znamená „Dobrý den!“, „Ahoj!“ nebo „Na shledanou!“ podle situace a způsobu projevu zdravícího člověka. Přátelé nebo dobří známí se pozdraví polibky na obě tváře.

V případech, že chceme něco sdělit neslyšícímu známému, který právě komunikuje s jiným neslyšícím, můžeme jejich **rozhovor přerušit**, ale toto přerušení má také svá pravidla.

Nejdříve se dotkneme paže prvního člověka, kterému chceme něco sdělit, poté navážeme oční kontakt s druhým člověkem a omluvíme se mu za přerušení rozhovoru. Pak se otočíme k první osobě a vyřídíme to, co je potřeba. Pak se otočíme opět k prvnímu člověku a poděkujeme mu za strpení.

Při stolování si navzájem neslyšící popřejí „**dobrou chuť**“ tak, že zaťukají rukou sevřenou v pěst na stůl. Při připitku neřeknou skleničkami o sebe, ale dotknou se navzájem rukou, které skleničky drží. Dotyk je v tomto případě pro neslyšící důležitější než cinknutí skleniček.

Určitým typem vizuální komunikace je u neslyšících také „**potlesk**“: třepotání rukou zvednutých nad hlavu. Pro neslyšící je totiž důležité, aby byl potlesk vidět, nikoliv slyšet.

Dalším specifickým je v kultuře neslyšících lidí způsob loučení. Neslyšící se na společenské akce sjíždějí mnohdy z celé ČR a potkávají známé, se kterými se dlouho neviděli: nechtějí se rozloučit rychle, a jejich **loučení** proto může být velmi dlouhé. Na společných akcích neslyšících a slyšících účastníků odcházejí téměř pravidelně vždy jako poslední.

Umístění tlumočníka v soudní síni vzhledem k oběma klientům

Tlumočník pro neslyšící a jeho pravidla jednání u soudu

Z výše uvedeného dále vyplývá, že pokud chceme komunikovat s neslyšící osobou komunikující v českém znakovém jazyku, tedy v menšinovém jazyce, který není srozumitelný většinové populaci, je nutné komunikovat prostřednictvím tlumočnicka znakového jazyka. Kdo je takovým tlumočnickem, nám definuje etický kodex tlumočnicka:

1. Profesionální tlumočník je osoba, která za úplatu převádí jednoznačně smysl sdělení z výchozího jazyka do jazyka cílového. Je mostem mezi slyšícím a neslyšícím účastníkem komunikace a jejich dvěma odlišnými jazyky a kulturami. Sám nic nevysvětluje, nepřidává ani neubírá. Tlumočí věrně způsob vyjádření, nemění význam ani obsah sdělení. Tlumočník se nesnaží být aktivním účastníkem komunikace.
2. Tlumočník následuje způsob komunikace preferovaný neslyšícím klientem.
3. Tlumočník přijímá zásadně jen takové závazky, které odpovídají jeho schopnostem, kvalifikaci a přípravě. Nese plnou zodpovědnost za kvalitu své práce. Pokud tlumočník zjistí, že komunikace s daným neslyšícím klientem je nad jeho možnosti a schopnosti, tlumočení odmítne.
4. Tlumočník přizpůsobuje své chování a oděv přiměřeně situaci, v jejímž rámci tlumočí.
5. Tlumočník je vázán mlčenlivostí, která se týká všeho, co se dozví během tlumočení neveřejných jednání.

6. Tlumočník neodmítne klienta pro jeho národnost, rasu, náboženské vyznání, politickou příslušnost, sociální postavení, sexuální orientaci, věk, rozumovou úroveň a pověst.
7. Tlumočník má právo odmítnout výkon své profese z důvodu pro něj špatných pracovních podmínek nebo v případě, že by nedokázal být neutrální vůči tlumočenému sdělení a poškodil tak klienta, svou osobu nebo profesi.
8. Tlumočník sleduje vývoj své profese a její náplně u nás i ve světě, učí se znát kulturu neslyšících, doplňuje své vědomosti týkající se problematiky sluchově postižených a cíleně zvyšuje svou profesionální úroveň.
9. Tlumočník ctí svou profesi, usiluje soustavně o spolupráci s ostatními tlumočnickými při prosazování a obhajobě společných profesních zájmů.
10. Tlumočník se při výkonu své profese řídí platnými zákony a předpisy. Zná etický kodex a dodržuje ho.

Neslyšící tlumočník v týmu

Tlumočnickem v našem prostředí nemusí být jen slyšící osoba, ale stále častěji využíváme osoby neslyšícího tlumočnicka pro tzv. **relay tlumočení**. Podstata tohoto typu tlumočení tkví v tom, že výchozím jazykem tlumočnicka, který tlumočí do jazyka cílového, není projev mluvčího, ale již jednou přetlumočený projev. Toto tlumočení tedy probíhá přes 3. osobu, přes tzv. relay tlumočnicka. Tímto tlumočnickem může být neslyšící tlumočník především proto, že neslyšící tlumočník zná díky osobní zkušenosti mnohem lépe kulturní prostředí svého znakového jazyka,

Neslyšící relay tlumočník ve spolupráci se slyšícím kolegou

pohybuje se v komunitě neslyšících, přirozeným způsobem vstřebává informace o vztazích v komunitě, kulturních událostech, ale i o aktuálních problémech své komunity.

Neslyšící tlumočnický pracovník téměř vždy spolupracuje se slyšícím tlumočnickem, který tlumočí pro slyšícího klienta. Je tedy nezbytné, aby kromě kulturního prostředí neslyšících měl povědomí i o kultuře slyšících, která je součástí komunikace cílové skupiny. Stejně tak je nezbytná i dobrá znalost psané formy většinového jazyka, neboť právě skrze většinový jazyk, přesněji řečeno z materiálů v českém jazyce, se tlumočnický pracovník připravuje na tlumočení a vzdělává v oboru. U neslyšícího tlumočnicka se tedy předpokládají podobně jako u slyšících tlumočnicků jazykové znalosti, kultivovaný jazykový projev a schopnost přizpůsobení jazykových prostředků konkrétní situaci.

Jednou z častých situací, kde je velmi důležitá spolupráce s neslyšícím relay tlumočnickem, je tlumočení pro klienty s narušenou komunikační schopností; máme na mysli klienty, kteří:

- nejsou schopni rozumově uchopit situaci (různý stupeň mentální retardace);
- se hůře orientují v běžném světě a mají problémy s vnímáním reality (schizofrenie, bipolární afektivní porucha);
- mají sníženou jazykovou kompetenci (pozdní přístup k jazyku a neosvojení si ho v jeho plném rozsahu, autismus).

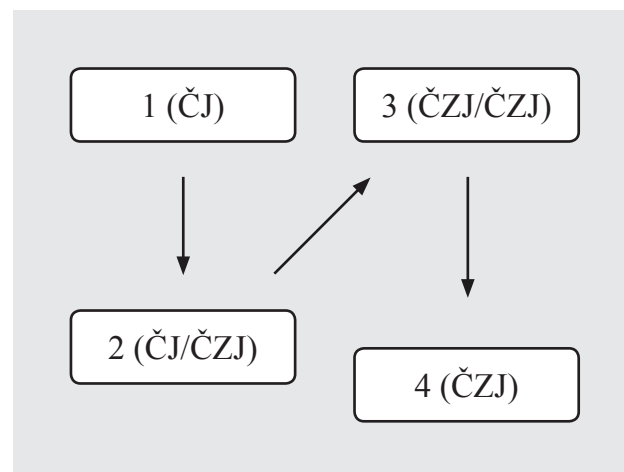
V závislosti na typu narušené schopnosti komunikace, její příčině, stupni a fázi se projev těchto neslyšících klientů v různé míře liší od „běžného“ projevu neslyšících. Neslyšící osoby se sníženou komunikační schopností mohou vnímat a pojmenovávat svět kolem sebe svým vlastním způsobem a slyšící tlumočnický pracovník v tlumočení těmto klientům často ani při precizní přípravě neobstojí a tlumočení je nucen v jeho průběhu vzdát. Jako řešení se nabízí přizvání neslyšícího tlumočnicka. Neslyšící tlumočnický pracovník, jehož mateřským jazykem je jazyk znakový, tzn. tentýž jazyk jako jazyk neslyšícího klienta, má větší šanci adekvátně předat sdělení mezi neslyšícím a slyšícím klientem, neboť neslyšící mají větší schopnost vystupovat ze struktur znakového jazyka a dokážou svůj projev více přizpůsobovat.

Příklad situace:

Neslyšící klient se sníženou komunikační schopností (č. 1) je na sezení s psychoterapeutem (č. 2). Do situace je

kromě tlumočnicka slyšícího (č. 3), který tlumočí slyšícímu terapeutovi mezi českým jazykem (ČJ) a českým znakovým jazykem (ČZJ), zapojen i tlumočnický pracovník neslyšící (č. 4), který zprostředkovává komunikaci mezi slyšícím tlumočnickem a neslyšícím klientem.

Schéma rozmístění tlumočnicků

Popis situace:

Tlumočení pro neslyšícího klienta (č. 1) i tlumočení jeho projevu probíhá skrze tlumočnicka neslyšícího (č. 4). Tlumočení mezi nimi probíhá simultánně i konsektivně – neslyšící tlumočnický pracovník si „vyslechne“ celou otázku a poté ji tlumočí neslyšícímu klientovi. Délka překladu k neslyšícímu klientovi je mnohonásobně delší než mezi tlumočnickými, neboť neslyšící tlumočnický pracovník musí volit vhodné jazykové prostředky, aby neslyšící klient otázce porozuměl. V průběhu tlumočení se neslyšící tlumočnický pracovník ujišťuje, zda neslyšící klient rozuměl otázce a zda on (neslyšící tlumočnický pracovník) pochopil klientovu odpověď správně. Až poté neslyšící tlumočnický pracovník (č. 4) tlumočí klientův projev slyšícímu tlumočnickovi (č. 3). Slyšící tlumočnický pracovník (č. 3) pak tlumočí projev neslyšícího tlumočnicka terapeutovi (č. 2) simultánně.

V praxi velmi často na potřebnost spolupráce s neslyšícím tlumočnickem upozorní slyšící tlumočnický pracovník. Často se upřednostňuje konsektivní (následné) tlumočení, které je náročnější na čas pro všechny zúčastněné. V současné době existuje pouze jeden poskytovatel v České republice, nezisková organizace ASNEP (Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel), která je prostřednictvím Centra zprostředkování tlumočení pro neslyšící schopna tohoto neslyšícího odborníka nabídnout a zprostředkovat. Důležité je zdůraznit, že neslyšící tlumočnický pracovník je vzdělaným profesionálem pro oblast zprostředkování tlumočení a řídí se stejnými pravidly jako slyšící kolegové.

POSTAVENÍ A DOSTUPNOST SOUDNÍCH TLUMOČNÍKŮ A PŘEKLADATELŮ VE 28 ZEMÍCH EU

Italská soudní tlumočnice Laura Orsini, činná ve Velké Británii, se pokusila sestavit přehled o existenci/dostupnosti rejstříků, právním postavení a odměňování soudních tlumočnicků a překladatelů v zemích EU. V některých případech uvádí pouze krátké informace z internetu, protože v průběhu tří let se jí nepodařilo získat odpovědi od kolegů z daných zemí. Jsou-li mezi čtenáři osoby schopné a ochotné věrohodně doplnit, či aktualizovat níže uvedená data, ať se obrátí na naši redakci (dagmar.dencikova@kster.cz)

Laura Orsini

Z angličtiny přeložila Ilona Šprcová

Belgie

V současné době v Belgii není žádná centralizovaná oficiální databáze tlumočnicků a překladatelů. Nicméně, seznamy přísežných překladatelů vedou registrující úředníci různých soudů.

V závislosti na jazyku se honoráře pohybují od 15 do 100 EUR za hodinu.

(Poslední aktualizace 25. 7. 2012)

Bulharsko

V současnosti neexistuje zavedená elektronická databáze soudních tlumočnicků. Tlumočníci mohou vystupovat v soudních řízeních jako znalci. Postavení znalce je upraveno Nařízením č. 1 z 16. 01. 2008. Každý soud vede svůj seznam znalců, včetně překladatelů a tlumočnicků.

Hodinový honorář je 30 EUR.

(Poslední aktualizace 30. 4. 2010)

Česko

V České republice je postavení tlumočnicků a překladatelů upraveno zákonem č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících. Tento zákon nerozlišuje profesi tlumočnicka od profese překladatele a termín „tlumočnick“ zahrnuje i překladatele. Kvalifikovaní a bezúhonní tlumočníci (a překladatelé), po splnění poměrně náročných předpokladů nařízených ministerstvem spravedlnosti v roce 2012, mohou být jmenováni soudními tlumočnický Krajskými soudy nebo ministerstvem samotným. Na jmenování není právní nárok a rozhodují o něm příslušní úředníci. Soudy a policie mají povinnost přibírat pouze jmenované tlumočnický uvedené v seznamu ministerstva. Jen v odůvodněných případech mohou přizvat tlumočnicka ad hoc a jmenovat ho na místě.

Českou databázi jmenovaných tlumočnicků vede Ministerstvo spravedlnosti ČR na svém portálu www.justice.cz. Přístup k databázi je bezplatný. Ve vyhledávání je možno zobrazit tlumočnický podle jednotlivých jazyků a regionů, včetně jejich kontaktních údajů.

Hodinový honorář za tlumočení, respektive za 1 stranu překladu, je stanoven vyhláškou č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve výši od 4 do 14 EUR cca a to podle obtížnosti úkonu, kterou zváží zadavatel. Vyhláška stanovuje i rozsah tzv. normostrany, která sestává z 1800 úhozů včetně mezer. Náhrada cestovního je upravena obecnými předpisy.

Čeští soudní tlumočníci se sdružují v Komoře soudních tlumočnicků ČR, která zajišťuje jejich průběžné vzdělávání, informovanost a hájí jejich zájmy. Předložila také návrh na nový zákon o soudních tlumočnících a překladatelích, který by více odpovídal dnešním potřebám, nenesl v sobě prvky autoritářského režimu své doby a umožňoval by důstojnější odměňování vysoce kvalifikované a odpovědné práce.

(Poslední aktualizace 31. 7. 2013)

Dánsko

Dánsko nevede databázi překladatelů/tlumočnicků, která by byla přístupná veřejnosti.

Honoráře nejsou stanoveny legislativou, pohybují se mezi 500 – 750 EUR za den.

(Poslední aktualizace 30. 4. 2010)

Estonsko

Estonský registr překladatelů poskytuje informace o přísežných překladatelích a jejich kontaktní údaje. Registr

vede Estonské ministerstvo spravedlnosti. Přístup k registru je bezplatný a je k dispozici na webové stránce ministerstva spravedlnosti.

(Poslední aktualizace 22. 8. 2011)

Finsko

Databáze Asociace finských překladatelů a tlumočnicků poskytuje informace o svých členech bezplatně.

(Poslední aktualizace 30. 4. 2010)

Francie

Služba dokumentace a analýz při Kasačním soudu na své internetové stránce zveřejňuje seznam znalců, včetně tlumočnicků a překladatelů certifikovaných daným soudem. Přístup k on-line databázi expertů (včetně lingvistů) je bezplatný.

Honoráře jsou placeny jako půldenní nebo celodenní. Půldenní kolísá mezi 350 až 499 EUR

(Poslední aktualizace 30. 4. 2010)

Irsko

Irsko nemá žádnou databázi soudních překladatelů a tlumočnicků.

Zajištění tlumočení bylo v březnu 2007 předáno agentuře Lionbridge. Lionbridge platí 18 EUR za hodinu. Irská policie používá několik agentur a také tlumočnický na volné noze (např. členy ITIA).

Více informací na:

<http://www.translatorsassociation.ie/content/view/36/65/>

<http://www.irishexaminer.com/archives/2007/1012/ireland/judge-dismisses-incompetent-polish-translators-45152.html>

http://www.longfordleader.ie/news/local/judge_hits_out_at_interpreters_service_1_3229772

(Poslední aktualizace 30. 4. 2010)

Itálie

Itálie nemá národní databázi překladatelů a tlumočnicků. To proto, aby italské soudnictví mělo svobodu volby překladatelů a tlumočnicků dle vlastního uvážení.

Nicméně, jednotlivé soudy vedou seznam registrovaných znalců, včetně přísežných tlumočnicků a překladatelů.

Honoráře jsou: 14,68 EUR za první dvě hodiny a 8,15 EUR za každou následující hodinu.

Více informací na:

<http://www.aniti.it/peritigiurati/VADEMECUM.pdf>

(Poslední aktualizace 30. 4. 2010)

Kypr

Překlady jsou prováděny externími překladateli registrovanými u Tiskové a informační kanceláře. Jedná se o certifikované přísežné překladatele.

(Poslední aktualizace 30. 4. 2010)

Litva

Litva nemá databázi překladatelů/tlumočnicků.

V soudních řízeních je překladatel/tlumočnick poskytnut příslušným soudem.

(Poslední aktualizace 26. 11. 2012)

Lotyšsko

Lotyšsko nemá databázi překladatelů/tlumočnicků.

(Poslední aktualizace 30. 4. 2010)

Lucembursko

Všeobecné informace o soudních tlumočnících a překladatelích jsou k dispozici na webových stránkách ministerstva spravedlnosti.

(Poslední aktualizace 30. 4. 2010)

Maďarsko

Maďarsko nemá centrální elektronickou databázi soudních překladatelů a tlumočnicků. Ověřené překlady zahraničních dokumentů může provádět pouze Národní překladatelská kancelář.

(Poslední aktualizace 30. 4. 2010)

Malta

Registr Trestního soudu vede seznam tlumočnicků a překladatelů. Nedávno byl v rámci přípravy na nadcházející uvedení v platnost Směrnice o právu na tlumočení a překlady v trestním řízení tento seznam zařazen mezi služby soudu, které jsou k dispozici on-line.

Více informací na:

<http://www.justiceservices.gov.mt/-court>

(Poslední aktualizace 29. 11. 2012)

Německo

Německý seznam překladatelů uvádí všechny tlumočnický a překladatele registrované u německých soudů. Registr vede Ministerstvo spravedlnosti spolkové země Severní Porýní-Westfálsko (jménem spojené komise federace a spolkových zemí pro zpracování dat a racionalizaci justice). Přístup k registru je bezplatný.

Hodinový honorář je 55 EUR, nejsou dostupné žádné informace o času stráveném na cestě nebo ujetých kilometrech. *(Poslední aktualizace 25. 11. 2012)*

Nizozemsko

Nizozemský registr překladatelů je databáze obsahující detailní informace o přísežných překladatelích a tlumočnících. Přístup k on-line databázi je bezplatný.

Hodinový honorář je 43,89 EUR plus 20 EUR jako jednorázový příspěvek na cestovní náklady a čekací dobu, plus 1,55 EUR za kilometr.

(Poslední aktualizace 28. 11. 2012)

Polsko

Polské ministerstvo spravedlnosti vede seznam přísežných překladatelů a tlumočnicků. Existuje také databáze překladatelů a tlumočnicků Polské asociace tlumočnicků. Přístup k výše uvedeným databázím je bezplatný.

(Poslední aktualizace 30. 4. 2010)

Portugalsko

(Následující informace byly poskytnuty Cristinou Santos.)

V Portugalsku nemáme národní registr/databázi tlumočnicků, ale článek 91 portugalského trestního zákoníku praví, že kdokoliv, kdo neumí portugalsky, má právo na bezplatné služby soudního tlumočnicka a překlad soudních dokumentů (viz: <http://rathenau.com/interpretes.pdf>).

Obvykle tlumočníci a překladatelé zasílají své životopisy místním soudům a kdykoliv soud potřebuje tlumočení/překlad, podívá se do všech životopisů, které obdržel, a někoho zavolá. Je doporučováno, aby tlumočnick/překladatel byl kvalifikovaný, avšak ve skutečnosti uvidíte často překladatele (ne tlumočnický), kteří pracují jako tlumočníci. Také se stává, že soudy využívají nekvalifikované tlumočnický (bilingvní osoby, které nemají potřebnou kvalifikaci, a někteří dokonce nejsou schopni mluvit daným jazykem plyně).

Co se týče sazeb, záleží na soudu jaký honorář stanoví. Víím, že některé soudy platí 25 EUR za hodinu, ale slyšela jsem, že některé platí 20 EUR. Překladatelé dostávají 7 EUR za stránku.

V roce 2010 utratily portugalské soudy za soudní tlumočnický/překladatele 96 000 EUR. Nejžádanějšími jazyky jsou angličtina, španělština, francouzština, ukrajinština, moldavština, ruština a rumunština.

Do září 2010 byli tlumočníci/překladatelé placeni přímo tím soudem, pro který byla práce provedena. Ale od té doby

provádí platby finanční odbor ministerstva spravedlnosti a dochází ke značnému zpoždění plateb. V loňském roce museli někteří tlumočníci čekat na úhradu až 6 měsíců.

Mnozí tlumočníci/překladatelé odmítají pracovat pro soudy, protože komerční, obchodní a technické překlady či tlumočení jsou placeny lépe.

Police ve dvou hlavních městech (Lisabon a Porto) má své vlastní seznamy tlumočnicků/překladatelů. Opět je doporučováno, aby používali pouze kvalifikované osoby, ale často použijí prostě kohokoliv. Policejní tlumočníci jsou placeni přímo policií. Neznám sazby, ale slyšela jsem, že jsou velmi nízké a někdy musejí tlumočníci čekat na zaplacení až 3 měsíce.

Již bylo několik vysoce sledovaných případů, kdy portugalské soudy/police využily služeb nekvalifikovaných tlumočnicků a vše skončilo velmi špatně. Příklady:

Případ Garryho Manna – byl zde jeden „tlumočnick“ na 12 obžalovaných. Nebyla to kvalifikovaná tlumočnice, ale kadeřnice, která žila poblíž a byla přítelkyní manželky soudce. Úroveň její angličtiny byla dobrá, ale neznala právní terminologii. Podrobnosti na: <http://www.fairtrials.net/cases/garry-mann/>

Případ Grahama Mitchella – byl zproštěn obvinění, propuštěn a vrátil se do Velké Británie. A pak vzhledem k chybě v překladu vydalo Portugalsko Evropský zatýkací rozkaz, protože „pokus o vraždu“ byl nesprávně přeložen. Podrobnosti na: <http://www.fairtrials.net/cases/graham-mitchell/>

Robert Murat – muž, který tlumočil pro rodiče Madeleine McCann, když zmizela. Hovoří plyně anglicky, dobře portugalsky, ale není kvalifikovaný tlumočnickem. Dostal se na policejní stanici druhé ráno po zmizení Madeleine a přihlásil se jako tlumočnick-dobrovolník. Tlumočil pro ně několik týdnů a pak se stal hlavním podezřelým. Pokud v „googlu“ zadáte jeho jméno, zobrazí se vám hodně informací v angličtině.

V únoru 2012 muselo být odročeno jednání u soudu v městě Coimbra, protože se ukázalo, že tlumočnick do gruzínštiny byl spolubydlícím obviněného. Tento „tlumočnick“ byl číšníkem v místní restauraci, byl také nelegálním přistěhovalcem (neměl pracovní povolení a povolení k pobytu) http://sol.sapo.pt/inicio/Sociedade/Interior.aspx?content_id=40848

Existuje mnohem více příkladů. V Portugalsku je v oblasti soudního tlumočení/překladů zmatek. V Portugalsku

neexistuje žádná asociace soudních tlumočnicků/překladatelů a, pokud vím, nebylo učiněno nic ohledně implementace Směrnice. Odhaduji, že v říjnu 2013 bude Portugalsku uložena pokuta, protože nebudeme mít oficiální registr kvalifikovaných tlumočnicků.

Více informací na:

<http://www.asjp.pt/2011/03/25/>

[traducoes-juridicas-em-risco/](http://www.asjp.pt/2011/02/07/)

<http://www.asjp.pt/2011/02/07/>

[tradutores-e-interpretres-sem-receber-desde-setembro/](http://www.asjp.pt/2011/02/07/)

(Poslední aktualizace 28. 11. 2012)

Rakousko

Rakouské federální ministerstvo spravedlnosti vede seznam překladatelů a tlumočnicků, kteří splňují profesionální právní a formální požadavky. Přístup k databázi on-line je bezplatný.

Honorář závisí na jazyku, v průměru je min. honorář 227,50 EUR na den.

(Poslední aktualizace 30. 4. 2010)

Řecko

Řecko nemá žádnou webovou stránku se seznamem soudních překladatelů/tlumočnicků. V současné době se pracuje na digitalizaci databáze.

(Poslední aktualizace 30. 4. 2010)

Rumunsko

Rumunské ministerstvo spravedlnosti vede rumunskou databázi překladatelů. Ta obsahuje informace o překladatelích a tlumočnicích jmenovaných ministerstvem spravedlnosti. Zákon č. 178/1997 reguluje jmenování a úhrady honorářů tlumočnickům a překladatelům, kteří poskytují služby v trestním řízení, právníkům a notářům. Přístup k výše uvedené databázi je bezplatný.

(Poslední aktualizace 30. 4. 2010)

Severní Irsko

Severní Irsko nemá žádnou centralizovanou databázi tlumočnicků a překladatelů.

Existuje zde však celá řada decentralizovaných registrů a seznamů, např. Národní registr tlumočnicků ve veřejných službách (The National register of Public Service Interpreters – NRPSI), Asociace policejních a soudních tlumočnicků (The Association of Police and Court Interpreters – APCI), Institut překladu a tlumočení (The Institute of Translating and Interpreting – ITI). Seznamy jsou vedené komerčními agenturami.

Příslušné odkazy: NRPSI / APCI / ITI

(Poslední aktualizace 25. 11. 2012)

Skotsko

Skotsko nemá žádnou centralizovanou databázi tlumočnicků a překladatelů.

Zajištění tlumočení pro soudy a policii bylo v červnu 2009 předáno agentuře Global Language Services Ltd. (Glasgow G41 2SE).

Pro více informací viz:

<http://www.si-ta.yolasite.com/>

<http://www.deadlinenews.co.uk/2009/11/01/>

[scottish-court-service-lost-in-translation-2077/](http://www.deadlinenews.co.uk/2009/11/01/)

<http://www.pressandjournal.co.uk/Article.aspx/1466204>

<http://www.scotsman.com/news/>

[battle-of-words-threatens-chaos-in-the-courts-1-1362517](http://www.scotsman.com/news/)

„Toto uspořádání znamená, že i tlumočníci, kteří pracují na volné noze a mají dlouholeté zkušenosti, mají zaručeno pouze 36 EUR za celodenní práci, včetně cestovních nákladů.“

(Poslední aktualizace 25. 11. 2012)

Slovensko

Ve Slovenské republice je postavení tlumočnicků a překladatelů upravené zákonem č. 382/2004 Sb. o znalcích, tlumočnicích a překladatelích a o změně a doplnění některých zákonů. Novela tohoto zákona prošla již připomínkovým řízením a v současné době je v parlamentu. Tlumočnickem a překladatelem se může stát každá osoba, která o to požádá Ministerstvo spravedlnosti SR a v žádosti doloží splnění následujících podmínek (§ 5 ZZTP):

- způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu,
- bezúhonnost,
- vzdělání v oboru, který je předmětem písemné žádosti o zápis,
- odborné minimum,
- praxe v oboru, který je předmětem činnosti, v trvání nejméně pěti let,
- odborná zkouška,
- materiální vybavení postačující k výkonu činnosti v odboru nebo odvětví, které je předmětem písemné žádosti o zápis,
- osoba nebyla v posledních třech letech právoplatně vyškrtuta ze seznamu podle § 27 odst. 3 písm. d) ZZTP nebo jí nebyl uložen zákaz výkonu činnosti podle § 27 ods. 3 písm. c) ZZTP,
- slib.

Ministerstvo spravedlnosti pověřuje jednotlivé tlumočnické ústavy zajištěním odborných zkoušek. Tlumočníci a překladatelé mohou být jmenováni příslušným soudem. Soudy a policie mají povinnost přibírat pouze jmenované tlumočníky a překladatele uvedené v seznamu ministerstva. V řízení před soudem nebo jiným orgánem veřejné moci je možné ustanovit za tlumočníka anebo překladatele také osobu nezapsanou v seznamu, pokud s ustanovením souhlasí a pokud v příslušném oboru není zapsána žádná osoba, anebo osoba zapsaná v seznamu nemůže úkon provést, anebo pokud by jeho přibrání bylo spojené s nepřiměřenými potížemi, či náklady. Tlumočník nebo překladatel ustanovený podle odst. 1 může provést úkon pouze pokud složil slib podle § 5 odst. 5 před soudem nebo jiným orgánem veřejné moci, který jej ustanovil. Seznam znalců, tlumočníků a překladatelů vede ministerstvo na svém portálu www.justice.sk. Přístup k databázi je bezplatný. Ve vyhledávání je možné zobrazit tlumočníky a překladatele podle jednotlivých jazyků a regionů, včetně jejich kontaktních údajů. Tlumočník, či překladatel zapsaný v seznamu může vykonávat činnost pouze pokud má uzavřené pojištění odpovědnosti za škodu, která může vzniknout v souvislosti s výkonem činnosti; své pojištění je tlumočník či překladatel povinen ministerstvu na požádání prokázat. V databázi je 824 soudních překladatelů a 901 tlumočníků.

Tarifní odměny upravuje vyhláška č. 491/2004 Sb. Ministerstva spravedlnosti Slovenské republiky o odměnách, náhradách výdajů a náhradách za ztrátu času pro znalce, tlumočníky a překladatele. Tarifní odměna za tlumočení je za každou i začatou hodinu mezi

- a) slovenským jazykem a českým jazykem 13,28 eura,
- b) slovenským jazykem a jinými evropskými jazyky 19,92 eura,
- c) slovenským jazykem a neevropskými jazyky 23,24 eura,
- d) dvěma jazyky, z nichž ani jeden není slovenský jazyk, 26,56 eura.

Stejně tarify platí pro překlad za každou i započatou stranu oběma směry.

Vyhláška stanovuje i rozsah tzv. normostrany, čili 1 800 znaků včetně mezer.

Odměna může být snížena nebo odepřena úplně, pokud tlumočník provede úkon opožděně, nesprávně nebo v nedostatečné kvalitě.

(Poslední aktualizace 14. 11. 2013)

Slovinsko

Slovinské ministerstvo spravedlnosti vede adresář přísežných překladatelů a tlumočníků. Slovinský právní systém nerozlišuje tlumočníky a překladatele v soudních věcech. Všichni, kdo složí přísahu, musí být schopni provádět jak tlumočení, tak překlady. Přístup je bezplatný.

(Poslední aktualizace 30. 4. 2010)

Švédsko

Švédská databáze autorizovaných tlumočníků a překladatelů je vedena Švédskou agenturou pro právní, finanční a správní služby. Přístup je bezplatný.

Honorář závisí na úrovni dovedností tlumočníka. Průměrný honorář je 100 – 349 EUR za den.

(Poslední aktualizace 15. 8. 2012)

Velká Británie

Anglie a Wales

V současné době nemají Anglie a Wales centralizovanou databázi tlumočníků a překladatelů. Existuje však celá řada decentralizovaných registrů a seznamů, např. Poradna Ministerstva spravedlnosti ohledně právních tlumočníků (The Ministry of Justice guidance on legal interpreters), Národní registr tlumočníků ve veřejných službách (The National register of Public Service Interpreters – NRPSI), Asociace policejních a soudních tlumočníků (The Association of Police and Court Interpreters – APCI), Institut překladu a tlumočení (The Institute of Translating and Interpreting – ITI). Seznamy jsou vedené komerčními agenturami. Příslušné odkazy: NRPSI / APCI / ITI / MoJ

Posledních 20 let, až do ledna 2012, představoval NRPSI neboli Národní registr tlumočníků ve veřejných službách oficiální adresář tlumočníků ve veřejných službách, kteří jsou tlumočníky kvalifikovanými, z bezpečnostního hlediska prověřenými a tedy oprávněnými poskytovat služby Soudům a tribunálům Jeho Veličenstva, právníkům i nápravným zařízením. Privatizace služby, následující poté, co ministerstvo spravedlnosti (a v některých případech i ministerstvo vnitra / policie, pohraniční stráž) uzavřelo smlouvu na poskytování soudního tlumočení s jediným dodavatelem, umožnila od ledna 2012, aby se kdokoliv, kdo má jen byt' jen nepatrnou znalost cizího jazyka, stal soudním tlumočníkem ze dne na den. Převážná většina profesionálních tlumočníků, podle posledních propočtů více než 2 300, pokračuje v bojkotu uvedené smlouvy.

Tlumočníci za spravedlnost (Interpreters for Justice)

Interpreters for Justice je hnutí, které se sjednotilo proti

Rámcové dohodě o poskytování tlumočení ve veřejných službách uzavřené ministerstvem spravedlnosti. Bylo vytvořeno, aby představovalo názory svých členů, kteří cítí povinnost udržet vysokou úroveň kvality a profesionality tlumočení ve veřejných službách ve Velké Británii.

Sledujte Interpreters for Justice na Twitteru, abyste získali aktuální informace o vývoji situace s agenturou ALS/Capita a o soudních případech, které byly danou situací ovlivněny: @United4Justice

Viz také komentáře a aktualizace na www.linguistlounge.org
(Poslední aktualizace v dubnu 2013)

Zdroje pro rešerši:

Všeobecné informace: https://e-justice.europa.eu/content_find_a_legal_translator_or_an_interpreter-116-EU-en.do
Sazby: https://e-justice.europa.eu/content_costs_of_proceedings-37-nl-en.do?member=1
(Poslední aktualizace 25. 10. 2012)

FRANCOUZŠTÍ ÚŘEDNÍCI UŽ NEPOZNAJÍ MADEMOISELLE

Podle úřadu francouzského premiéra není úředníkům nic do toho, v jakém společenském postavení jsou ženy, které vyplňují lejstra. Z úředních formulářů ve Francii mizí tedy označení „slečna“ a „rozená“

Vyplňování úředních dokumentů nyní může být pro Francouzsky příjemnější.

Kromě řádků s označením „slečna“ (mademoiselle) nebo „rozená“ (nom de jeune fille) se změní políčko dotěrně označující, že příjmení je převzaté po manželovi, a to s ohledem na city vdov a rozvedených žen.

Jediné označení, které ženám zbude je „paní“ (madame), která bude jednotnou protiváhou pro mužské „pan“ (monsieur).

Nové formuláře se budou zavádět postupně. Z úsporných důvodů se doporučuje, aby se přece jen vypotřebovaly nejprve ty stávající.

Nevládní organizace Odvažte se feminismu a Hlídací feny rozpoutaly loni v září kampaň směřující k příslušným změnám ve formulářích s poukazem na to, že jde o faktickou diskriminaci žen, u nichž se tak odhaluje jejich společenský status. Už v listopadu se jim dostalo kladné reakce od ministryně pro solidaritu Roselyne Bachelotové, která požadavek předala úřadu premiéra Françoise Fillona.

Roselyne Bachelot, francouzská ministryně pro solidaritu

S oslovováním mademoiselle přestaly již úřady od počátku roku v úředních dopisech a e-mailech. Francie je v tomto směru pozadu například za Německem, které se se svými „Fräulein“ rozloučilo v roce 1972.

Zdroj: zpravy.idnes.cz

KDYŽ SI MUŽ CHCE VZÍT PŘÍJMENÍ SVÉ ŽENY

Přestože většina žen automaticky přebírá příjmení po svých manželech, postupně přestává být tento trend samozřejmostí. Přibývá těch, které si nechávají svá rodná příjmení nebo volí variantu zdvojení. Nezřídka se ale objeví i muži, kteří se rozhodnou vzít si příjmení své ženy

Před druhou světovou válkou to bylo zcela běžné. Muži přebírali nejen příjmení od svých žen, ale stejně jako ženy si zdvojovali jak jména, tak příjmení, včetně cizojazyčných.

Ukázkovým příkladem byl i náš první prezident Tomáš Garrigue Masaryk, který přijal jako důkaz své velké lásky příjmení své americké manželky Charlotty Garrigue Masarykové. Po svatbě pak dokonce oba přestoupili do evangelické reformované církve. (Masaryk byl původně katolík a Charlotte unitářka).

Ze stejného důvodu si vzal příjmení své životní lásky i slavný zpěvák John Lennon – plným jménem John Winston Ono Lennon. Zatímco své jméno dostal po dědečkovi, Winston na počest ministerského předsedy Winstona Churchila, Ono získal až po své druhé svatbě s Yoko Ono.

V dnešní době tak muži obvykle činí, pokud sami vlastní nepříliš pěkné až hanlivé příjmení či chtějí udělat tlustou čáru za svým dětstvím, za svými kořeny, případně chtějí-li se díky příjmení manželky a jejím slavným předkům zviditelnit. Nejinak tomu bylo pravděpodobně u vraha Roberta Neffa Nováka, který používal do smrti své ženy i její příjmení, aby jej společnost řadila do slavného rodu Neffů. Dnes si odpykává třináctiletý trest za brutální vraždu manželky a není již uveden ani v rodném listě své dcery.

Někdy k přijetí jména mohou mít muži i zcela prozaičtější důvod. Příjmení ženy je natolik výjimečné a hrozí jeho zánik.

„Chtěl jsem zachovat příjmení své přítelkyně, která má kubánské předky a v úctě k její rodině jsme se dohodli, že si nechám zdvojit své příjmení. Bohužel mi to nebylo umožněno, jelikož manželka chtěla mít jen jedno příjmení – to mé a varianta, kdy já budu mít své příjmení zdvojené a žena si ponechá jen jedno příjmení, a to mé, není ze zákona u nás schůdná,“ vypráví svůj příběh třicetiletý Jakub. Jinak by tomu bylo, kdyby si Jakubova partnerka chtěla ponechat své rodné příjmení, pak by si Jakub své příjmení mohl zdvojit.

Zákon v Česku umožňuje po svatbě jen několik variant příjmení.

Muž Novák – žena Veselá

1. **společné příjmení:**

- po muži: Novák – Nováková
(společné děti: Novák – Nováková)
- příp. opačně podle příjmení ženy:
Veselý – Veselá
(společné děti: Veselý – Veselá)

2. **každý může užívat své dosavadní příjmení:**

Novák – Veselá

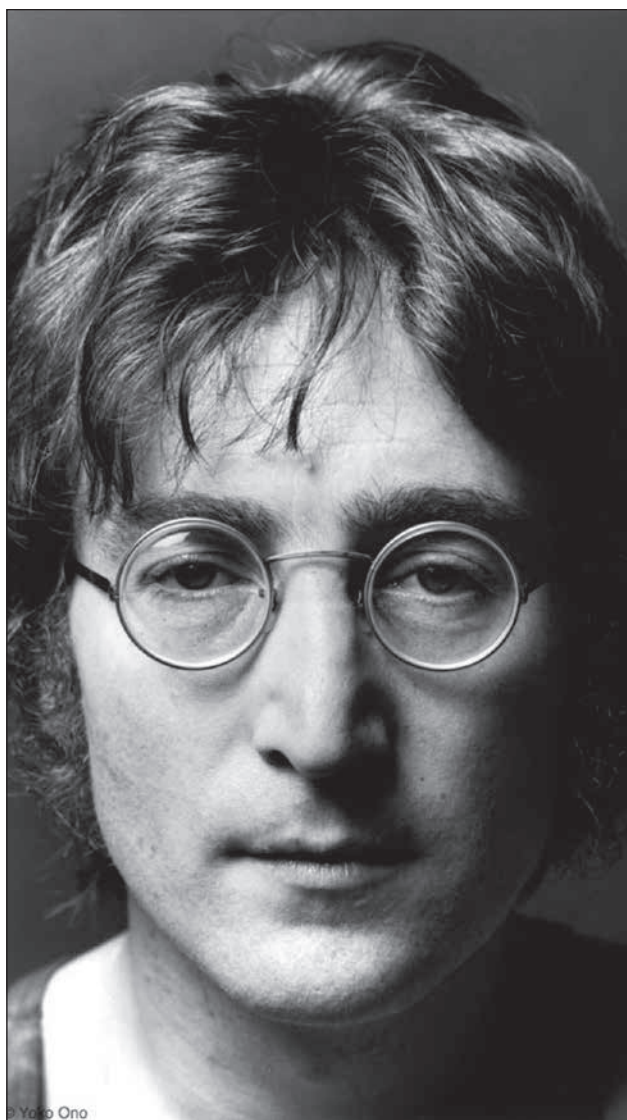
- společné děti – zde je nutná dohoda, po kom budou děti příjmení užívat, tzn. Novák – Nováková, nebo Veselý – Veselá

3. **společné příjmení, kdy muž nebo žena může užívat na druhém místě příjmení předchozí:**

- Novák – Novák(ová) Veselá
(děti: Novák – Nováková)
nebo Veselý Novák – Veselá
(děti: Veselý – Veselá)

Podle zákona si tedy snoubenci mohou zvolit společné příjmení muže či ženy, nebo si mohou oba ponechat své dosavadní příjmení či si ho zdvojit a na druhém místě užívat své předchozí příjmení, ale jen tehdy, pokud si ten druhý ponechá jen jedno příjmení a to v případě zdvojení příjmení u ženy – to mužské a v případě zdvojení příjmení u muže to ženské.

Počet příjmení je přitom omezen na dvě. Pokud muž nebo žena z předchozího manželství užívá dvě příjmení, může být nadále na druhém místě užíváno a uváděno pouze jedno z těchto původních příjmení. Zákon také nepovoluje mezi dvojím příjmením užívat pomlčku. Naopak povoluje, aby ženy u příjmení manžela používaly tvar bez koncovky –ová, tedy v mužském tvaru.

John Lennon – plným jménem John Winston Ono Lennon

Jestliže snoubenci zvolí společné příjmení, stane se automaticky také příjmením všech společných dětí. Ponechají-li si svá dosavadní příjmení, musí v okamžiku uzavírání manželství souhlasně prohlásit, které z nich bude příjmením společných dětí. Prohlášení o příjmení dětí se vztahuje na všechny společné děti, tedy i na společné děti snoubenců, narozené před uzavřením manželství.

O změnu příjmení lze zažádat na matrice

Pokud budoucí manželé chtějí používat jiné varianty příjmení, které zákon při svatbě neumožňuje, nebo si po svatbě rozmyslí své původní rozhodnutí, pak mají ještě jednu šanci. Požádat o změnu příjmení na matrice. Přestože se oficiálně uvádí, že změna příjmení je povolena, jde-li o příjmení hanlivé či směšné, nebo je-li proto vážný důvod. Vše záleží na individuálním rozhodnutí matričního úředníka. Poplatek činí 100 – 1 000 Kč, podle důvodu změny.

Tímto způsobem si například změnila příjmení i jméno Sára Saudková (původním jménem Šárka Směšná), která několik let žila se slavným fotografem Janem Saudkem a nyní žije s jeho synem Samuelem, s kterým vychovává jejich čtyři děti. Přestože ani s jedním z nich nebyla sezdána, používá jejich příjmení.

Podobně se zachovala i Dominika Kolowrat Krakovská, která se za svého přítele a otce dvou dětí Františka Kolowrata nestihla provdat. Přejmenovat se tedy nechala až po jeho smrti, a to pro zjednodušení jednání s úřady při správě majetku svých dětí.

Jak je to s příjmením v jiných zemích

Island – v této zemi nemají klasická jména a příjmení jako v jiných zemích. Nejdůležitější je křestní jméno, podle kterého jsou dokonce řazeny i telefonní seznamy. Dítě dostává místo příjmení jméno svého otce s příponou -dóttir (dcera) nebo -son (syn). Prezident Ólafur Ragnar Grímsson se tedy jmenuje Ólaf Ragnar, Grímův syn. Manželka po svatbě nepřebírá příjmení po manželovi. Děti přebírají příjmení z prvního křestního jména otce, zřídka matky. Čili dcera se bude jmenovat např. Ásta Björg Kristjánsdóttir a syn Svavar Þór Kristjánsson. Samozřejmě se vyskytují i výjimky, kdy přechází příjmení z rodu na rod, ale takových je jen málo.

Španělsko a bývalé španělské kolonie – každý člověk má dvě příjmení: první je první příjmení otce a druhé je první příjmení matky. Sňatkem nepřichází žena o svá dosavadní příjmení, ale doplní je o slovo „de“ (v portugalské „da“) spolu s prvním příjmením manžela.

Itálie – každému z manželů zůstává původní, rodné příjmení.

Japonsko – Manžel používá příjmení své manželky, jestliže manželka je jedináček.

Čína – manželky si po svatbě nemění příjmení.

Zdroj: novinky.cz

CO ZNAMENAJÍ A JAK SE PÍŠÍ TITULY

Akademické tituly, vědecko-pedagogické hodnosti a označení podle druhu završeného studia

Jazyková poradna Ústavu pro jazyk český AV ČR

Závaznou podobu mají ve shodě s platným zněním vyso-koškolského zákona oficiální zkratky současných a v minulosti udílených vědecko-pedagogických hodností nebo akademických titulů: MUDr., MVDr., PhDr., PaedDr., JUDr., PhMr., RNDr., Ing., Bc., Mgr.; dále CSc. a DrSc. Jiným způsobem se zkracují tituly jako Ing. arch., akad. arch., ak. mal., ak. soch. aj. Zkratky vědecko-pedagogické hodnosti profesor a docent se píšou s počátečním písmenem malým (prof., doc.).

Má-li oficiální podoba zkratky velké písmeno, pak podoba s malým písmenem platí za neoficiální. Použijeme ji tehdy, nespecifikujeme-li druh doktorátu (dr. A. Vomáčková). Můžeme ji použít také ve sděleních pracovního rázu, kdy uvádíme pouhé příjmení a jeden z titulů: obraťte se na ing. Nováka; po dobu nepřítomnosti zastupuje doc. Bílou mgr. Zelená.

Zkratky titulů kandidát věd a doktor věd (CSc. a DrSc.), které se uvádějí za příjmením, oddělujeme čárkami stejně, jako bychom oddělili plná vyjádření: (zúčastnil se také docent Nový, kandidát věd, a připomněl...) zúčastnil se také doc. Nový, CSc., a připomněl...

Nověji se místo titulu CSc. uděluje doktorský titul, jehož zkratku slyšíme v podobě [pí ejč dý], popř. [pé há dé]. Kdybychom ho měli napsat tak, jak to odpovídá české tradici v psaní zkratk titulů, napsali bychom PhD. (pro teologii ThD.); ale v zákoně o vysokých školách je uvedena podoba Ph.D. (Th.D.).

PSANÍ TITULŮ

Bc.	bakalář	před jménem
BcA.	bakalář umění	před jménem
Ing.	inženýr	před jménem
Ing.arch.	inženýr architekt	před jménem
MUDr.	doktor medicíny	před jménem

MVDr.	doktor veterinární medicíny	před jménem
MgA.	magistr umění	před jménem
Mgr.	magistr	před jménem
JUDr.	doktor práv	před jménem
PhDr.	doktor filozofie	před jménem
RNDr.	doktor přírodních věd	před jménem
PharmDr.	doktor farmacie	před jménem
ThLic.	licenciát teologie	před jménem
ThDr.	doktor teologie	před jménem
Ph.D.	doktor	za jménem
Th.D.	doktor teologie	za jménem
prof.	profesor	před jménem
doc.	docent	před jménem
CSc.	kandidát věd	za jménem
DrSc.	doktor věd	za jménem
dr. h. c.	čestný doktorát	za jménem
PaedDr.	doktor pedagogiky	před jménem
Dr.	doktor	před jménem
PhMr.	magistr farmacie	před jménem
DiS.	diplomovaný specialista	za jménem

Diplomovaný specialista

V roce 1994 přiznalo MŠMT absolventům vyššího odborného studia právo používat za svým příjmením označení podle druhu završeného studia: diplomovaný specialista, diplomovaný technik, diplomovaný ekonom, diplomovaný fyzioterapeut, diplomovaný ergoterapeut, diplomovaný správní specialista, diplomovaný informační specialista, diplomovaný sociální pedagog. (V roce 1996 přibyl diplomovaný sociální pracovník.) Kromě titulu diplomovaný specialista se tato označení neměla zkracovat.

V roce 1998 stanovilo MŠMT sjednocení těchto označení a na diplomech se má uvádět diplomovaný specialista

v oboru... Pokud jde o zkratku uváděnou se jménem: „Zkrácená podoba označení absolventů vyšší odborné školy pro všechny obory je „DiS.“ a uvádí se vždy za jménem absolventa.“ (Opatření ministra..., č. j. 10 621 / 98

- 23, čl. 1–2) Pokud jde o kladení čárky, postupujeme jako u akademických titulů (srov. tam): Jan Novák, DiS., podal přihlášku do výběrového řízení...

ŠÍLENÁ JMÉNA – JAK NOVOZÉLANDSKÉ ÚŘADY BRÁNÍ DĚTI PŘED NÁPADY RODIČŮ

V8, Anal, Lucifer nebo Královna Viktorie – to všechno jsou křestní jména, která v loňském roce odmítly schválit novozélandské úřady s ohledem na újmu, jakou by v budoucnu mohla dítěti způsobit

Těžko říci, jestli jsou zvláštní jména, která někteří rodiče dávají svým dětem, jen výrazem přepjaté rodičovské lásky nebo zvláštní formou exhibicionismu. Některá křestní jména jsou totiž taková, že nazývat rodiče „kreativními“ je příliš mírné – spíš by zasloužili podezření, že mají o kolečko víc. Kdo pro své dítě vymyslí jméno „V8“ nebo „Anal“, měl by po právu absolvovat hloubkový psychologický rozbor... Novozélandské úřady sáhly alespoň k tomu, že problematická křestní jména odmítají zapsat.

Na Novém Zélandu tak nebude ani děcko, které by mělo místo křestního jména jen tečku, jak chtěli jeho rodiče, ani

potomci označovaní pořadovou číslovkou 2., 3. či 5. podle toho, jak přicházeli na svět, upřesnilo novozélandské ministerstvo vnitra.

V roce 2008 novozélandský soud zabývající se rodinnými záležitostmi nařídil rodičům změnit křestní jméno devítileté dcerky, kterou pojmenovali Talula Does The Hula From Hawaii (Talula tančí havajský tanec hula).

A neprošly ani další případy, kdy byli rodiče až příliš kreativní, včetně křestních jmen, která v překladu znamenala Zastávka autobusu číslo 16, Půlnoční Chardonnay či značka cigaret Benson & Hedges, o kterou rodiče chtěli podělit svá dvojčata.

Zdroj: e15.cz

SENÁT ZATRHL ČEŠKÁM PRÁVO UŽÍVAT PŘÍJMENÍ V MUŽSKÉM TVARU

ČTK

Češky nezískají zákonem právo oficiálně používat příjmení v mužském tvaru. Tuto možnost budou mít nadále jen cizinky či Češky, které se provdají za cizince nebo žijí trvale v zahraničí. Změnu měla přinést novela senátorů ODS, Senát ji ale nejtěsnější většinou hlasů 26 z 51 přítomných členů horní komory zamítl.

Novela má ženám umožnit, aby samy rozhodly, jestli se má jejich příjmení přechylovat. „V podstatě není potřeba, aby úřady do tohoto procesu vůbec vstupovaly,“ uvedl senátor ODS Jiří Oberfalzer za tvůrce předlohy.

Jejich snaha narazila už v ústavně-právním výboru, kde převážili strážci tradičních pravidel českého jazyka. „To je jenom libůstka asi jen pár žen,“ uvedla předsedkyně senátní ústavní komise Eliška Wagnerová (za SZ) s tím, že zákon by přirozený vývoj českého jazyka neměl urychlovat.

Novela si kladla za cíl zrušit dosavadní zákonná omezení při podávání žádosti o zápis příjmení ženy v mužském tvaru, tedy bez koncovky -á či -ová, do matričních knih a dokladů. V mužském tvaru mohlo být na základě žádosti rodičů zapsáno do matriky i příjmení jejich dcery.

DOMA I V KANCELÁŘI JAKO V ITALSKÉM BARU

...ideální řešení díky kávě v kapslích

široký výběr kávy a čajů v kapslích

servis, dodávky do domu zdarma

bezplatné zapůjčení kávovarů

...již od 4 káv denně

kontakt

SWEETCOFFEE s.r.o.

Kanceláře a Showroom
Povltavská 5/74, 171 00 P-7
(residence trojský mlýn)

tel.: +420 222 714 003

fax: +420 222 711 581

www.sweetcoffee.cz

info@sweetcoffee.cz

made in italy

PŘI POSKYTNUTÍ PŘEKLADU DO ZAHRANIČÍ MUSÍM BÝT PLÁTCEM DPH NEBO SE NĚCO ZMĚNILO?

Obdrželi jsme dotaz z Olomouce:

*Dobrý den,
chtěla bych se zeptat, jestli stále platí, že když někdo udělá překlad pro zahraniční firmu, která je plátcem DPH, musí se automaticky také stát plátcem DPH. Já jsem se tímto způsobem stala plátcem DPH a mám z toho jen samé nevýhody. Pro soukromé osoby a pro firmy, které nejsou plátcem DPH, jsem tím pádem drahá a často dají přednost někomu, kdo jim DPH nenaúčtuje. Zaslechla jsem, že v tomto došlo k nějaké změně. Je to pravda?*

Děkuji za rady a zdravím

J.P.

Odpověď zněla:

Ke změně došlo, dnes už se při poskytnutí služby do zahraničí podnikatel nestává plátcem DPH, ale tzv. „osobou identifikovanou“. Zaregistruje se na FÚ při první fakturaci a pak podává přiznání jen v těch měsících, kdy fakturuje do zahraničí. Nepodává přiznání z tuzemských zdanitelných plnění, ale ani si nemůže nic uplatnit na vstupu!

Pokud už plátcem jste, můžete nejdříve po jednom roce, kdy jste se stala plátcem, požádat o zrušení registrace z důvodu nedosažení povinného obrátu. Pak se můžete kdykoli zaregistrovat jako ona osoba identifikovaná.

Alena Foukalová

POKUD SE ŽALOVANÝ K SOUDU NEDOSTAVÍ A NEMÁM KOMU TLUMOČIT, MÁM NÁROK NA ODMĚNU?

Obdrželi jsme dotaz z Brna:

*Dobrý den,
jak prosím účtujete tlumočnický úkon, když se žalovaný nedostaví? Odlumočila jsem pouze jeho omluvný dopis a po 5 minutách z jednání odešla. Mám účtovat celou hodinu se sazbou 350 Kč? Pokud bych neodtlumočila ani tento omluvný dopis, má se vůbec takový „úkon“ zapsat do tlumočnického deníku (s nulovou odměnou)?*

E. P.

Odpověď zněla:

Nejedná se o to, co a kolik jste tlumočila, ale o to, že jste byla veřejnému orgánu k dispozici. Rezervovala jste si na to čas a nemohla jste se věnovat jiné zakázce. Proto účtujete minimálně 1 hodinu a úkon řádně zapíšete do deníku s údaji dle příbrání. Cituji z § 24 vyhlášky č. 37/1967: „...je-li k provedení tlumočnického úkonu třeba méně než jedné hodiny, náleží odměna za celou hodinu.“

Dagmar De Blasio Denčíková

JAK SE CHOVAT V SOUDNÍ SÍNĚ – JSOU NA TO PRAVIDLA?

Obdrželi jsme dotaz z Tábora:

*Dobrý den,
jsou prosím nějaká předepsaná pravidla jak se má tlumočnick chovat v soudní síni? V každém přibrání nám vyhrožují i padesátitisícovou pokutou, tak bych se nerad nevědomky dopustil přestupku. Děkuji předem za informaci.*

J. N.

Odpověď zněla:

Ano, pravidla chování v soudní síni jsou obsažena v příloze č. 12 instrukce ministerstva spravedlnosti ze dne 3. 12. 2001, jejíž plné znění lze najít na internetu. Taktéž u dveří každé jednací síně je obvykle vyvěšena tato příloha s názvem „Poučení pro osoby vstupující do jednací síně“.

Písničkář Ivo Jahelka vtipně zhudebnil její obsah. Dobře se to pamatuje, pokud si vyslechnete v jeho podání píseň stejného názvu.

Dagmar De Blasio Denčíková

Pro čtenáře Soudního tlumočníka uvádíme plné znění poučení

POUČENÍ PRO OSOBY VSTUPUJÍCÍ DO JEDNACÍ SÍNĚ

Při vstupu do jednací síně a během celého pobytu v ní musí být pokrývka hlavy sejmuta. Z této povinnosti platí výjimka jen pro příslušníky ozbrojených sborů, kteří jsou při projednávání věci ve službě, a dále pro ženy v případech, kde to pravidla společenského chování připouští.

Během celého jednání přítomní sedí na svých místech. Klást otázky a vyjadřovat se je možno jen se souhlasem předsedy senátu (samosoudce). K senátu (samosoudci) se mluví jen ve stoje, a to i při sebekratším projevu. Slovní projevy musí být hlasité a srozumitelné.

Výrok rozsudku vyslechnou všichni přítomní k výzvě předsedy senátu (samosoudce) ve stoje.

Soudní osoby i ostatní přítomné osoby se vzájemně oslovují „pane – paní – slečno“ s připojením funkce či procesního postavení, ve kterém oslovený při jednání vystupuje (např. „pane předsedo, pane přísedící, pane obhájce, pane doktore, paní státní zástupkyně, pane znalce, pane svědku“ apod.).

Postup soudního jednání ani jeho důstojnost nesmí být žádným způsobem rušeny. Zejména není dovoleno v jednací síni mluvit bez souhlasu předsedy senátu (samosoudce), dále jíst, pít nebo kouřit, a to ani v přestávce.

Jednání řídí předseda senátu (samosoudce), jehož pokynů se musí všichni přítomní podřídit.

Předseda senátu (samosoudce) rozhoduje též o tom, zda je možno v průběhu soudního jednání pořizovat obrazové záznamy nebo uskutečňovat obrazové nebo zvukové přenosy z jednací síně. S vědomím předsedy senátu nebo samosoudce lze pořizovat zvukové záznamy. Jestliže by však způsob jejich provádění mohl narušit průběh jednání, může předseda senátu nebo samosoudce jejich pořizování zakázat.

Do jednací síně není dovoleno vstupovat se zbraní, nebo s jinými předměty, které jsou způsobitelné ohrozit život nebo zdraví anebo pořádek, výjimka platí jen pro příslušníky ozbrojených sborů, kteří jsou při projednávání věci ve službě.

NEJVÍCE ROZŠÍŘENÉ JAZYKY NA SVĚTĚ

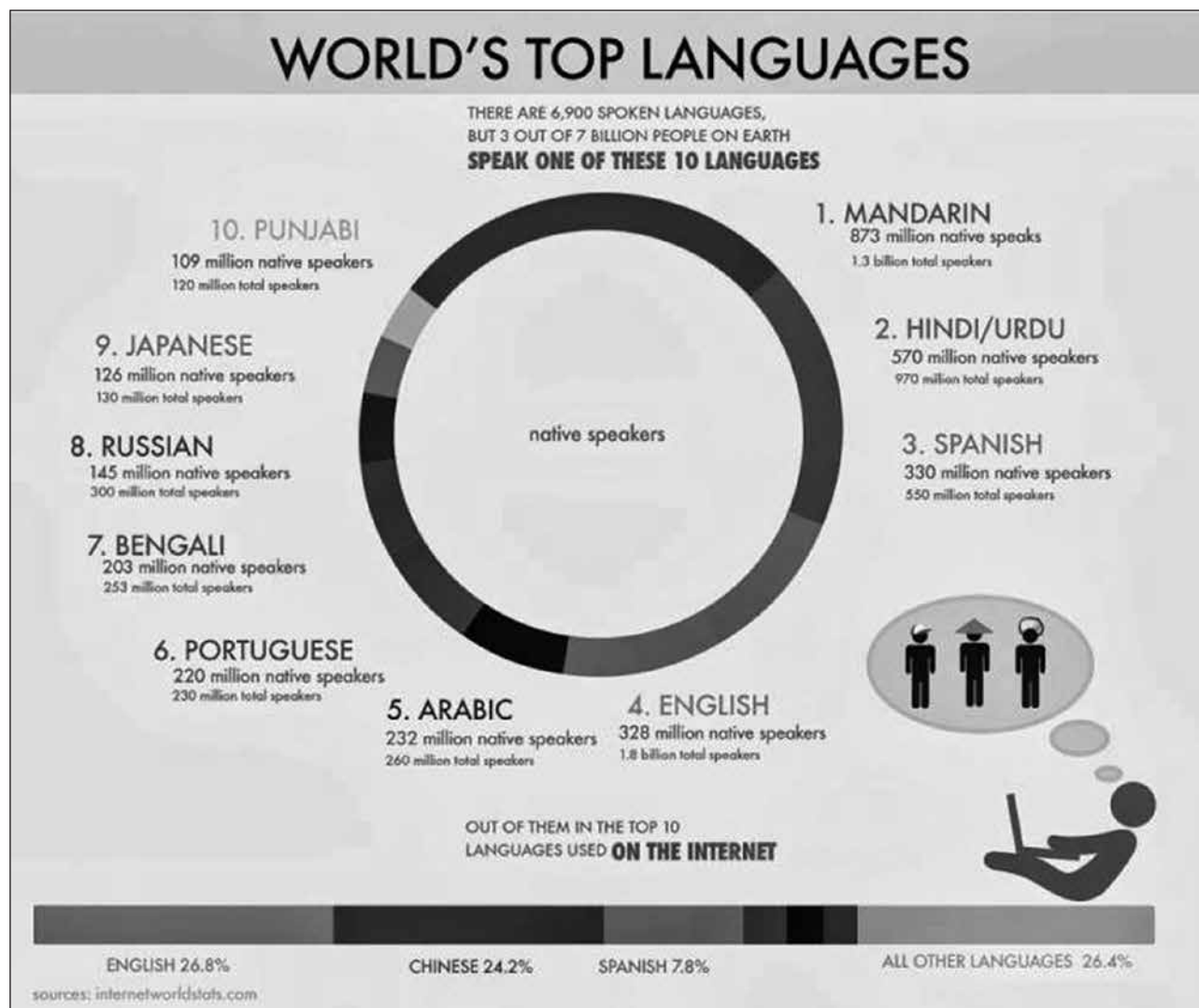
Běžně člověk nepřemýšlí nad tím kolika jazyky lidé na světě mluví. Tlumočníky to ale přece jen někdy napadne a jelikož dnes jsou dostupné i ty nejbizarnější statistiky, nebylo až tak obtížné dopátrat se, jak se věci mají

Dagmar De Blasio Denčíková

Na světě se mluví 6 900 jazyky, ale tři ze sedmi miliard lidí mluví jedním z deseti níže zobrazených jazyků.

Na prvním místě je čínština (mandarínština) s 1,3 miliardy mluvčích, pak hindština/urdština s 970 miliony mluvčích, dále španělština s 550 miliony mluvčích, angličtina s 328 miliony rodilými mluvčími, ale s 1,8 miliardou mluvčích, arabština s 260 miliony mluvčích, portugálština s 230 miliony mluvčích, bengálština s 253 miliony mluvčích,

ruština se 145 rodilými mluvčími, ale s 300 miliony mluvčích, japonština se 130 miliony mluvčích a paňdžábština se 120 miliony mluvčích. Na internetu se ale z těchto deseti jazyků nejvíce používá angličtina (26,8%), čínština (24,2%), španělština (7,8%) a dále v pořadí japonština, portugálština, arabština, ruština a další jazyky.

Zdroj: Internet World Stats

K PŘEKLADŮM NOVÉHO OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU, ZÁKONA O OBCHODNÍCH KORPORACÍCH A ZÁKONA O PODPOŘE MALÉHO A STŘEDNÍHO PODNIKÁNÍ

Odborné vyjádření PhDr. Marty Chromé, Ph.D., vedoucí katedry jazyků PF UK v Praze, autorky překladových právnických slovníků, učebnic právníké angličtiny a desítek odborných statí o právním překladu publikovaných převážně v zahraničí, k připravovaným překladům rekodifikovaných zákonů do angličtiny, němčiny, francouzštiny a ruštiny

Marta Chromá

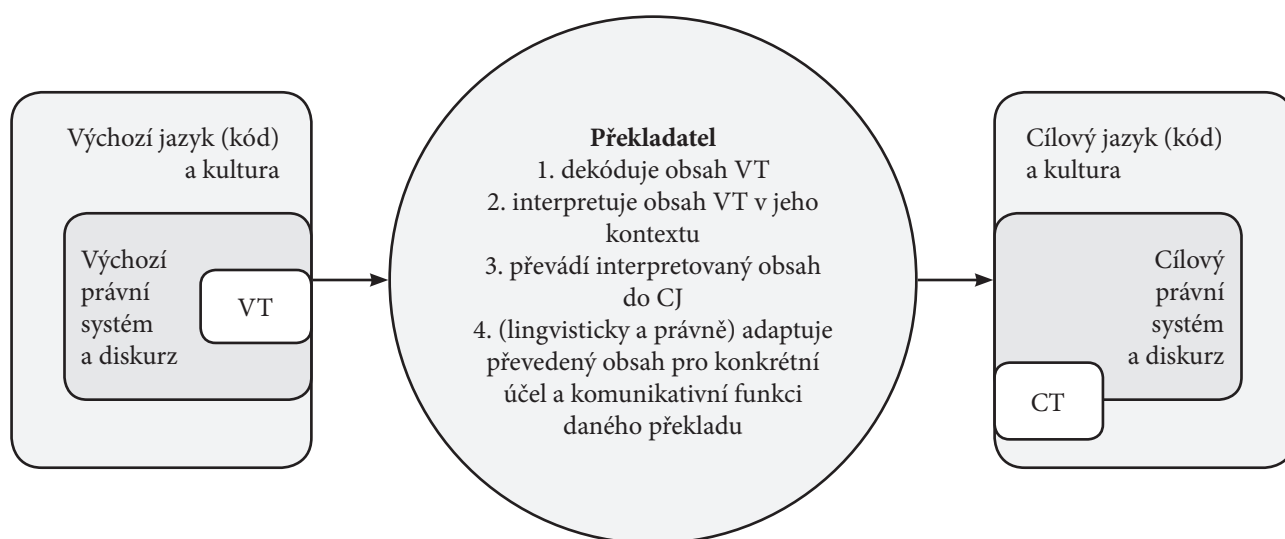
Účelem právního překladu je, aby cílovému příjemci v jeho jazyce poskytl maximálně jasné, dostatečné a právně přesné informace, jež jsou obsaženy v textu výchozím.

Překlady NOZ, ZOK a MSP budou mít sice „pouze“ funkci informační, protože v případě nejasností bude určující jejich český originál, nicméně (ne)kvalita překladu do zadaných jazyků bude velmi jasnou a viditelnou vizitkou celého projektu „Nové soukromé právo, reg. č. CZ.1.04/4.1.00/80.00003“ a české státní správy, která bude mít mezinárodní dosah. Nekvalitní „oficiální“ překlad českého zákona jako východiska pro soukromoprávní nebo veřejnoprávní cizojazyčné texty podkopává princip právní

jistoty a má také negativní dopad na důvěru občanů v celý právní systém.

Překlad právního textu z jednoho jazyka do druhého je, zjednodušeně řečeno, mezikulturním převodem určitého sdělení, jež nelze smysluplně provést bez pochopení výchozí právní kultury a tradice a znalosti cílové právní kultury a tradice. V tomto ohledu bude nejobtížnější překlad NOZ do angličtiny a ruštiny, protože oba jazyky představují zásadně odlišné právní systémy s historií a filozofií zásadně odlišnou od středoevropské právní kultury, na níž je vystavěn NOZ.

Schéma právního překladu

Ze schématu je zřejmé, že překlad je interpretace a že překladatel převede do cílového jazyka pouze takovou informaci, kterou „vyčte“ z výchozího textu. Ale je třeba si být vědom toho, že

- a) překladatelé právnických textů v České republice nemají, až na výjimky, právníké vzdělání. Primární povědomí o právu je u profesionálních překladatelů podpořeno zkušenostmi, které načerpají při překládání právnických textů, ale mnohdy jdou cestou pokusů a omylů, než získají určitý, i když stále laický, vhled do problematiky. Ale to, co se od překladatele očekává a vyžaduje, je, že zprostředkuje komunikaci nejen mezi jazyky, ale zejména mezi právními systémy, které používají tyto jazyky jako svůj komunikační prostředek.
- b) mnohá ustanovení českého textu NOZ vedou k nejednoznačné interpretaci mezi českými (a zkušenými) právníky. Jak tedy chtít od překladatelů, aby „správně“ převedli ustanovení do cizího jazyka, když není úplně jisté, co je interpretačně „správně“ v češtině?

Při tak závažném úkolu, jako je překlad NOZ, ZOK a MPS tedy měl zadavatel překladatelům poskytnout výsledek velmi důkladné právnělingvistické komparace (kterou měl provést tým právníků a špičkových právních překladatelů, jako tomu bylo například v Nizozemsku nebo Německu, když překládali svůj OZ do angličtiny), jímž je terminologická databáze klíčových termínů v AJ, FJ, NJ a RJ. Pouze tak lze zachovat konzistentnost používání ekvivalentů nejen v celém překladu NOZ, ale také jejich odrazu v ZOK a MPS a v překladech dalších právních předpisů do budoucna, a dosáhnout toho, že přeložené zákony budou dávat v cílovém jazyce takový právní smysl, který je nejbližší českému originálu (a nikoliv jít cestou zcela opačnou, a sice že si zadavatel nechá od potenciálních poskytovatelů přeložit celý rejstřík NOZ a podle zcela neznámých kritérií překlady ohodnotí).

Překlad právního textu rozhodně není jen otázkou perfektního zvládnutí výchozího a cílového obecného jazyka. Vždyť tomu, aby byl český (německý, francouzský atd.) právník schopen používat jazyk „svého“ práva a rozumět mu, se učí na fakultě několik let a další desetiletí si v praxi tuto znalost a schopnost upevňuje, případně rozšiřuje. Jestliže český právník ovládá např. angličtinu na velmi pokročilé úrovni, nelze předpokládat, že bude okamžitě rozumět anglickému právu. Stejně tak se u absolventa právníké fakulty v anglicky mluvící zemi nedá očekávat, že bude znát právní systémy (tj. jejich pojmový aparát) ve všech anglicky mluvících zemích nebo dokonce kontinentální právo

v anglicky mluvících oblastech. Výchozí právní text je napsán v jazyce přirozeném pro právní systém, v němž text vznikl. Cílový právní text bude napsán v jazyce, který je přirozený v jiném právním systému (ať už příbuzném či zcela odlišném), jenž má vybudován vlastní pojmový, výrazový či terminologický repertoár, který často neodpovídá povaze výchozího právního systému. Překladatel tedy pracuje se dvěma právnělingvistickými systémy, mezi nimiž musí najít „most“, přes který bude moci výchozí text „přenést“ k cílovému příjemci.

Požadavek zadavatele, aby překlad zkontroloval rodilý mluvčí s právnickým vzděláním magistra je sice logický, nicméně na jeho konci bude v nejlepším případě překlad bez gramatických chyb, nikoliv text, který bude dávat v cílovém jazykovém prostředí stejný/podobný smysl, jako originál v prostředí českém, protože například „zadavatel nepožaduje, aby rodilý mluvčí (jeden z členů realizačního týmu) ovládal český jazyk“.

Požadavky zadavatele, aby v překladu byl zajištěn „soulad s právní terminologií používanou v právních předpisech zemí příslušné jazykové kultury“ a aby se „přednostně používala zavedená terminologie ve veřejně přístupných dokumentech (právní předpisy, judikatura atd.)“, měly být zase založeny na právnělingvistické komparaci, jež měl zajistit před vyhlášením tendru zadavatel a jehož produktem měl být terminologický glosář v daných jazycích, který by sloužil jako základ. Nedá se rozumně předpokládat, že za prostředky, o které se v tendru soutěží, a v omezeném čase, určeném v zadávací dokumentaci, bude zvítězivší poskytovatel organizovat právnělingvistickou analýzu ve všech jazykových kontextech, aby si sám vytvořil terminologický glosář, který dá překladatelům (jichž bude velký počet pro jeden jazyk při zadaném počtu normostran), aby se jím řídili.

Názor zadavatele, že „to, že se jedná o nové právní předpisy v ČR, neznamená, že v cílových jazycích již neexistuje v této právní oblasti ustálená právní terminologie. Zadavatel nemá k dispozici speciální terminologické slovníky pro překlad předmětných právních předpisů do cílových jazyků ani neplánuje jejich vytvoření. Vytvoření terminologického slovníku není předmětem této veřejné zakázky.“, svědčí o jeho zásadní neinformovanosti o tom, jaký je proces a účel právního překladu, jak by měl probíhat, jaké vstupy je třeba poskytnout, aby výsledek překladatelské práce měl nějaký smysl. V případě angličtiny naprosto neexistuje „ustálená právní terminologie“ právě proto, že na světě existuje nějakých 350 variet tohoto jazyka, nějakých 50 zemí s vlastním právním systémem, kde je angličtina

úředním jazykem s vlastním pojmovým aparát, vedle toho angličtina EU, která je jazykem per se, ale hlavně angličtina svou podstatou je jazykem common law, čili jazykem systému, který je fundamentálně ve všech právnělingvistických aspektech odlišný od práva kontinentálního,

navíc středoevropského, jehož je zejména NOZ reprezentantem. Čili aby dával překlad NOZ do angličtiny alespoň elementární smysl, měla by se zevrubná nejen pojmová, ale celková právnělingvistická analýza provést.

K TLUMOČNICKÉ (NE)ETICE

O neprofesionální sebestřednosti, nevhodném oblékání a neetickém chování tlumočnicků píše dlouholetá soudní tlumočnice jazyka italského

Alice Macková

Uvědomuji si, že chválit je velice těžké, ale že kritizovat umí téměř každý. Přesto mě nutí k otevřenému zamyšlení postoje a chování některých soudních tlumočnicků, s nimiž jsem se v poslední době setkala.

Například kolegyně, která tlumočila notářské jednání, jehož předmětem byla valná hromada společnosti s ručením omezeným. Celé jednání prakticky vedla společně se zástupkyní konzultantské společnosti a mimo tlumočení sdělovala účastníkům informace, které náležely tajemnici notářky, jež ze svého místa kromě představení nepronesla ani slovo. Středobodem jednání se prostě stala ona. O tom, že ve svém topu bez rukávů s hlubokým výstřihem a zlatým opaskem působila jako z jiného světa, snad raději jako žena pomlčím, ačkoliv vhodné oblečení soudních tlumočnicků by možná mohlo být tématem samostatného semináře.

I nedávná emailová diskuse s renomovaným kolegou na téma, že svatebčané po něm přece nemohou chtít, aby během církevního svatebního obřadu tlumočil homilii? Jeho závěrečné vyjádření, že „když bude nejhůře, hodí se krátce před svatbou marod“, mě zdvihlo ze židle. Všichni dobře víme, že tlumočení svateb je pohodlnou a dobře honorovanou prací, kdy je všechno dopředu připraveno, takže se vlastně jedná jen o čtení přeloženého textu. Proč tedy takový problém? Nemohu se zbavit dojmu, že se i zde jednalo o zcela neetickou sebestřednost tlumočnicka.

Stranou neponechám situace, kdy vyhovím telefonické žádosti policie o tlumočení výslechu či podobného urgentního úkonu a na druhé straně se ozve: „Tak to je dobře, už jste pátá, koho kontaktujeme, ale zatím všichni odmítli...“ Ano, rozhodování v takovém okamžiku ovlivní řada aspektů (jako matka třech dětí velice to dobře znám) a ráda

Trochu pokory neuškodí

bych se mýlila ve své domněnce, že leckomu se jednoduše nechce brát nepohodlný a nezajímavý kšeft.

Jsem přesvědčena, že funkce soudního tlumočnicka je především služba. Služba spravedlnosti, služba ostatním lidem. Všichni jsme vzdělaní lidé, kteří mají povinnost svým vystupováním dávat ten nejlepší příklad ostatním. Nejde jen o to se prázdně honosit titulem „soudní tlumočnick“, při jehož vyslovení si většina neznalých stále „sedá na zadek“, což mnohým z nás velmi snadno polechtá ego... Po své dvanáctileté praxi tedy prosím všechny kolegy: Najděme v sobě více pokory, prospěje to naší profesi, ale především nám samotným!

VÝHRADY EVROPSKÉ ASOCIACE PRÁVNÍCH TLUMOČNÍKŮ A PŘEKLADATELŮ EULITA K ČL. 6 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY Č. 1024/2012

Dne 18. července 2013 zaslala prezidentka asociace EULITA Liese Katschinka panu Bernhardu Rapkayovi z Výboru pro právní záležitosti (JURI) Evropského parlamentu dopis, který zde uvádíme

Liese Katschinka

Z angličtiny přeložila přeložila Miluše Malá

Věc: Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o podpoře volného pohybu občanů a podniků zjednodušením přijímání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012

Vážený pane Rapkayi,

Evropská asociace právních tlumočnicků a překladatelů (EULITA) by Vám ráda předložila své připomínky ke shora uvedenému návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o podpoře volného pohybu občanů a podniků zjednodušením přijímání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012.

Nejprve mi dovolu stručně představit Asociaci právních tlumočnicků a překladatelů EULITA. Tato mezinárodní nezisková asociace byla zřízena podle belgického práva v roce 2009 s cílem zastupovat zájmy právních tlumočnicků a překladatelů v členských státech EU a podporovat kvalitu tlumočnických a překladatelských služeb právních textů, zejména v podmínkách soudních řízení. Po přijetí směrnice EU 2010/64 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení zorganizovala EULITA v roce 2011 a 2012 projekt TRAFUT (JUST/2010/JPEN/AG/1549), jehož cílem byla pomoc s transpozicí této směrnice. Více podrobností najdete na stránkách EULITY (www.eulita.eu).

Pokud se týká shora uvedeného návrhu nařízení, je EULITA toho názoru, že tento návrh je chválný z hlediska snížení administrativního zatížení občanů i podniků. Evropská asociace právních tlumočnicků a překladatelů by však chtěla vyjádřit své výhrady k článku 6 návrhu, který v odstavci 1 uvádí: „Orgány přijmou neověřené překlady veřejných listin vydaných orgány jiných členských států.“ V odstavci 2 je potom uvedeno: „Má-li orgán v jednotlivých případech důvodnou pochybnost o správnosti nebo kvalitě překladu veřejné listiny, který mu byl předložen, může požadovat ověřený překlad dané veřejné listiny. Orgán v takovém případě přijme ověřené překlady vyhotovené v jiných členských státech.“

Je zřejmé, že ověřené překlady, tj. překlady pořízené soudními/soudem jmenovanými tlumočníky a překladateli jsou obvykle spolehlivější. Vždyť soudní/soudem jmenovaní tlumočníci a překladatelé musejí, alespoň v mnoha členských státech EU, skládat náročné zkoušky, v průběhu kterých se ověřuje jejich jazyková i právní kvalifikace. Samozřejmě i překlady pořízené soudním překladatelem mohou obsahovat chyby; avšak podpis na překladu minimálně umožňuje zdroj takové chyby vyhledat, a učinit tak příslušnou osobu odpovědnou za veškeré chyby. Pokud by mohl překládat dokument kdokoli, pravděpodobnost výskytu chyb by se mohla dramaticky zvýšit s každou legislativou, která by byla jako výsledek shora uvedeného návrhu nařízení přijata. Ve skutečnosti by se to mohlo stát motivem pro osoby, které by očekávaly výhody z pořízení překladu dokumentu s pozměněným obsahem. Navíc shora uvedený návrh nařízení EU by umožnil komukoli pořídit překlad, aniž by bylo nutné uvést jméno překladatele. Návrh nařízení EU se tak může

stát podnětem pro falšování nebo padělání dokumentů. To jistě není účelem zjednodušení administrativního procesu. Výjimka obsažená v současném návrhu, totiž že orgán může požadovat ověřený překlad v případě důvodné pochybnosti, bude vyžadovat, aby úředník, který má dokument přijmout, byl schopen říci, zda má důvodné pochybnosti o správnosti překladu. Předpokladem k tomu je, aby tento úředník uměl a ovládal jazyky, ve kterých má dokumenty přijímat, což je v mnoha zemích nepravděpodobné.

Navíc, jakmile orgán přijme chybný překlad dokumentu a na jeho základě vynese chybné rozhodnutí, bude nutno takovou chybu napravit náhradou škody. V této souvislosti není jasné, kdo nakonec ponese náklady takového občanskoprávního řízení, kdo bude nakonec odpovědný a povinný a koho bude případně možné za chybně přeložený dokument potrestat. Náklady takového soudního sporu budou jistě vyšší než náklady na pořízení ověřeného překladu.

Veřejné listiny mají vyšší úroveň důvěryhodnosti, pokud jde o jejich vystavení nebo jejich obsah. Veřejné listiny (v originále nebo přeložené) jsou také velmi důležité jako důkaz v občanskoprávních a trestních řízeních. Existují proto pochybnosti, zda je smysluplné rozšiřovat rozsah neověřených dokumentů nad rámec platných vícejazyčných standardizovaných formulářů EU.

Vzhledem k tomu, že směrnice EU 2010/64 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení výslovně zmiňuje právo na vyšší kvalitu jazykových služeb, zdá se být kontraproduktivní vydávat legislativu, která sníží standardy pro překládání veřejných listin.

Evropská asociace právních tlumočnicků a překladatelů ráda poskytne další informace k této problematice a je rovněž připravena diskutovat tyto otázky se členy výboru JURI.

JE PŘEKLÁDÁNÍ ZLATÝ DŮL NEBO MISE?

Cena za přeložené slovo a co obnáší Fuzzy Matches čili práce zdarma. Kdo pracuje s Tradosem nebo Transitem či Acrossem, což je dnes standardní podmínkou spolupráce se zahraničními, ale i našimi agenturami, ví o čem se jedná

Martin Havlín

Již celá léta pracuji pro velkou zahraniční agenturu, která mě spolehlivě zásobuje prací, takže nemám žádné velké výpadky; na druhou stranu mám ovšem také minimum různých zákazníků. Má to své výhody (post externího spolupracovníka na plný úvazek) i nevýhody (vázanost na jednoho zákazníka). Při naznačené vytíženosti ovšem nemohu uspokojit ostatní zákazníky, a většinou jsem tak nucen zakázky z jiných zdrojů odmítnout.

Co se týče vyúčtování, v zahraničí se téměř výhradně účtuje na slova zdrojového textu.

V mém případě se bavíme o překladech z němčiny nebo angličtiny do češtiny. Někdy v roce 2002 byla slušná cena

0,08 EUR za slovo, dnes mi platí 0,06 EUR za slovo, a to ještě jenom díky mým vyjednávacím schopnostem, protože původně mě chtěli přinutit pracovat za 5 centů.

Ale pozor: řeč je o nových slovech, tzv. NoMatches. Kdo pracuje s Tradosem nebo Transitem či Acrossem, což je dnes standardní podmínkou spolupráce se zahraničními, ale i našimi agenturami, už ví, o čem se jedná.

Pro ilustraci: Zakázka na překlad má celkový objem např. 20 000 slov. Z toho je 2 000 opakováček (za třetinovou cenu paušálu, pokud je zákazník ochoten opakováčky vůbec platit), pak třeba 10 000 stoprocentních shod (opět maximálně za třetinovou cenu paušálu), třeba 3 000

NoMatches (nová slova za plnou cenu) a zbytek je rozdělen do kategorií shod 50–74 % (většinou za plnou cenu), 75–84 % (zhruba za poloviční cenu), 85–94 % (v nejlepším případě za poloviční cenu, ale spíše méně) a 95–99 % (zhruba za třetinovou cenu).

Schéma procentuálního ohodnocení jednotlivých kategorií slov je u každé agentury jiné. Výsledný výdělek překladatele má ovšem s léty klesající tendenci. Agentury resp. jejich projektoví manažeři nedokáží (nechtějí?) zákazníkům vysvětlovat, nakolik může být pro překladatele užitečná – nebo spíše neužitečná – předpřeložená překladová jednotka, která se shoduje s originálem na méně než 85 %. Stejně tak nedokáží vysvětlit, co znamenají opakovačky, totiž že jde o nová slova, která se v textu minimálně jednou zopakují, což však neznamená, že se za ně nemusí platit. Samostatnou kapitolou jsou formátovací znaky, které kolikrát natolik sníží čitelnost textu, že je pro překladatele lepší a rychlejší překladovou jednotku nově přeložit než upravovat programem navržený překlad.

Nedávno jsem měl skvělou zakázku – předělával jsem všechny stoprocentní shody, protože se překlad mých „kolegů“ vůbec nedal číst, takže jsem v podstatě dělal nový překlad za cenu tří centů za slovo.

Někdy se zkrátka stane, že se dostanete na průměrnou cenu za slovo i pod 4 centy. Což je – mírně řečeno – smutné, ale nutno dodat, že většinou jsou procentuální poměry poněkud příznivější. Já mám nejradši, když mám co nejvíce neznámých slov a nemám nařízenou žádnou závaznou terminologii, kterou stejně většinou zpracovávají buď emigranti

nebo v horším případě cizinci nemluvíci dotyčným jazykem. Což je často to samé, bohužel.

Výborné byly jednou instrukce zákazníka (rodilého Němce, který slovanskou řeč snad ani nikdy neslyšel), že všude v českém textu návodu k nářezovému stroji je nutno chápat Touch Screen a Slicer jako vlastní názvy. Takže moji kolegové resp. „takypřekladatelé“, kteří si neuvědomují německý komplex, totiž že Němci „bohužel“ nemluví anglicky, a tak se alespoň úporně snaží používat anglické výrazy všude, kde to jde i kde to nejde, byli schopni psát zhůvěřilosti typu: „Stiskněte na Touch Screenu Slicera spínací plochu...“ Paráda, ne? Zvlášť, když to znamená: „Klepněte na dotykové obrazovce nářezového stroje na tlačítko...“

A tohle jsem opravoval od rána do večera včetně dvou víkendů, abych se 2 dny po odevzdání zakázky dozvěděl, že zákazník není ochoten platit opakovačky, které bohužel nejde nijak fyzicky z překladu vyjmout, a že mu je mám/musím darovat.

A neměli bychom zapomenout ani na kouzelné XU's (dnes transformované do vznešených Perfect Matches), tedy zablokované segmenty, které teoreticky není třeba znovu kontrolovat, protože za ně zákazník platil už v jiných překladech, takže se nekontrolují ani neplatí. A že jsou tam chyby a někdy i velmi hrubé chyby, na to může každý vzít jed.

Má ještě někdo pocit, že překládání je zlatý důl, samé lenošení a za spoustu peněz?

NETLUMOČNICKÁ ROLE TLUMOČNÍKA U NOSTRIFIKAČNÍCH ZKOUŠEK

„Potřebuji tlumočníka se znalostí fyziky. Máte takového, který mi bude schopen pomoci? Potřebuji, aby mi pomáhal s odpovědí. Bohužel jsem školu absolvoval tak dávno, že si už téměř nic nepamatuji. Potřeboval bych, aby se tlumočník snažil správně odpovídat i tehdy, kdy moje odpověď správná být nemusí.“ Co s tím, když se klient na vás obrátí s podobným požadavkem?

Roman Hujer a Adam Havlín

Tlumočení u nostrifikačních zkoušek klade na tlumočníka specifické nároky, kterými se tento úkon liší od běžného tlumočení. Za prvé je to přesná znalost terminologie

a orientace v dané látce do té míry, aby byl tlumočník schopen rozeznat a přeložit i chyby a nepřesnosti, za druhé je to poněkud netradiční role, do které si student tlumočníka

dosazuje a které tlumočník nesmí zcela podlehnout, aby při tlumočnickém aktu neměl tendenci studentovi – být v dobrém úmyslu – pomáhat, ale aby skutečně překládal jen to, co student řekne, jeho odpovědi neopravoval a aby mu nenapovídal.

Na studentech často od prvního setkání vidím obrovskou nervozitu a nejistotu. A není divu. Mladého člověka, nezřídka neploletého, čeká během pár měsíců po maturitě znovu zkouškový stres a potítko, a to v zemi, jejíž řeč si ještě dokonale neosvojil. Navíc má být zkoušen z předmětů, které si sám nevybral, ale které mu určil krajský úřad či pražský magistrát. V takové situaci je pochopitelné, že student nevnímá tlumočníka jen jako tlumočníka, ale že se k němu „upíná“ jako ke člověku, který mluví jeho řečí a který mu může pomoci zorientovat se v neznámém prostředí.

Jak tlumočník pomáhá, i když nepomáhá

Pro studenty jsem jakýmsi prostředníkem mezi nimi a zkoušejícími, jsem někdo, kdo se vyzná v dané situaci, kdo už má zkušenosti a může jim poradit. Často se mě hned začnou vyptávat: „Co všechno chtějí slyšet?“, „Jak to probíhá?“, „Co když něco nebudu vědět, řeknete to za mě?“. A pozoruji, jak z nich část té počáteční nervozity spadne, mají-li možnost své obavy a svou trému a očekávání takto ventilovat. Nervozita je ještě menší s vědomím, že před zkušební komisí nebudou předstupovat sami, ale v doprovodu tlumočníka, na kterého se mohou obrátit, když něčemu nebudou rozumět, a který je přeci nedá. Není zanedbatelný ani faktor času. Student si uvědomuje, že při zkoušce s tlumočením se toho ve vymezeném čase stihne říct a vyzkoušet méně než bez tlumočení.

...a jak nepomáhá, když pomáhá

Při samotné zkoušce pak i přes veškeré výše zmíněné „vedlejší příznaky“ tlumočení musí tlumočník dbát profesionální etiky a být nestranným tlumočníkem.

Nestalo se mi, že by po mně student na potítko chtěl, abych mu radil. A pokud se mě před zkouškou studenti ptají „A když něco nebudu vědět, tak to za mě řeknete?“, je to míněno spíše nevázně, k uvolnění napětí. Vždy na to odpovídám, že budu překládat jen to, co řeknou, a tím je věc vyřešena.

V jednom případě jsem se však setkal i s vážně míněnou objednávkou nápovědy, kdy se se mnou dotýčný student chtěl sejít pár dní před testem, abychom se domluvili, jakým způsobem mu budu naznačovat správné odpovědi. Tuto zakázku jsem odmítl. Vím ale o tom, že na pár školách

již došlo k incidentům, kdy byla taková nepřipustná nápověda odhalena a kdy byl dokonce student kvůli tlumočnicki od zkoušky vyhozen.

Umím si představit, že je tlumočník veden upřímnou snahou studentovi pomoci, a vím, že ho to k tomu mnohdy svádí, zejména když vidí, že i zkoušející se snaží studentovi pomoci nebo že ten o generaci či dvě mladší student k němu vzhlíží jako ke svému ochránci. Ve výše zmíněném případě však šlo o čistý byznys – za dvojnásobnou cenu za mě udělejte zkoušku. A na to nemohu přistoupit. Nejen že je to neetické, ale kdybych na to přistoupil, pak bych šel ke zkoušce nikoli jako tlumočník, ale jako zkoušený. A já mám svou hrdost. Nechat se v mém věku a v mém postavení zkoušet (ještě k tomu na střední škole) mi připadá ponižující.

VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ EVROPSKÉ ASOCIACE PRÁVNÍCH PŘEKLADATELŮ A TLUMOČNÍKŮ EULITA 2013

V návaznosti na Mezinárodní konferenci, pořádanou kolegy z britské Asociace policejních a soudních tlumočnicků v Londýně, o které píšeme v jiném článku tohoto čísla bulletinu Soudní tlumočník, se v Kongresovém centru Canary Wharf v Londýně konalo valné shromáždění asociace EULITA

Ilona Šprcová

Valného shromáždění se účastnili členové výkonného výboru EULITA: prezidentka Liese Katschinka, vice-prezidentky Christiane Driesen a Zofia Rybinska, pokladník Lucia Castaño Castaño a členka výkonného výboru Flavia Caciagli. Přítomni byli také zástupci téměř všech členských organizací EULITA. Za KST ČR® se valného shromáždění účastnily předsedkyně představenstva Eva Gorgolová a členka představenstva Ilona Šprcová.

Na úvod valného shromáždění prezidentka EULITA paní Liese Katschinka přivítala všechny přítomné a předložila k odsouhlasení zápis z minulého valného shromáždění, které se konalo v únoru 2012 v Praze. K zápisu nebyly vzneseny žádné připomínky a valné shromáždění jej schválilo v navrženém znění. Dále byly předneseny zprávy výkonného výboru – Zpráva o činnosti výkonného výboru EULITA za rok 2012 a Zpráva o hospodaření za rok 2012. Prezidentka EULITA podrobně informovala o jednáních, které EULITA vedla především se zástupci Evropské komise i v souvislosti s implementací Směrnice o právu

na překlady a tlumočení v trestním řízení v jednotlivých členských státech EU. Podrobně byly představeny také závěry projektu IMPLI a nový projekt, zahájený v předvečer mezinárodní konference a zasedání EULITA – projekt QUALETRA. Valné shromáždění schválilo zprávy výkonného výboru za rok 2012. Členům byl představen plán činnosti a hospodaření na rok 2013, který byl také potvrzen.

Pro nás je významnou skutečností to, že v souvislosti s pracovním vytížením tajemnice výkonného výboru EULITA paní Kristiny Antinijutti tato požádala o uvolnění z funkce tajemnice výkonného výboru. Výbor její žádosti vyhověl a hledal za ni náhradu. Výkonný výbor EULITA navrhl kooptovat na pozici tajemnice výboru Catherinu Van den Brinkovou Štifterovou, členku představenstva KST ČR. Představenstvo KST ČR® tento návrh nadšeně podpořilo. Po představení profilu kandidátky **valné shromáždění EULITA jednomyslně kooptovalo Catherinu Van den Brinkovou Štifterovou do výkonného výboru EULITA na pozici tajemnice.**

Nový výkonný výbor EULITA: C. Van den Brinková Štifterová z ČR, F. Caciagli Conigliaro z Itálie, Ch. Driesen z Francie, L. Katschinka z Rakouska, Z. Rybinska z Polska, M. van Oijen-Stolk z Nizozemska a L. Castaño Castaño ze Španělska

MOŽNOST VEDENÍ TLUMOČNICKÉHO DENÍKU I V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ

V souvislosti s novelou zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o znalcích a tlumočnících“), bylo ustanovením § 15 tohoto zákona znalcům a tlumočnickům umožněno vést znalecký a tlumočnický deník vedle listinné podoby také v podobě elektronické, a to od 1. 1. 2012. V roce 2011 bylo možné vést deník pouze v listinné podobě na předtištěném tiskopisu

Kateřina Pivoňková

Vzhledem k tomu, že elektronická podoba deníku není zákonem o znalcích a tlumočnících ani vyhláškou č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“) stanovena, znalci a tlumočníci se obrací jak na krajské soudy, tak i na Komoru soudních tlumočnicků ČR s dotazy, jak má znalecký/tlumočnický deník vypadat v případě, že se jej rozhodnou vést v elektronické podobě. Jde zejména o konkrétní podobu stránek, jejich členění a číslování.

Znalecký a tlumočnický deník vedený v elektronické podobě by měl obsahovat stejné údaje jako znalecký a tlumočnický deník vedený v listinné podobě – tj. údaje o provedení posudků nebo tlumočnických úkonů, jejich předmětu, údaj o tom, pro koho byla činnost provedena, výši odměny a výloh a den jejich proplacení. Zachována je i kolonka „Poznámka“, kde lze vyznačovat např. jazyk nebo znalecký obor, ve kterém byl úkon proveden v případě, že znalec/tlumočnický pracuje ve více oborech/jazycích, číslo faktury apod.

Dle pokynu ministerstva spravedlnosti znalecký/tlumočnický deník vedený v elektronické podobě je ke kontrole krajskému (městskému) soudu zaslán ve formátu Portable Document Format (přípona pdf) opatřený zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb nebo prostřednictvím datové schránky znalce nebo tlumočnicka. Na webových stránkách soudů i ministerstva spravedlnosti je zveřejněn vzor deníku včetně komentáře (tabulka Excel).

Bohužel, praxe prvního roku, kdy je možné znalecký/tlumočnický deník odevzdávat v elektronické podobě, ukázala, že data, která znalci nebo tlumočníci soudu zašlou, nemá pověřený pracovník soudu kam uložit, neboť současná podoba programu, ve kterém je databáze znalců a tlumočnicků vedena, toto neumožňuje. Do tzv. „karty znalce/

tlumočnicka“ nelze takto zaslaný deník nijak uložit. Vystal tedy problém, jak s těmito daty naložit, pokud se znalec nebo tlumočnick již rozhodl, že listinnou podobu, tedy podobu znaleckého/tlumočnického deníku psanou ručně do žlutého sešitu s očíslovanými stránkami, vést nechce.

Vedoucí oddělení znalců a tlumočnicků Krajského soudu v Praze proto zvolila variantu, která umožňuje znalcům a tlumočnickům vést elektronickou podobu deníku v souladu se zákonem o znalcích a tlumočnících, zároveň ale umožňuje i soudu kdykoliv nahlédnout do údajů zapsaných v deníku a s těmito údaji v případě potřeby dále pracovat (např. v rámci namátkových kontrol zpracovaných posudků/překladů, v případě dohledání znaleckého posudku nebo překladu, na jehož zpracování byla podána stížnost apod.).

Znalec nebo tlumočnick svoji elektronickou podobu deníku, kdy strana deníku má přesnou grafickou podobu stránky tištěného deníku, vytiskne, tedy vytvoří jakýsi svazek listů, který obsahuje zapsané údaje o všech posudcích/překladech, které v daném roce vypracoval, tento svazek listů nadepíše rokem a stejnými údaji, které jsou uvedeny na žlutém znaleckém/tlumočnickém deníku a odešle k soudu. K této tištěné verzi zpravidla připojí i údaje vypálené na CD. Jak tištěnou verzi, tak i CD lze archivovat v osobním spise znalce/tlumočnicka. Odpadne tedy ruční hromadné opisování údajů do žlutého deníku, kdy zpravidla znalci i tlumočníci si

údaje píše průběžně do různých pomocných sešitů. Údaje v tištěné verzi jsou velmi dobře čitelné, snadno zkontrolovatelné a pro soud i zpětně dohledatelné.

Pokud se tedy znalec/tlumočník rozhodne vést elektronický znalecký/tlumočnický deník, doporučuji konzultovat shora nastíněný způsob s vedoucí(m) oddělení znalců a tlumočnicků příslušného krajského (městského) soudu. Upozorňuji, že variantu, jakým způsobem bude deník v daném roce veden, je nutné zvolit na jeho začátku a pak po celý rok tuto variantu zachovat. Je zcela nepřijatelné, aby způsob vedení deníku byl v průběhu roku měněn. Je samozřejmé, že pokud znalec nebo tlumočník dospěje k závěru,

že mu vedení znaleckého/tlumočnického deníku v elektronické podobě nevyhovuje, může se od nového kalendářního roku vrátit k dosavadní a stále platné formě vedení deníku v listinné podobě.

Jen pro zajímavost uvádím, že u Krajského soudu v Praze zvolilo možnost vedení elektronického znaleckého deníku v roce 2012 celkem 13 znalců a možnost vedení tlumočnického deníku v elektronické podobě v témže roce celkem 5 tlumočnicků.

Autorka je vedoucí oddělení znalců a tlumočnicků Krajského soudu v Praze

SLAVNOSTNÍ SETKÁNÍ V PARLAMENTU K 15. VÝROČÍ EXISTENCE ČESKO- NĚMĚCKÉHO FONDU BUDOUCNOSTI

Česko-německý fond budoucnosti je již patnáct let nepostradatelnou oporou živoucího susedství mezi lidmi obou zemí

Eva Gorgolová

Česko-německý fond budoucnosti, vzniklý na základě Česko-německé deklarace a Česko-německé diskusní fórum, jehož úkolem je podpora dialogu mezi Čechy a Němci, oslavují v letošním roce 15. výročí svého založení. Při této příležitosti se konalo dne 24. června 2013 v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR slavnostní setkání s diskusí pod záštitou Miroslavy Němcové, předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, a Norberta Lammerta, prezidenta Spolkového sněmu SRN, na které byli pozváni i zástupci Komory soudních tlumočnicků ČR, neboť s Fondem již léta spolupracujeme a je našim partnerem každoročních česko-německých seminářů.

Program zahájili svými vítacími projevy pan Tomáš Jelínek a pan Joachim Bruss, ředitelé Česko-německého fondu budoucnosti. Zdravice pak přednesli paní Kristina Larischová, předsedkyně správní rady Fondu a pan Luděk Seřiz, český předseda Rady Česko-německého diskusního fóra. Po úvodním slovu bývalého předsedy Senátu Parlamentu ČR Petra Pitharta následovala diskuse moderovaná panem Ondřejem Matějkou, ředitelem Antikomplexu.

Diskuse se zúčastnili pan Martin Kastner, europoslanec a člen správní rady Česko-německého fondu budoucnosti,

pan Alexander Vondra, bývalý senátor a ministr, člen Rady Česko-německého diskusního fóra, Carsten Lenk, ředitel Evangelického vzdělávacího centra Řezno a Libuše Černá, zakladatelka Agentury pro mezinárodní kulturní výměnu pro-tisk. Do diskuse se také zapojil jeden z čestných hostů, a to pan profesor Otto Pick, politolog a diplomat, bývalý člen Rady Česko-německého diskusního fóra.

Závěrečné slovo měl pan Felix Kolmer, viceprezident Mezinárodního osvětitského výboru, a také bývalý člen Rady Česko-německého diskusního fóra.

Program příjemně osvěžilo hudební vystoupení Česko-německého barokního souboru Capalla Anna se sonátou „La Bernabea“ op. 4, Nr. 1, od Giovannioho Antonia Pandolfi Mealli.

Setkání zakončil Albrecht Heinrich Schläger, předseda správní rady Fondu. Po oficiálním programu následovala neformální diskuse a raut.

Také Komora ocenila dosavadní dlouholetou spolupráci a podporu a popřála všem zaměstnancům Fondu do dalších

let mnoho sil a dobrých rozhodnutí při jeho záslužné a nelehké činnosti a zaslala připojenou zdravici.

Od svého vzniku pořádá Komora každoročně česko-německý terminologický seminář, na kterém si účastníci z obou zemí vyjasňují terminologické nejasnosti a problémy. Od roku 2000 mají semináře díky laskavé finanční podpoře Česko-německého fondu budoucnosti mimořádně dobrou úroveň, neboť Komora může zvát renomované české i německé přednášející. Česko-německému fondu budoucnosti tímto upřímně děkujeme za podporu

a ujišťujeme ho, že se budeme i nadále snažit, aby tyto akce nejen rozšiřovaly odborné znalosti soudních tlumočnicků, ale aby i nadále přispívaly k navazování a rozvoji úzkých pracovních i osobních kontaktů a tím podporovaly porozumění nejen přímo mezi účastníky seminářů, ale jejich prostřednictvím při výkonu profese i mezi zainteresovanými občany České republiky a Spolkové republiky Německo.

Všechny zdravice naleznete na stránkách Fondu <http://www.fondbudoucnosti.cz/>

KOMORA SOUDNÍCH TLUMOČNÍKŮ ČR BLAHOPŘÁLA ČESKO-NĚMECKÉMU FONDU BUDOUNOSTI

eulita

KOMORA SOUDNÍCH TLUMOČNÍKŮ ČESKÉ REPUBLIKY – KST ČR®
Hybernská 1006/18, 110 00 Praha 1

Česko-německý fond budoucnosti
Železná 24
110 00 Praha 1

V Praze dne 29. 4. 2013

Komora soudních tlumočnicků České republiky blahopřeje Česko-německému fondu budoucnosti k 15. výročí jeho založení. Velmi si ceníme vzájemné dlouhodobé spolupráce a jsme rádi, že Komora soudních tlumočnicků České republiky mohla ve spolupráci s Česko-německým fondem budoucnosti svým dílem přispět k jeho hlavní ideji – pomáhat stavět pomyslné mosty mezi Čechy a Němci, usilovat o jejich vzájemné porozumění a společně tak směřovat k česko-německé budoucnosti, tedy k myšlence, kterou si fond příznačně nese ve svém názvu.

Eva Gorgolová
předsedkyně představenstva

ROZLOUČENÍ S PŘEKLADATELEM ZDEŇKEM FRÝBORTEM (1931–2013)

Dne 4. dubna 2013 zemřel kolega, překladatel z italštiny a přítel Zdeněk Frýbort. Smutek z jeho smrti znásobila skutečnost, že česká média jeho úmrtí ignorovala. Dokonce i cílené hledání na síti přineslo sice hojné zprávy v cizích jazycích, ale v češtině bohužel jen jednu. Toto smutné konstatování a nevěděk bych chtěla alespoň částečně napravit překladem zprávy z italské televize Rai News 24

Dagmar De Blasio Denčíková

Zdeněk Frýbort, jeden z nejvýznamnějších překladatelů z italštiny v České republice, ve své vlasti považovaný za jednoho z největších odborníků na italskou literaturu, zemřel v Praze po dlouhé nemoci ve věku 83 let. Oznámili to jeho přátelé z Ravenny, kde více jak před padesáti lety potkal svoji manželku Giovannu – i ona nás jen před nedávnem opustila – a kde byl vysoce oceňován za svůj kulturní přínos.

Frýbort, kterého v roce 2005 jmenoval prezident Italské republiky Ciampi rytířem Řádu italské hvězdy (pozn. překl.: v Itálii druhé nejvyšší státní vyznamenání), přeložil mimo jiné autory jako Curzio Malaparte, Carlo Emilio Gadda, Alberto Moravia, Elsa Morante, Umberto Eco (jeho je překlad do češtiny díla „Jméno růže“), Aldo Busi, Vittorio Sereni, Edoardo Sanguineti, Roberto Calasso. Právě za překlad tohoto posledního autora získal v roce 2009 od Jednoty překladatelů a tlumočnicků nejvyšší ocenění v oboru.

Frýbort se zdržoval dlouhá období v Itálii, zejména v Ravenně, kde pobýval v zimních měsících a pak také v obci Bocca di Magra (okres La Spezia), která v padesátých a šedesátých letech minulého století byla vyhlášena „kulturní obcí“ skupinou intelektuálů jako Elio Vittorini, Giulio Einaudi, Cesare Pavese a Giovanni Giudici. Giovanni Giudici byl velmi blízkým přítelem překladatele.

Zdeněk Frýbort zanechal v Praze dceru Martinu, novinářku České televize.

Zde otiskujeme vzpomínku na Zdeňka Frýborta z pera Ivana Matějky

Bez díla Zdeňka Frýborta bychom bývali byli o mnohé ochuzeni. Zůstával ve skrytu řady knih, které rozšiřovaly naše poznání světa a jeho historie – jako překladatel, redaktor, editor, autor doslovů.

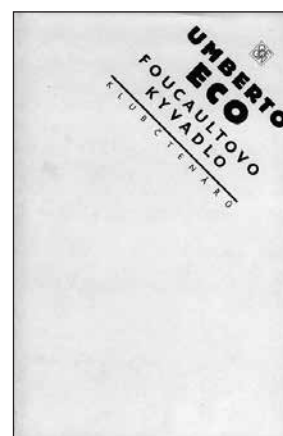
Z „jeho“ autorů jmenujme zejména Umberta Eca s romány Jméno růže, Foucaultovo kyvadlo, Ostrov včerejšího dne i Baudolino, ale i s esey a studiemi. Italština byla hlavním jazykem, z něhož Frýbort překládal – uvedl k nám Italo Calvina i Carla Emilia Gaddu, Curzia Malaparta i Elsu Morantovou. A pak také Pasoliniho, Felliniho, Buzzatiho, Sciasci. Vždy díla náročná obsahem i jazykově. Byl také spoluautorem Italsko-českého a česko-italského slovníku – Vocabolario italiano-ceco e ceco-italiano (1997). Byl ale podepsán také pod překlady z francouzštiny, španělštiny, latiny. Svým jménem pokrýval v 70. a 80. letech ale také překlady Sergeje Machonina a Jaroslava Putíka, kteří nemohli oficiálně za normalizace publikovat.

Zdroj: Literární noviny

A na závěr překlad komentáře jednoho ze čtenářů blogu poezie italské Tv RAI:

Zdeňkovi Frýbortovi dlužíme veliké poděkování za jeho příspěvek k šíření italské literatury ve světě. Také proto, že dobří překladatelé jsou vzácné „zboží“ a musíme je považovat téměř za „spoluautory“ díla v jiném jazyce.

(Giovanni D'Amiano)

DOPLŇKOVÉ STUDIUM PRO PŘEKLADATELE PRÁVNÍCH TEXTŮ 2013–2014

SEDMNÁCTÝ ROČNÍK

Úvod

Právnická fakulta UK ve spolupráci s Komorou soudních tlumočnicků pořádá již sedmnáctý běh doplňkového studia pro (soudní) překladatele a tlumočníky v oblasti práva.

Účelem organizování doplňkového studia je přispět ke zkvalitnění odborné přípravy překladatelů a tlumočnicků právních textů, rozšířit jejich znalosti v oblasti práva v širokém slova smyslu, čímž se následně zvýší kvalita jimi poskytovaných služeb.

Cíl studia

Cílem navrhovaného kurzu je dostatečně po stránce odborných právních znalostí a jazykových dovedností připravit současné a budoucí tlumočníky a překladatele právních textů včetně těch, kteří již mají licenci soudního tlumočnicka nebo o ni hodlají žádat, takovým způsobem, aby mohli své služby vykonávat kompetentně a na co nejvyšší úrovni. Ministerstvo spravedlnosti ČR má možnost tuto přípravu a její výstupy kontrolovat, a tím mít přehled o odborné způsobilosti žadatelů o licenci soudních tlumočnicků.

Koncepce studia

Kurz je koncipován jako interdisciplinární studium se zaměřením na praktické znalosti a dovednosti překladatelů, přičemž obsahová náplň vychází z jednotlivých právních odvětví nebo s nimi souvisí. Odborné přednášky z českého práva v části A jsou vedeny učiteli právnické fakulty, případně jsou zváni přednášející z praxe podle odborného právního zaměření. Praktické překladatelské dovednosti v části B jsou převážně v kompetenci učitelů odborného jazyka z katedry cizích jazyků Právnické fakulty UK, popř. zkušených (soudních) tlumočnicků a překladatelů.

Studium je rozděleno na **dvě části**, na **část A** a **část B**, přičemž je možné přihlásit se na obě části nebo jen

na jednu z nich. Každá ze dvou částí trvá tři vyučovací hodiny (tj. 3 x 45 minut).

Část A: posluchači jsou v **češtině** formou **přednášky** seznámeni s českou realitou v daném odvětví práva, popř. v porovnání se stavem v dané jazykové oblasti (viz příložený program kurzu). Přednášející jsou specialisty v příslušných právních odvětvích.

Část B: jazykové semináře, které tematicky navazují na obsah přednášky v části A, jsou vedeny samostatně učiteli jazyků, popř. kompetentními a zkušenými překladateli a tlumočníky (angličtina, němčina, francouzština, ruština) a základní metodou je právně-lingvistická komparace.

Pro koho je studium určeno

Kurz je přístupný všem tlumočnickům a překladatelům, kteří se odbornou právní problematikou zabývají nebo se jí chtějí zabývat v budoucnu.

Část A je otevřená nejen těm, kteří se přihlásí na Část B, ale též zájemcům z řad tlumočnicků a překladatelů jakýchkoliv dalších jazyků a zejména cizincům žijícím v ČR, aby si mohli doplnit své znalosti českého jazyka základními znalostmi českého práva a českou právní terminologií.

Část B je srovnávací seminář právního cizího jazyka v délce tří vyučovacích hodin každý týden. Současná nabídka je právní angličtina, právní němčina, právní francouzština, právní ruština.

Absolvování **části A** je zakončeno písemným testem s volenými odpověďmi, minimální skóre pro úspěšné absolvování testu je 70 %. Test má prokázat schopnost orientace v základních právních předpisech a schopnost je adekvátně interpretovat pro potřeby překladu do cílového jazyka.

Absolvování **části B** je zakončeno zkouškou skládající se z překladu krátkého autentického odborného textu z mateřského jazyka do cizího jazyka a z CJ do MJ. Sledovanými prvky jsou přesnost překladu, adekvátní použití ekvivalentů odborné terminologie a celková koheze překládaného textu.

Rozvrh studia

Výuka probíhá v šestihodinových blocích v pátek odpoledne po **28 týdnů** (+ 1 týden zkouškový), tj. celkem 168 vyučovacích hodin dohromady v části A a B.

Začátek zimního semestru:	pátek 20. září 2013
Konec zimního semestru:	pátek 13. prosince 2013 (13 týdnů)
Začátek letního semestru:	pátek 10. ledna 2014
Konec letního semestru:	pátek 25. dubna 2014 (15 týdnů) nevyučuje se 18. dubna – Velký pátek
Závěrečná zkouška:	pátek 16. května 2014

Obsah kursu – část A

(U každé disciplíny budou uvedeny hlavní zásady daného oboru, v hrubých rysech uveden stav v dané jazykové oblasti a u nás, popř. porovnání platných právních předpisů a zdůraznění podstatných rozdílů. Organizátoři kursu si vyhrazují právo operativně upravit obsah nebo pořadí některých témat, popř. některá témata rozšířit či naopak zúžit.)

Zimní semestr

týden

1. ústavní systém; právní systém; druhy norem (zákonné a podzákonné předpisy); legislativní proces; delegovaná legislativní pravomoc atd.
2. občanské právo: obecná charakteristika; fyzické a právnické osoby; zastoupení; právní úkony; promlčení
3. obecná část OZ; vlastnictví, vlastnická práva; spoluvlastnictví, práva k cizím věcem, restituční nároky
4. odpovědnost za škodu; náhrada škody

5. závazková práva obecně; smlouvy
6. druhy smluv s důrazem na nájemní smlouvu
7. právo dědické; dědění ze zákona, dědění ze závěti
8. právo rodinné; uzavírání manželství, rodiče a děti, skončení manželství; vyživovací povinnost
9. civilní soudnictví I; advokacie; notáři; práva a povinnosti; zastupování, právní porady
10. civilní soudnictví II
11. obchodní společnosti I
12. obchodní společnosti II (druhy společností)
13. obchodní závazkové vztahy

Letní semestr

14. pracovní právo: uzavírání pracovních smluv, práva a povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance, výpovědi, atd.; sociální zabezpečení (druhy dávek)
15. právo sociálního zabezpečení
16. trestní právo – základy trestní odpovědnosti
17. tresty a ochranná opatření
18. trestní právo – zvláštní část
19. vybrané skutkové podstaty tr. činů
20. trestní řízení – subjekty řízení
21. trestní řízení – procesní úkony
22. stadia trestního řízení
23. správní orgány: obecní, městské, okresní; živnostenské, pozemkové, katastrální (evidence nemovitostí), matriční úřady, atd.; správní řízení; stavební řízení; přestupky
24. finanční instituce; řízení před nimi; daňová soustava ČR
25. peněžní ústavy (zřizování účtů, druhy účtů; bankovní operace);
26. pojišťovací právo
27. evropské právo I; instituce a legislativa EU
28. evropské právo II; soudnictví
29. **zkouška**

Kontakt

PhDr. Marta Chromá, Ph.D.
vedoucí KJ PF UK, garant kursu, chroma@prf.cuni.cz

Juridikum

JUDr. Marie Černá cernam@prf.cuni.cz
Tel: 221005503, 221005504; fax: (420) 221 005 577

Materiál a přihlášku naleznete v sekci „Kurzy pro veřejnost“ na <http://www.prf.cuni.cz/>

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
CENTRUM CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

pod záštitou KOMORY SOUDNÍCH TLUMOČNÍKŮ ČR

si Vás dovoluje pozvat na roční kurz

PRÁVNÍ MINIMUM **pro překladatele a tlumočníky**

který bude probíhat od 13. září 2013 do konce června 2014

Tento kurz je určen především pro stávající i budoucí překladatele a tlumočníky se zájmem o odbornou právní terminologii, dále pro studenty filologických oborů a další zájemce o tuto problematiku. Absolvování tohoto kurzu je jednou z podmínek pro jmenování soudním tlumočnickem.

Kurz bude probíhat dva semestry a je rozdělen na dvě části, přičemž je možné přihlásit se na obě části nebo jen na jednu z nich.

Část A probíhá formou odborných přednášek v češtině, účastníci jsou seznámeni se základní právní problematikou (viz. obsah kurzu). Přednášející jsou specialisté v příslušných právních oborech z řad akademiků Právnické fakulty MU. V každém semestru se uskuteční 8 přednášek, každá v rozsahu 5 vyučovacích hodin. Organizátoři si vyhrazují právo operativně upravit obsah nebo pořadí témat.

Obsah kurzu:

Podzimní semestr: teorie práva • fyzické a právnické osoby, právní úkony • občanský soudní řád • rodinné právo • závazkové právo • vlastnické vztahy • správní právo • cizinecké právo.

Jarní semestr: právo obchodních společností • smluvní obchodní vztahy, právo cenných papírů • finanční právo • trestní právo • pracovní právo • právo EU • mezinárodní právo soukromé a procesní, právní režim mezinárodních obchodních transakcí • rozhodčí a soudní řízení.

Část B je koncipována jako intenzivní jazykový blok v rozsahu 5 po sobě jdoucích dnů na konci každého semestru, každý den v rozsahu 8 vyučovacích hodin. Obsahová náplň tematicky navazuje na část A, je doplněna praktickými příklady a překladatelskými zkušenostmi. Jazykové bloky povedou lektori z Centra jazykového vzdělávání MU a zkušení překladatelé. Část B nabízíme v anglickém, německém a francouzském jazyce. Příslušný jazykový blok bude otevřen pouze při minimálním počtu 10 zájemců.

Celý kurz bude ukončen v části A závěrečným písemným testem a v části B překladem krátkého odborného textu. Úspěšní absolventi na závěr získají **osvědčení** o absolvování kurzu.

Místo konání: Právnická fakulta MU, Veveří 70, Brno.

Termín konání: zahájení kurzu v pátek **13. září 2013 v 15 hod.** (registrace účastníků od 14.30 hod.)

Část A bude probíhat ve vybrané pátky vždy od 15 do 19 hodin.

Část B se uskuteční v určeném týdnu na konci každého semestru.

Cena kurzu vč. DPH:

Část A: 4 500 Kč za jeden semestr; pro členy Komory soudních tlumočnicků ČR 4 000 Kč za semestr.

Část B: 5 000 Kč za jeden semestr pro jednu jazykovou variantu.

Přihlašování: Všechny informace a elektronickou přihlášku najdete na našich internetových stránkách na adrese: www.law.muni.cz/seminare.

Kontakty: Naďa Švihelová, tel.: 549 495 344, e-mail: ccv@law.muni.cz

MASARYKOVA UNIVERZITA, PRÁVNICKÁ FAKULTA, Veveří 70, 611 80 Brno
tel.: +420 549 49 1211 • fax: +420 541 210 604 • www.law.muni.cz

Bankovní spojení: KB, pobočka Brno, č.ú.: 85636621/0100 • IČ: 00216224 • DIČ: CZ00216224

VŠECHNO NEJLEPŠÍ NOVOMANŽELŮM

Kolegyně, soudní tlumočnice českého znakového jazyka, náhradnice představenstva KST ČR® a členka ČKTZJ, Naďa Dingová se vdala za Libora Hynka 25. května 2013 ve Ctěnicích u Prahy. Představenstvo Komory soudních tlumočnicků ČR přeje novomanželům jen to nejlepší na společné cestě životem.

Bulletin **SOUDNÍ TLUMOČNÍK** vychází zpravidla 2krát do roka

Cena jednoho čísla: 65 Kč, pro členy KST ČR® zdarma

Roční předplatné v ČR: 120 Kč

Bankovní účet: 2104417790/2700

Roční předplatné ze zahraničí: 480 Kč

IBAN: CZ33 2700 0000 0021 0441 7790,

SWIFT Code: BACXCZPP

Objednávky na **kstcr@kstcr.cz**

Bulletin si můžete zakoupit na akcích Komory, nebo kdykoli v úředních hodinách v naší kanceláři v budově Justiční akademie, Hybernská 18, Praha 1.

Na vyžádání vám publikaci (i starší čísla) zašleme dobírkou.

Přejete-li si zveřejnit v Soudním tlumočnicku svoji inzerci, napište na **kstcr@kstcr.cz**

SLEDUJTE PRAVIDELNĚ WEBOVÉ STRÁNKY KOMORY
www.kstcr.cz

V roce 2013 rozšířili naše řady tyto nové členové (podle pořadí přihlášek):

Ing. Máselníková Tamara, MSc. – jazyk ruský

Bc. Homsí Abdul Nizar – jazyk anglický, arabský

Bc. Lantsoght Eva – jazyk francouzský

Mgr. et Mgr. Leix Alicja Ewa, Ph.D. – jazyk polský

Mgr. Eliášová Miroslava – jazyk anglický, španělský, katalánský

Winkler Zuzana – jazyk německý

Mgr. Procházková Eva – jazyk anglický

Bc. Vachatová Natálie – jazyk ruský

MUDr. Sedláčková Zuzana – jazyk německý

Mgr. Přikrylová Kateřina – jazyk francouzský, španělský

Podavka Josef – jazyk rumunský

Ing. Hnilicová Světlana – jazyk ruský

Mgr. Psotová Miluše – jazyk anglický

PhDr. Tsivos Konstantinos, Ph.D. – jazyk novořecký

Ševčíková Eva – jazyk německý

Mgr. Zemanová Lucia – jazyk anglický

Mgr. Smetanová Andrea – jazyk anglický

Mgr. Jansa Eva – jazyk německý

RNDr. Michal Sygeryč – jazyk anglický

Blahopřejeme našim členům, kteří v roce 2013 oslavili kulaté výročí:

Ing. Andresová Lidia	Mgr. Novotný Vladimír
PhDr. Atanasovská Petra	Ing. Olaszek-Kotýnek Krystyna
Brůnová Alena	Owensová Blanka
Ing. Jiří Fojtek, CSc.	Pátková Věra
PhDr. Frank Michal	Pečínková Jana
Hoch Josef	PhDr. Pechancová Markéta
PhDr. Jakubičková Alena	PaedDr. Sovičková Romana
Mgr. Jansa Eva	Mgr. Spitzer Otto
Mgr. Klokočková Jana	Ing. Steinbachová Ajgul
Ing. Kohout Ralf	PhDr. Steinerová Marta
PhDr. Majerechová Šárka	RNDr. Tauer Jaroslav, CSc.
Ing. Malenková Miloslava	Vysoká Jiřina
PhDr. Mrňová Olga	

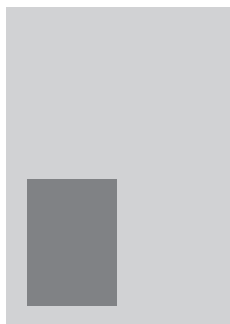

INZEROVAT PRO VYBRANÉ CÍLOVÉ SKUPINY SE VYPLATÍ

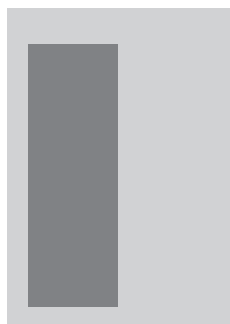
Bulletin Soudní tlumočnick zasíláme zdarma všem členům *Komory soudních tlumočnicků ČR, knihovnám České republiky, soudům, státním zastupitelstvím, Ministerstvu spravedlnosti ČR, Ministerstvu vnitra ČR, policejnímu ředitelství, celní správě, Notářské komoře ČR, Jednotě tlumočnicků a překladatelů, České komoře tlumočnicků znakového jazyka a dále všem tuzemským i zahraničním předplatitelům.*

ROZMĚRY INZERCE

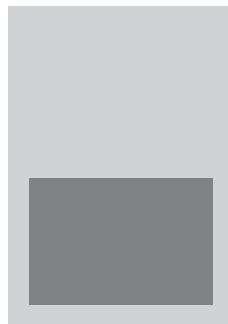
Vnitřní strany černobílé

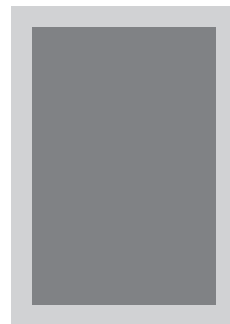
¼ strany Č/B
(zrcadlo)
82,5 x 117 mm

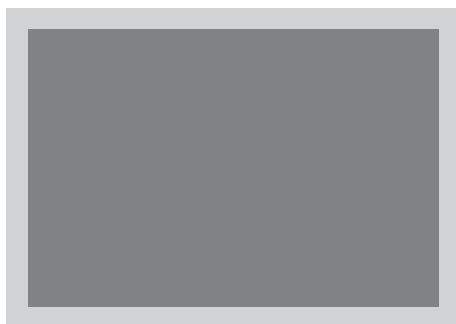
½ strany svisle Č/B
(zrcadlo)
82,5 x 243 mm

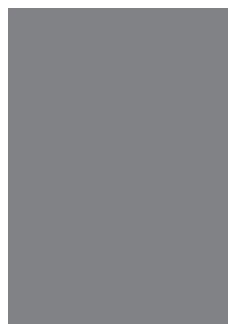
½ strany Č/B
(zrcadlo)
170 x 117 mm

1 strana Č/B (zrcadlo)
170 x 243 mm s hlavičkou
170 x 257 mm bez hlavičky

vnitřní dvoustrana Č/B
380 x 257 mm (zrcadlo)
420 x 297 mm (spad)

1 strana Č/B (spad)
210 x 297 + spad 4 mm

Obálka CMYK (spad)
2., 3. a 4. strana
210 x 297 + spad 4 mm

CENY INZERCE

Vnitřní strany Č/B

¼ strany	2 000 Kč
½ strany	3 500 Kč
celá strana	6 000 Kč

Obálka CMYK

2. strana	12 000 Kč
3. strana	12 000 Kč
4. strana	25 000 Kč

TECHNICKÉ PARAMETRY

Minimální tiskové rozlišení: 300 DPI

Podklady pro tisk: tisková uzavřená data ve formátu PDF

Zájemci o inzerci mohou psát na kstcr@kstcr.cz nebo KST ČR, Hybernská 18, 110 00 Praha 1

Objednejte si odborný časopis Rodinné listy na rok 2013

- ❖ partnerské vztahy
- ❖ rodiče a děti
- ❖ vztahy generací
- ❖ přibuzenství
- ❖ rodinný majetek
- ❖ podnikání v rodině
- ❖ matriční záležitosti
- ❖ rodinný rozpočet
- ❖ a další otázky
- ❖ pohledem práva, ekonomiky
- ❖ i v širších souvislostech

Šéfredaktorka: JUDr. Daniela Kovářová
Z mnoha odborníků publikujících v periodiku zmiňujeme:
PhDr. et JUDr. Stanislav Balík, JUDr. Libuše Kantůrková,
JUDr. Tomáš Lichovník, PhDr. Josef Pavlát, Ph.D., Zdeněk Zbořil,
prof. JUDr. Helena Válková, CSc., JUDr. Věra Novotná,
JUDr. Jiří Vlastník, Ph.D., JUDr. et Ing. Jan Čapek, CSc.,
PhDr. Tomáš Novák, JUDr. Klára Samková, Ph.D.,
PharmDr. Josef Suchopár, PhDr. Miloslav Jůzl, JUDr. David Uhlíř,
Ing. Patrik Nacher, Mgr. Marek Benda, Mgr. Jiří Matušek
a další, neméně významní přispěvatelé.

Měsíčník, formát A4, 40 tiskových stran.

Zdroj zasvěcených informací, rádce a inspirátor pro advokáty, soudce, úředníky veřejné správy, předmanželské, manželské a rodinné poradce a další profesionály. Platforma pro odbornou diskusi o rodině, partnerských a mezigeneračních vztazích i širších společenských souvislostech.

Roční předplatné 2880 Kč včetně DPH.
Poskytujeme distribuční a množstevní slevy.

HB
BT

Havlíček Brain Team, Přemyslovská 11, 130 00 Praha 3
nebo na elektronické adrese sekretariat@brainteam.cz,
nebo na telefonních číslech **602 277 130** (M. Pospíšilová), **724 156 360** (A. Malátová)

HB
BT

Vydává Komora soudních tlumočnicků České republiky®

člen Mezinárodní federace překladatelů FIT

člen Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA

Hyberská 1006/18, 110 00 Praha 1

Grafická úprava: Jakub Novotný cr8

Tisk: VS Tisk Praha – Vazební věznice Pankrác

Tištěno v prosinci 2013

www.kstcr.cz • kstcr@kstcr.cz